

English

Listen to the passage and answer questions 1 – 6.

Oprah Winfrey is a famous American talk show host, actress, philanthropist and businesswoman. Oprah's journey from struggles to success is an inspiration to many. She represents how hard work and determination can take you to the highest point. Oprah was born in 1954 in Mississippi to a single teenage mother. She had a difficult childhood, facing poverty and abuse. Despite her struggles, Oprah was a bright student. When she was 17, she earned a full scholarship to Tennessee State University.

She is best known for her talk show, the Oprah Winfrey Show. The show ran for 25 years and was the highest-rated talk show in the USA. During her show, Oprah interviewed some of the biggest celebrities, politicians, and public figures in the world. She also covered important topics such as discrimination, poverty, and violence.

She has been listed as one of the most influential people in the world by Time magazine. Oprah has also established the Oprah Winfrey Leadership Academy for Girls in South Africa, providing young women with education and resources.

A variantı 1 sayılı test tapşırığı

B variantı 3 sayılı test tapşırığı

C variantı 3 sayılı test tapşırığı

D variantı 1 sayılı test tapşırığı

The passage is mainly about

- A) important topics listed by Time magazine
- B) the most famous public figures in the USA
- C) a successful American TV talk show host
- D) Oprah Winfrey's difficult childhood years
- E) providing young women with education

Alt-standart: 7-1.1.2. Dinlədiyi məndəki əsas fikri müəyyən edir.

İzah: Bu test tapşırığı dinləmə mətninə aiddir və məndə əsasən nədən bəhs olunduğu soruşulur. Burada verilmiş "important topics listed by Time magazine", "the most famous public figures in the USA", "Oprah Winfrey's difficult childhood years" və "providing young women with education" fikirləri barədə məndə məlumat verilsə də, mətn əsas etibarilə "uğurlu amerikan televiziya verilişi aparıcısı" haqqındadır. Bu səbəbdən də, test tapşırığının doğru cavabı "a successful American TV talk show host" olan bənddir.

A variantı 2 sayılı test tapşırığı

B variantı 2 sayılı test tapşırığı

C variantı 1 sayılı test tapşırığı

D variantı 3 sayılı test tapşırığı

Which statement is true according to the passage?

- A) Oprah's show was the highest-rated talk show in the world.
- B) Oprah's talk show ran for 25 months.

- C) Oprah's journey from struggles to success is an inspiration to many.
- D) Oprah had a brilliant childhood despite facing abuse.

E) Oprah was born in 1954 in South Africa.

Alt-standart: 10-1.1.2. Dinlədiyi məndəki fakt və hadisələri qruplaşdırır, ümumiləşdirmələr aparır.

İzah: Bu test tapşırığı dinləmə mətninə aiddir və mətnə əsasən düzgün fikri seçmək tələb olunur. Verilən fikirlərdən "Oprah's show was the highest-rated talk show in the world." doğru deyil, çünki Opranın verilişi dünya üzrə ən yüksək qiymətləndirilən veriliş deyil, ABŞ-də ən yüksək qiymətləndirilən verilişdir; "Oprah's talk show ran for 25 months." doğru deyil, çünki Opranın verilişi 25 ay yox, 25 il davam etmişdir. "Oprah had a brilliant childhood despite facing abuse." fikri də doğru deyildir, çünki Opra yoxsulluq və təhqirlə üzləşərək çətin uşaqlıq keçirib; "Oprah was born in 1954 in South Africa." fikri də doğru deyil, çünki Opra 1954-cü ildə Cənubi Afrikada yox, Mississippidə doğulmuşdur. "Oprah's journey from struggles to success is an inspiration to many." fikri isə doğru cavabdır, çünki mətnə əsasən Opranın mübarizədən uğura gedən yolu bir çoxlarına ilham verir.

A variantı 3 sayılı test tapşırığı

B variantı 1 sayılı test tapşırığı

C variantı 2 sayılı test tapşırığı

D variantı 2 sayılı test tapşırığı

Complete the sentence according to the passage.

Oprah Winfrey

- 1. has established the Leadership Academy for celebrities and politicians
 - 2. earned a full scholarship to Tennessee State University
 - 3. has been listed as one of the most influential people in the world
 - 4. is best known for her roles in a number of movies
- A) 2, 4 B) 1, 4 C) 1, 3 D) 3, 4 E) 2, 3

Alt-standart: 10-1.1.2. Dinlədiyi məndəki fakt və hadisələri qruplaşdırır, ümumiləşdirmələr aparır.

İzah: Bu test tapşırığı dinləmə mətninə aiddir. Mətnə əsasən cümləni düzgün tamamlamaq tələb olunur. Verilmiş yarımçıq cümlə məndə "When she was 17, she earned a full scholarship to Tennessee State University." (O 17 yaşında olanda, Tenessi Dövlət Universitetinə tam təqaüd qazanmışdı.) və "She has been listed as one of the most influential people in the world by Time magazine." (O, Taym jurnalı tərəfindən dünyada ən nüfuzlu insanlardan biri kimi siyahıda verilməmişdir.) kimi əks olunduğu üçün "has established the Leadership Academy for celebrities and politicians" (məşhurlar və siyasətçilər üçün İdarəçilik Akademiyası təsis etdi) və "is best known for her roles in a number of movies" (ən çox filmlərdəki rollarına görə tanınır) fikirləri mətnə əsasən yanlışdır. Verilən digər iki fikir isə "earned a full scholarship to Tennessee State University" (Tennesi Universitetinə tam təqaüd qazandı), "has been listed as one of the most influential people in the world" (dünyada ən nüfuzlu insanlardan biri kimi siyahıda verilib) cümləni tamamlayır. Beləliklə, test tapşırığının doğru cavabı 1 və 4 deyil, 2 və 3-dür.

**Fulfil the tasks number 4 – 6
in the “Answer sheets”.**

A variantı 4 sayılı test tapşırığı

B variantı 4 sayılı test tapşırığı

C variantı 4 sayılı test tapşırığı

D variantı 4 sayılı test tapşırığı

Write the correct answer to the question according to the passage.

Which important topics were covered in the Oprah Winfrey Show?

Alt-standart: 6-1.1.1. Müraciətlər zamanı sualları cavablandırır.

İzah: *Bu test tapşırığı dinləmə mətninə aiddir. Burada verilmiş suala mətnə əsasən cavab yazmaq tələb olunur. Verilmiş sual “discrimination, poverty, and violence” kimi cavablandırılmalıdır.*

A variantı 5 sayılı test tapşırığı

B variantı 5 sayılı test tapşırığı

C variantı 5 sayılı test tapşırığı

D variantı 5 sayılı test tapşırığı

Complete the sentence according to the passage.

Oprah Winfrey represents how hard work and determination can

Alt-standart: 7-1.1.1. Müraciətlərə uyğun tapşırıqları icra edir.

İzah: *Bu test tapşırığı dinləmə mətninə aiddir. Burada verilmiş cümləni dinləmə mətninə əsasən tamamlamaq tələb olunur. Bu natamam cümlə mətnə “She represents how hard work and determination can take you to the highest point.” (O, zəhmət və məqsədyönlülüüyün səni zirvəyə necə apara biləcəyini göstərir.) kimi verilmişdir. Buna görə də, test tapşırığının doğru cavabı “take you to the highest point” fikridir.*

A variantı 6 sayılı test tapşırığı

B variantı 6 sayılı test tapşırığı

C variantı 6 sayılı test tapşırığı

D variantı 6 sayılı test tapşırığı

Write one adjective from the passage that describes the word “student”.

Alt-standart: 7-1.1.1. Müraciətlərə uyğun tapşırıqları icra edir.

İzah: *Bu test tapşırığı dinləmə mətninə aiddir. Burada verilmiş “student” ismini təsvir edən sifəti yazmaq tələb olunur. Mətnə verilmiş “Despite her struggles, Oprah was a bright student.” cümləsinə əsasən, test tapşırığının doğru cavabı “bright” sifətidir.*

A variantı 7 sayılı test tapşırığı

B variantı 9 sayılı test tapşırığı

C variantı 12 sayılı test tapşırığı

D variantı 17 sayılı test tapşırığı

Choose the correct option.

It is late autumn, but there are still ... flowers in the garden.

1. a few 2. much 3. some 4. a lot

A) 1, 3 B) 1, 2 C) 3, 4 D) 2, 4 E) 2, 3

Alt-standart: 8-3.1.1. Söz və ifadələri qrammatik-semantik xüsusiyyətlərinə görə fərqləndirir.

Bölmə: Kəmiyyət bildirən sözlər

İzah: *Bu test tapşırığında kəmiyyət bildirən doğru sözləri tapmaq tələb olunur. Cümlədə verilmiş “flowers” sözü sayılan cəm isimdir. “Much” sözü sayılmayan isim tələb edir. “A lot” isə zərfdir və isimlə işlənmir. Ona görə də*

doğru cavab sayılan isimlərlə işlənən “a few” və “some” sözləridir.

A variantı 8 sayılı test tapşırığı

B variantı 19 sayılı test tapşırığı

C variantı 17 sayılı test tapşırığı

D variantı 13 sayılı test tapşırığı

Choose the correct interrogative word.

... did you tell your secret to?

A) How B) How much C) When

D) Who E) Why

Alt-standart: 8-3.1.1. Söz və ifadələri qrammatik-semantik xüsusiyyətlərinə görə fərqləndirir.

Bölmə: Sual cümlələri

İzah: *Verilən test tapşırığında düzgün sual əvəzliyini müəyyən edib cümləni tamamlamaq tələb olunur. “... did you tell your secret to?” (“Sırrını ...-ə dedin?”) cümləsi üçün “how” (necə), “how much” (nə qədər), “when” (nə zaman), “why” (niyə) sual əvəzliləri məna baxımından səhvdir. Odur ki, “Who did you tell your secret to?” (Sırrını kimə dedin?) cümləsinin doğru cavabı “who” sual əvəzliyi olan bənddir.*

A variantı 9 sayılı test tapşırığı

B variantı 18 sayılı test tapşırığı

C variantı 8 sayılı test tapşırığı

D variantı 22 sayılı test tapşırığı

Choose the correct degree of the adjective.

This movie is ... than the other one.

A) more frightening B) very frightening

C) much frightening D) too frightening

E) frightening

Alt-standart: 6-3.1.1. Söz və ifadələrin leksik-semantik mənasını fərqləndirir

Bölmə: Sifət

İzah: *Bu test tapşırığında verilmiş cümləni tamamlamaq üçün müvafiq sifətin müvafiq dərəcəsini seçmək tələb olunur. Bildiyimiz kimi, cümlədə “than” bağlayıcısı özündən əvvəl gələn sifətin müqayisə dərəcəsində olmasını tələb edir. “Very frightening”, “much frightening”, “too frightening” və “frightening” sifətin adi dərəcəsindədir. Buna görə də, test tapşırığının doğru cavabı “more frightening” sifətinin qeyd olunduğu bənddir.*

A variantı 10 sayılı test tapşırığı

B variantı 7 sayılı test tapşırığı

C variantı 7 sayılı test tapşırığı

D variantı 20 sayılı test tapşırığı

Choose the correct option.

There was a storm ... night, it rained ... three or four hours.

A) for, at B) on, for C) at, for

D) in, at E) at, on

Alt-standart: 8-3.1.1. Söz və ifadələri qrammatik-semantik xüsusiyyətlərinə görə fərqləndirir.

Bölmə: Sözlü

İzah: *Bu test tapşırığında verilmiş cümlədə buraxılmış sözlünləri əlavə etməklə, cümləni tamamlamaq tələb olunur. Verilən cümlədə “... night” sözü artiksiz işləndiyi üçün onun qarşısında “at” sözlünlüsü və ikinci tərəfdə “... three or four hours” birləşməsi “for” sözlünlüsü tələb etdiyi üçün doğru cavab “at, for” olan bənddir.*

A variantı 11 sayılı test tapşırığı

B variantı 10 sayılı test tapşırığı

C variantı 22 sayılı test tapşırığı

D variantı 7 sayılı test tapşırığı

Choose the correct option.

She let him ... the notebook.

- A) have taken B) are taking C) take
D) to take E) took

Alt-standart: 8-3.1.1. Söz və ifadələri qrammatik-semantik xüsusiyyətlərinə görə fərqləndirir.

Bölmə: Feilin şəxssiz formaları. Mürəkkəb tamamlıq

İzah: *Bu test tapşırığında verilmiş cümləni feilin müvafiq forması ilə tamamlamaq tələb olunur. Let feilindən sonra mürəkkəb tamamlığın tərkibində "to" hissəciksiz məsdər işləndiyi üçün "have taken", "are taking", "to take", "took" feilləri doğru cavab deyil. Beləliklə, doğru cavab "take" feili olan bənddir.*

A variantı 12 sayılı test tapşırığı

B variantı 15 sayılı test tapşırığı

C variantı 19 sayılı test tapşırığı

D variantı 16 sayılı test tapşırığı

Complete the sentence.

I want to know ...

- A) has the meeting begun
B) when the meeting begins
C) that the meeting begins
D) when will the meeting begin
E) when the meeting has begun

Alt-standart: 9-4.1.3. Müxtəlif konstruksiyalı cümlələri düzgün yazır

Bölmə: Cümlə tamamlama

İzah: *Bu test tapşırığında baş cümləni tamamlıq budaq cümləsi ilə tamamlamaq tələb olunur. Bu halda budaq cümlədə söz sırası nəqli cümlədə olduğu kimi olmalıdır. Ona görə də bəndlərdə verilmiş "has the meeting begun", "when will the meeting begin" budaq cümlələri quruluşca sual formasında olduğu üçün yanlışdır. Tamamlıq budaq cümləsində "when" bağlayıcısından sonra indiki bitmiş zaman forması işlənmir. Bu baxımdan, "when the meeting has begun" budaq cümləsi yanlışdır. "That" bağlayıcısı "want to know" feili birləşməsindən sonra işlənmədiyinə görə "that the meeting begins" budaq cümləsi də yanlışdır. Doğru cavab "when the meeting begins" bəndidir.*

A variantı 13 sayılı test tapşırığı

B variantı 22 sayılı test tapşırığı

C variantı 21 sayılı test tapşırığı

D variantı 12 sayılı test tapşırığı

Choose the correct option.

Choose the correct conjunction.

Julia was happy ... she had passed her final exam successfully.

- A) although B) but C) or
D) because E) though

Alt-standart: 8-3.1.1. Söz və ifadələri qrammatik-semantik xüsusiyyətlərinə görə fərqləndirir.

Bölmə: Bağlayıcı

İzah: *Bu test tapşırığında verilmiş cümləni müvafiq bağlayıcı ilə tamamlamaq tələb olunur. "Julia was happy ... she had passed her final exam successfully." cümləsi üçün bəndlərdə verilən "although" (baxmayaraq ki), "but" (amma), "or" (və ya) və "though" (baxmayaraq ki) bağlayıcıları məntiqi cəhətdən test tapşırığının doğru*

cavabı deyildir. Beləliklə, bu test tapşırığının doğru cavabı "because" (çünki) bağlayıcısı olan bənddir.

A variantı 14 sayılı test tapşırığı

B variantı 8 sayılı test tapşırığı

C variantı 11 sayılı test tapşırığı

D variantı 19 sayılı test tapşırığı

Choose the correct option.

Nick is always ready to help. He is ...

1. generous
2. greedy
3. disrespectful
4. kind

- A) 3, 4 B) 2, 3 C) 1, 2 D) 1, 4 E) 2, 4

Alt-standart: 6- 3.1.1. Söz və ifadələrin leksik-semantik mənasını fərqləndirir

Bölmə: Sözlün mənası

İzah: *Bu test tapşırığı teksik bazanı ölçmək üçün nəzərdə tutulub. Verilmiş cümlədə kömək etməyə hazır birini təsvir edən sifətlər tələb olunur. "Nick is always ready to help. He is ..." (Nik həmişə kömək etməyə hazırdır. O) "Greedy" (acgöz), "disrespectful" (tərbiyəsiz) sözləri mənfəi xüsusiyyətləri ifadə etdiyi üçün yanlışdır. "Generous" (əliaçıq) və "kind" (mərhəmətli) sözləri test tapşırığının doğru cavabıdır.*

A variantı 15 sayılı test tapşırığı

B variantı 20 sayılı test tapşırığı

C variantı 10 sayılı test tapşırığı

D variantı 10 sayılı test tapşırığı

Choose the correct tense form.

The sportsmen became tired while they ... basketball.

- A) have played B) were playing C) play
D) are playing E) will play

Alt-standart: 8-3.1.1. Söz və ifadələri qrammatik-semantik xüsusiyyətlərinə görə fərqləndirir.

Bölmə: Feilin zaman formaları

İzah: *Bu test tapşırığında feilin düzgün zaman formasını müəyyən etmək tələb olunur. Burada "while" bağlayıcısı ilə işlənən zaman budaq cümləsi verilmişdir. Baş cümlə keçmiş sadə zaman formasında olduğuna görə, budaq cümlə də müvafiq olaraq, baş cümlə ilə uzlaşmalıdır. "have played", "play", "are playing" və "will play" bəndləri baş cümlə ilə uzlaşmadığı üçün yanlışdır. Buna görə də, test tapşırığının düzgün cavabı "were playing" işlənən bənddir.*

A variantı 16 sayılı test tapşırığı

B variantı 12 sayılı test tapşırığı

C variantı 14 sayılı test tapşırığı

D variantı 18 sayılı test tapşırığı

Choose the line of nouns.

- A) mountain, comfortable B) homework, easy
C) picture, culture D) plane, silent
E) meal, dangerous

Alt-standart: 8-3.1.1. Söz və ifadələri qrammatik-semantik xüsusiyyətlərinə görə fərqləndirir.

Bölmə: Feilin şəxssiz formaları

İzah: *Bu test tapşırığında isimlər verilən cərgəni seçmək tələb olunur. "comfortable", "easy", "silent", "dangerous" sözləri sifət olduğu üçün "mountain, comfortable", "homework, easy", "plane, silent" və "meal, dangerous" seçimləri doğru cavab deyil. Doğru cavab "picture, culture" isimləri olan bənddir.*

- A variantı 17 sayılı test tapşırığı**
B variantı 16 sayılı test tapşırığı
C variantı 16 sayılı test tapşırığı
D variantı 11 sayılı test tapşırığı

Make up a sentence.

1. the students
2. are translated
3. twice a week
4. by
5. new articles
6. at the lesson

- A) 1, 4, 5, 6, 2, 3 B) 3, 2, 6, 5, 4, 1
C) 5, 2, 4, 1, 6, 3 D) 2, 6, 4, 3, 1, 5
E) 5, 2, 1, 4, 3, 6

Alt-standart: 5-4.1.1. Verilmiş sözləri məna və qrammatik cəhətdən əlaqələndirərək cümlələr qurur.

Bölmə: Cümlə düzəltmə

İzah: *Bu test tapşırığında verilmiş sözləri müvafiq ardıcılıqla düzməklə cümlə qurmaq tələb olunur. İngilis dilinin söz sırasını nəzərə alaraq, verilmiş sözləri doğru ardıcılıqla düzərək, "New articles are translated by the students at the lesson twice a week." cümləsini qururuq. Test tapşırığının doğru cavabı 5, 2, 4, 1, 6, 3 olan bənddir.*

- A variantı 18 sayılı test tapşırığı**
B variantı 13 sayılı test tapşırığı
C variantı 9 sayılı test tapşırığı
D variantı 8 sayılı test tapşırığı

Choose the correct Passive Voice version of the given sentence.

Our head chef has created this dish today.

- A) This dish was been created today.
- B) This dish had been created today.
- C) This dish is created today.
- D) This dish was created today.
- E) This dish has been created today.

Alt-standart: 9-4.1.3. Müxtəlif konstruksiyalı cümlələri düzgün yazır.

Bölmə: Məchul növ

İzah: *Bu test tapşırığında məlum növdə olan cümləni məchul növə çevirmək tələb olunur. Verilmiş cümlənin xəbəri "Our head chef has created this dish today." indiki bitmiş zaman formasındadır. Bəndlərdə verilən "This dish was been created today." cümləsinin xəbəri həm keçmiş zaman formasında, həm də "been" feili ilə işləndiyi üçün; "This dish had been created today." cümləsinin xəbəri keçmiş bitmiş zaman formasında olduğu üçün; "This dish is created today." cümləsinin xəbəri indiki sadə zaman formasında olduğu üçün; "This dish was created today." cümləsinin xəbəri isə keçmiş sadə zaman formasında olduğu üçün səhvdir. "This dish has been created today." cümləsinin isə xəbəri müvafiq zaman formasında olduğuna görə testin doğru cavabıdır.*

- A variantı 19 sayılı test tapşırığı**
B variantı 21 sayılı test tapşırığı
C variantı 20 sayılı test tapşırığı
D variantı 21 sayılı test tapşırığı

Choose the correct option.

As ... is bought, we do not need to buy ... else.

- A) nothing, something
- B) everything, anything
- C) everything, nothing
- D) nothing, any
- E) all, some

Alt-standart: 8-3.1.1. Söz və ifadələri qrammatik-semantik xüsusiyyətlərinə görə fərqləndirir.

Bölmə: Əvəzlilik

İzah: *Bu test tapşırığında verilmiş cümlədə boşluqları müvafiq əvəzliliklərlə tamamlamaq tələb olunur. Verilmiş cümlənin birinci hissəsinin xəbəri təsdiq formasında olduğu üçün "nothing" əvəzliyi ilə verilən variantlar məntiqi baxımdan uyğun gəlmir. Cümlənin ikinci hissəsinin feili inkarda olduğu üçün "something", "nothing", "some" əvəzlilikləri buraya uyğun gəlmir. "Any" əvəzliyindən sonra "else" sözü işləndiyi üçün, bu yanlış cavabdır. Doğru cavab "everything, anything" əvəzlilikləri olan bənddir.*

A variantı 20 sayılı test tapşırığı

B variantı 17 sayılı test tapşırığı

C variantı 15 sayılı test tapşırığı

D variantı 9 sayılı test tapşırığı

Choose the correct option.

You ... to do your best to get a higher degree.

- A) should B) must C) could
- D) have E) has

Alt-standart: 6- 3.1.1. Söz və ifadələrin leksik-semantik mənasını fərqləndirir.

Bölmə: Feil. Modal feillər

İzah: *Bu test tapşırığında verilmiş cümləni müvafiq modal feil ilə tamamlamaq tələb olunur. Verilmiş cümlədə "You ... to do your best to get a higher degree." məsdərin qarşısında "to" hissəciyi işləndiyi üçün bəndlərdəki "should", "must" və "could" modal feilləri doğru cavab ola bilməz, "has" feili isə mübtədə ilə şəxsə və kəmiyyətə görə uzlaşmadığı üçün səhvdir. "Have" modal feili qrammatik cəhətdən uyğun gəldiyi üçün, test tapşırığının doğru cavabıdır.*

A variantı 21 sayılı test tapşırığı

B variantı 14 sayılı test tapşırığı

C variantı 13 sayılı test tapşırığı

D variantı 15 sayılı test tapşırığı

Match the verbs to their definitions.

1. to show
2. to scold
3. to share
- a. to let someone see something
- b. to divide something between two or more people
- c. to speak angrily to somebody because they have done something wrong

- A) 1 – a, 2 – b, 3 – c B) 1 – b, 2 – a, 3 – c
C) 1 – b, 2 – c, 3 – a D) 1 – c, 2 – a, 3 – b
E) 1 – a, 2 – c, 3 – b

Alt-standart: 8-3.1.1. Söz və ifadələri qrammatik-semantik xüsusiyyətlərinə görə fərqləndirir.

Bölmə: Leksika

İzah: *Bu test tapşırığında verilmiş sözləri izahları ilə uyğunlaşdırmaq tələb olunur. "To show" – "to let someone see something" (kiməsə nəyisə görməyə icazə vermək), "to scold" – "to speak angrily to somebody because they have done something wrong" (etdiyi səhvə görə kiminləsə acıqlı danışmaq), "to share" – "to divide something between two or more people." (iki və daha çox insan arasında nəyisə bölüşdürmək) kimi olduğu üçün 1-a, 2-c, 3-b olan bənd doğru cavabdır.*

A variantı 22 sayılı test tapşırığı

B variantı 11 sayılı test tapşırığı

C variantı 18 sayılı test tapşırığı

D variantı 14 sayılı test tapşırığı

Choose the correct option.

What is ... *quickest* animal in ... world?

A) a, a B) -, the C) the, -

D) a, - E) the, the

Alt-standart: 8-3.1.1. Söz və ifadələri qrammatik-semantik xüsusiyyətlərinə görə fərqləndirir.

Bölmə: Artıql

İzah: Bu test tapşırığında verilmiş cümləni müvafiq artıqlarla tamamlamaq tələb olunur. Cümlədə sifət üstünlük dərəcəsində ("*the quickest*") olduğu üçün və vahidlik bildirən isimlərlə "*the*" artıqlı işləndiyi üçün, ("*the world*") test tapşırığının **doğru cavabı "the, the"** artıqlarının verildiyi bənddir.

Read the passage and answer questions 23 – 30.

1. Niihau is the seventh largest island in Hawaii with fewer than 200 people. In 1864, the Robinson family from Scotland bought this island. They allowed indigenous population to stay on the island and use their native language – Hawaiian. Being the owners of Niihau, the Robinsons established new rules there. According to the rules, they forbade tourists to visit the island. Their main purpose was to protect the culture and traditions of the local people of the island. That's why, people began to call it "Forbidden Island".

2. Since 1987, the Robinsons have changed the rules. The access of tourists to the island has become possible only by special invitation. Half-day helicopter tours and hunting trips have been available for visitors.

3. Today, the indigenous people of Niihau mainly go fishing and hunting to get their food. Niihau isn't rich in plants and flowers, as it receives very little rain. The shores of the island are home to about eighty Monk seals, which are endangered. Sometimes, these seals come close to the island, so visitors may have an opportunity to see them.

A variantı 23 sayılı test tapşırığı

B variantı 25 sayılı test tapşırığı

C variantı 23 sayılı test tapşırığı

D variantı 24 sayılı test tapşırığı

Complete the sentence according to the passage.

The Robinsons ...

A) created their own rules on the island

B) sold Niihau to the Hawaiian population

C) changed the language of Niihau

D) made the native people leave the island

E) came from indigenous Hawaiian roots

Alt-standart: 8-3.1.4. Mətdəki əsas fakt və hadisələri seçir, qruplaşdırır.

İzah: Bu test tapşırığı oxu mətninə aiddir. Mətnə əsasən verilən cümləni tamamlayan bəndi müəyyən etmək tələb olunur. Cümləni tamamlamaq üçün mətnin 1-ci abzasının son 2-ci və 3-cü cümləsinə nəzər yetirmək lazımdır:

"In 1864, the Robinson family from Scotland bought this island. They allowed indigenous population to stay on the island and use their native language – Hawaiian. Being the owners of Niihau, the Robinsons established new

rules there." (1864-cü ildə Şotlandiyadan olan Robinson ailəsi adanı aldı. Onlar yerli xalqa adada qalmağa və yerli dillərini – Havai dili – istifadə etməyə icazə verdilər. Adanın sahibləri olaraq yeni qaydalar qoydular.) Buradan aydın olur ki, test tapşırığının **doğru cavabı "created their own rules on the island"** fikrinin qeyd olunduğu bənddir.

A variantı 24 sayılı test tapşırığı

B variantı 24 sayılı test tapşırığı

C variantı 25 sayılı test tapşırığı

D variantı 23 sayılı test tapşırığı

Which statement is true according to the passage?

A) Fishing and hunting are the main ways of getting food for the native people.

B) The Robinson family changed the traditions of the native people of Hawaii.

C) There are hundreds of Hawaiian Monk seals living on the island.

D) Tourists can visit the "Forbidden Island" any time they wish.

E) Niihau is home to colourful plants and flowers due to its high rainfall.

Alt-standart: 8-3.1.4. Mətdəki əsas fakt və hadisələri seçir, qruplaşdırır.

İzah: Bu test tapşırığı oxu mətninə aiddir və mətnə əsasən düzgün fikirləri seçmək tələb olunur. Mətnlə tanış olduqda, görürük ki, "**The Robinson family changed the traditions of the native people of Hawaii.**", "**There are hundreds of Hawaiian Monk seals living on the island**", "**Tourists can visit the "Forbidden Island" any time they wish.**", "**Niihau is home to colourful plants and flowers due to its high rainfall.**" fikirlərində təhriflər var. "**Fishing and hunting are the main ways of getting food for the native people.**" (Balıq tutmaq və ovçuluq yerli xalqın əsas qida əldə etmə yollarıdır.) fikri mətndə öz əksini tapdığına görə, test tapşırığının **doğru cavabı "Fishing and hunting are the main ways of getting food for the native people."** olan bənddir.

A variantı 25 sayılı test tapşırığı

B variantı 26 sayılı test tapşırığı

C variantı 24 sayılı test tapşırığı

D variantı 26 sayılı test tapşırığı

The passage is mainly about ...

A) tourist destinations in Hawaii

B) one of the largest islands in Hawaii

C) disappearing animals in Hawaii

D) helicopter tours and hunting trips

E) the nature of Hawaii's main islands

Alt-standart: 7-3.1.4. Mətdəki əsas fikri müəyyən edir.

İzah: Bu test tapşırığı oxu mətninə aiddir və mətnin əsasən nədən bəhs etdiyi soruşulur. Verilmiş bəndlərdən "**disappearing animals in Hawaii**", "**helicopter tours and hunting trips**", "**the nature of Hawaii's main islands**" və "**tourist destinations in Hawaii**" fikirləri mətndə verilsə də, mətnin əsas məzmununu təşkil etmir. Mətn, əsasən, **Havainin ən böyük adalarından birindən bəhs etdiyi üçün test tapşırığının doğru cavabı "one of the largest islands in Hawaii"** olan bənddir.

A variantı 26 sayılı test tapşırığı

B variantı 23 sayılı test tapşırığı

C variantı 26 sayılı test tapşırığı

D variantı 25 sayılı test tapşırığı

Choose the correct answer to the question according to the passage.

Why was Niuhau called the “Forbidden Island”?

- A) Foreigners were not allowed to visit the island.
- B) Helicopter tours were forbidden on the island.
- C) The Robinsons didn’t allow to use the Hawaiian language on the island.
- D) The Robinsons were against preserving old traditions of the island.
- E) The Robinson family didn’t let the Hawaiians live on the island.

Alt-standart: 8-3.1.4. Mətndəki əsas fakt və hadisələri seçir, qruplaşdırır.

İzah: Bu test tapşırığı oxu mətninə aiddir. Mətnə əsasən verilmiş suala doğru cavabı müəyyən etmək tələb olunur. Suala cavab vermək üçün mətnin 1-ci abzasının son 3 cümləsinə nəzər yetirmək lazımdır:

“According to the rules, they forbade tourists to visit the island. Their main purpose was to protect the culture and traditions of the local people of the island. That’s why, people began to call it “Forbidden Island.” Bu qaydalara əsasən turistlərin adaya girişi qadağan olundu. Əsas məqsəd adanın yerli xalqının mədəniyyətini və adət-ənənələrini qorumaq idi. Buna görə də insanlar buranı “Qadağan olunmuş ada” adlandırmağa başladılar. Buradan aydın olur ki, test tapşırığının **doğru cavabı** “Foreigners were not allowed to visit the island.” fikrinin qeyd olunduğu bənddir.

Fulfil the tasks number 27 – 30 in the “Answer sheets”.

A variantı 27 sayılı test tapşırığı

B variantı 27 sayılı test tapşırığı

C variantı 27 sayılı test tapşırığı

D variantı 27 sayılı test tapşırığı

Which word from paragraph 1 best fits the following definition “to keep somebody or something safe”?

Alt-standart: 7-3.1.1. Söz və ifadələrin leksik-semantik mənasını fərqləndirir

İzah: Bu test tapşırığı oxu mətninə aiddir və yazılı cavab tələb edir. Burada izahı verilmiş sözü 1-ci abzadan müəyyən edib yazmaq tələb olunur. İzahı verilən söz “to protect” (qorumaq) feilidir.

A variantı 28 sayılı test tapşırığı

B variantı 28 sayılı test tapşırığı

C variantı 28 sayılı test tapşırığı

D variantı 28 sayılı test tapşırığı

Write the synonym of the word “nowadays” from paragraph 3.

Alt-standart: 10-3.1.1. Söz və ifadələri qrammatik-semantik xüsusiyyətlərinə görə fərqləndirir.

İzah: Bu test tapşırığı oxu mətninə aiddir və yazılı cavab tələb edir. Burada “nowadays” (indi) sözünün 3-cü abzasda verilən sinonimini müəyyən edib yazmaq tələb olunur. Bu test tapşırığının **doğru cavabı** “today” (bu gün) sözüdür.

A variantı 29 sayılı test tapşırığı

B variantı 29 sayılı test tapşırığı

C variantı 29 sayılı test tapşırığı

D variantı 29 sayılı test tapşırığı

Complete the sentence by changing at least 2 words according to the passage.

Sometimes the seals come close to the island, so

Alt-standart: 8-3.1.4. Mətndəki əsas fakt və hadisələri seçir, qruplaşdırır; 9-3.1.4. Oxuduğu mətnin məzmununa münasibət bildirir.

İzah: Bu test tapşırığı oxu mətninə aiddir və yazılı cavab tələb edir. Burada verilmiş cümləni mətnə əsasən ən azı 2 sözü dəyişməklə tamamlamaq tələb olunur. Verilmiş “Sometimes the seals come close to the island, so” cümləsinə “tourists (guests, travelers) can (could) have a chance to observe (watch, view) them” şəklində tamamlamaq mümkündür.

A variantı 30 sayılı test tapşırığı

B variantı 30 sayılı test tapşırığı

C variantı 30 sayılı test tapşırığı

D variantı 30 sayılı test tapşırığı

Answer the question by expressing your opinion. Write at least three sentences.

Which interesting places would you like to visit in the world and why?

Alt-standart: 7 – 4.1.2. Müxtəlif əşya və hadisələri təsvir edir. 9 – 4.1.3. Müxtəlif konstruksiyalı cümlələri düzgün yazır. 10 – 4.1.3. Cümlələri və abzasları düzgün əlaqələndirmək üçün bağlayıcı vasitələrdən istifadə edir. 11 – 3.1.4. Mətndəki fakt və hadisələri real həyatla əlaqələndirərək şərh edir.

İzah: Bu açıq tipli suala öz fikrini ifadə etməklə ən azı üç cümlə ilə cavab yazmaq tələb olunur. Cavab yazarkən birləşdirici vasitələrin köməyi ilə fikirləri əlaqəli və ardıcıl şəkildə ifadə etmək, fikirlər arasında məntiqi rabitəni təmin etmək, müxtəlif qrammatik forma və strukturlardan (sadə və mürəkkəb cümlələr) düzgün və yerində istifadə etməklə zaman uzlaşmasını gözləmək və mövzuya uyğun söz və söz birləşmələrindən yerində və düzgün şəkildə istifadə etmək tələb olunur. Bu suala nümunə cavab aşağıdakı kimi ola bilər:

Actually, there are a lot of places in the world that I’d like to visit. But most of all I’d like to visit Como Lake in Italy. It has an amazing view especially in spring and summer seasons. I love nature, it makes me calm and happy. Como Lake is one of the best places for enjoying nature and life altogether. I hope I will visit Como Lake one day.

Azərbaycan dili

A variantı 31 sayılı test tapşırığı

B variantı 35 sayılı test tapşırığı

C variantı 37 sayılı test tapşırığı

D variantı 33 sayılı test tapşırığı

Ədat işlənmiş cümlələri müəyyən edin.

1. Qoysana həyatdan bir az zövq alım.
2. Cəsarət də, sədaqət də çətin gündə sınınar.
3. Bu həkim həftənin tək günləri işləyir.
4. Bu iş ki sənə tapşırılmışdı.
5. O, heç vaxt artıq söz danışmazdı.
6. Bəli, vaxtında gəlmisən.

- A) 1, 4, 6 B) 2, 4, 6 C) 2, 3, 4
- D) 1, 5, 6 E) 1, 3, 5

Mövzu: Köməkçi nitq hissələri

Sinif: 7

İzah: Ədatdan 1- ci (*qoysana*), 4 - cü (*ki*) və 6-cı (*bəli*) cümlələrdə istifadə edilmişdir. 2- ci cümlədə istifadə olunan *də* bağlayıcı, 3- cü cümlədə istifadə olunan *tək*, 5- ci cümlədə istifadə olunan *artıq* sifətdir, çünki hər ikisi ismə aiddir.

Doğru cavab: 1, 4, 6

A variantı 32 sayılı test tapşırığı

B variantı 31 sayılı test tapşırığı

C variantı 34 sayılı test tapşırığı

D variantı 40 sayılı test tapşırığı

Aşağıdakı hansı nümunələrdə ismin müxtəlif hallarında olan əvəzlilər həm də ismi əvəz etmişdir?

1. Dedi: “İnanaram qüdrətinə mən, Onun dırnağını başına tiksən”. (N. Gəncəvi)
 2. Bu qoca dünyanın şahidiyəm mən, Kölgəmdə dincəlir hər gəlib-gedən. (S. Vurğun)
 3. Tələb edirdi ki, onu həmin kəndə göndərsin. (S. Hüseyn)
 4. İndi Ziba hər axşam onun yanına gəlir, ona bir çox şeylər danışib nəql edirdi. (S. Hüseyn)
 5. Təkcə mən deyiləm hüsnünə mail, Göz dikibdir tamam Qarabağ sənə. (Q. Zakir)
 6. Azərbaycan övladı! Sənindir bu məmləkət. (Z. Yaqub)
- A) 4, 5, 6 B) 1, 4, 5 C) 1, 3, 5
D) 2, 3, 6 E) 2, 3, 4

Mövzu: Morfologiya

Sinif: 5

İzah: 1- ci cümlədə istifadə olunan *mən* və *onun*, 4- cü cümlədə istifadə olunan *onun*, *ona*, 5-ci cümlədə istifadə olunan *mən* və *sənə* əvəzliləri həm ismi əvəz etmiş, həm də ismin müxtəlif hallarındadır.

2-ci cümlədə ismi əvəz edən yalnız *mən*, 3-cü cümlədə ismi əvəz edən yalnız *onu*, 6-cı cümlədə isə ismi əvəz edən yalnız *sənindir* əvəzliyidir.

Doğru cavab: 1, 4, 5

A variantı 33 sayılı test tapşırığı

B variantı 39 sayılı test tapşırığı

C variantı 38 sayılı test tapşırığı

D variantı 31 sayılı test tapşırığı

“*Təzə açılmış çiçəkləri görəndə, yazın ilıq nəfəsini sinənə çəkəndə adamı qərribə hisslər bürüyür*” cümləsində həmcins zaman zərfliləri nə ilə ifadə olunub?

- A) zərflə
B) ismi birləşmə ilə
C) feili bağlama tərkibləri ilə
D) feili bağlamalarla

E) feili sifət tərkibləri ilə

Mövzu: Həmcins üzvlər

Sinif: 8

İzah: Cümlədə *görendə* feili bağlaması *təzə açılmış çiçəkləri* sözlərini, *sinənə çəkəndə* feili bağlaması *yazın ilıq nəfəsini* sözlərini özünə birləşdirərək tərkib əmələ gətirmişdir. Bu tərkiblər də həmcins zərflilərin ifadə vasitələridir.

Doğru cavab: feili bağlama tərkibləri ilə.

A variantı 34 sayılı test tapşırığı

B variantı 37 sayılı test tapşırığı

C variantı 31 sayılı test tapşırığı

D variantı 36 sayılı test tapşırığı

Hansı cərgədəki hər iki sözdə eyni hərf buraxılmışdır?

- A) dekl...masiya, ek...loji
B) etim...logiya, əd...baz
C) de...ektiv, is...irahət
D) həş...rat, f...ntan
E) deb...tant, k...zə

Mövzu: Fonetika

Sinif: 5

İzah: Verilmiş sözlərin düzgün yazılışı:

deklamasiya, ekoloji
etimologiya, ədəbaz
detektiv, istirahət
həşrat, fontan
debütant, kuzə

Doğru cavab: detektiv, istirahət

A variantı 35 sayılı test tapşırığı

B variantı 33 sayılı test tapşırığı

C variantı 33 sayılı test tapşırığı

D variantı 39 sayılı test tapşırığı

Uyğunluğu müəyyən edin.

1. Baş üzvləri feillə ifadə olunan cümlədir.
2. Baş üzvləri söz birləşməsi ilə ifadə olunan cümlədir.
3. Baş üzvlərdən yalnız birinin iştirak etdiyi cümlədir.
 - a. İşləyənlər həmişə lazımınca mükafatlandırılırlar.
 - b. Qəlbində anlaşılmaz hisslər olan Surxay yarımçıq qalmış simfoniyasını davam etdirmədi.
 - c. Bədən dili davranışla idarə olunan ünsiyyət növüdür.
 - d. Hamının sevindiyyindən qol-qanad açdığı gün idi.
 - e. Başqasına aid olan işə qarışmazlar.

A) 1 – a; 2 – b, c; 3 – e

B) 1 – c, d; 2 – b; 3 – a, e

C) 1 – a; 2 – c; 3 – d, e

D) 1 – d, e; 2 – b; 3 – a

E) 1 – b, d; 2 – a; 3 – e

Mövzu: Sintaksis

Sınıf: 8

İzah: a. “İşləyənlər həmişə lazımınca mükafatlandırılırlar” cümləsində həm xəbər, həm də mübtədə feillə ifadə olunmuşdur (*işləyənlər, mükafatlandırılırlar*).

b. “Qəlbində anlaşılmaz hisslər olan Surxay yarımçıq qalmış simfoniyasını davam etdirmədi” cümləsində mübtədə isimlə (*Surxay*), xəbər isə feillə (*davam etdirmədi*) ifadə olunmuşdur.

c. “Bədən dili davranışla idarə olunan ünsiyyət növüdür” cümləsində həm xəbər, həm də mübtədə söz birləşməsi ilə ifadə olunmuşdur (*bədən dili, ünsiyyət növü*).

d. “Hamının sevindiindən qol-qanad açdığı gün idi” cümləsində baş üzvlərdən yalnız xəbər iştirak edir (*gün idi*).

e. “Başqasına aid olan işə qarışmazlar” cümləsində baş üzvlərdən yalnız xəbər iştirak edir (*işə qarışmazlar*).

Doğru cavab: 1 – a; 2 – c; 3 – d, e

A variantı 36 sayılı test tapşırığı

B variantı 38 sayılı test tapşırığı

C variantı 35 sayılı test tapşırığı

D variantı 37 sayılı test tapşırığı

“Çobanın könlü olsa, təkədən pendir tutar” cümləsi haqqındakı fikirlərdən biri doğru **deyil**:

A) Baş cümlə müəyyən şəxslə sadə cümlədən ibarətdir.

B) Hər iki cümlə feili xəbərlidir.

C) Baş cümlənin xəbəri feilin gələcək zamanındadır.

D) sxeminə uyğundur.

E) Budaq cümlə baş cümləyə bağlayıcı söz və -sa şəkilçisi ilə bağlanmışdır.

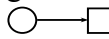
Mövzu: Tabeli mürəkkəb cümlə.

Sınıf: 9

İzah: “Çobanın könlü olsa, təkədən pendir tutar” cümləsində baş cümlə (*təkədən pendir tutar*) müəyyən şəxslə sadə cümlədən ibarətdir.

Hər iki cümlə feili xəbərlidir (*budaq cümlənin xəbəri feilin şərt şəkli, baş cümlənin xəbəri isə feilin xəbər şəkli ilə ifadə olunmuşdur*).

Baş cümlənin (*təkədən pendir tutar*) xəbəri feilin gələcək zamanındadır.

 sxeminə uyğundur.

Budaq cümlə (*çobanın könlü olsa*) baş cümləyə (*təkədən pendir tutar*) bağlayıcı söz və - sa şəkilçisi ilə deyil, yalnız - sa şəkilçisi ilə bağlanmışdır.

Doğru cavab: Budaq cümlə baş cümləyə bağlayıcı söz və -sa şəkilçisi ilə bağlanmışdır.

A variantı 37 sayılı test tapşırığı

B variantı 36 sayılı test tapşırığı

C variantı 36 sayılı test tapşırığı

D variantı 38 sayılı test tapşırığı

Nümunələr əsasında cədvəldəki uyğun fikirləri müəyyən edin.

- Axırda bu işdən əli üzüldü və soyuqdan donaraq çay sahilinə endi.
- Bu hadisədən sonra polis idarəsinə getdi, itən əşyalarının siyahısını verdi.

Nümunələrdən yalnız birinə aiddir	Nümunələrdən hər ikisinə aiddir
1. Zaman zərfinə aid söz işlənmişdir.	4. Zərflik və xəbərdən ibarət sadə cümlədir.
2. Ara söz işlənmişdir.	5. Təsvirlənən feillər keçmiş zamandadır.
3. Feili bağlama tərkibi işlənmişdir.	6. İsmi birləşmə tamamlığın ifadə vasitəsidir.

A) 2, 3, 6

B) 1, 4, 5

C) 2, 5, 6

D) 1, 3, 5

E) 1, 3, 4

Mövzu: Mövzulararası əlaqə

Sınıf: 5-9

İzah: 1. “Zaman zərfinə aid söz işlənmişdir” fikri yalnız ilk nümunəyə aiddir (*axırda*).

2. “Ara söz işlənmişdir” fikri hər iki nümunə üçün yanlıştır.

3. “Feili bağlama tərkibi işlənmişdir” fikri yalnız ilk nümunəyə aiddir (*soyuqdan donaraq*).

4. “Zərflik və xəbərdən ibarət sadə cümlədir” heç bir nümunəyə aid deyil.

5. “Təsvirlənən feillər keçmiş zamandadır” fikri hər iki nümunəyə aiddir (*əli üzüldü, endi, getdi, verdi*).

6. “İsmi birləşmə tamamlığın ifadə vasitəsidir” fikri yalnız ikinci nümunəyə aiddir (*əşyalarının siyahısını*).

Doğru cavab: 1, 3, 5

A variantı 38 sayılı test tapşırığı

B variantı 34 sayılı test tapşırığı

C variantı 40 sayılı test tapşırığı

D variantı 32 sayılı test tapşırığı

Nümunəyə əsasən doğru fikirləri müəyyən edin.

Müasir Azərbaycan musiqisinin banisi, professional musiqiçi Ü. Hacıbəyli ixtisasca müəllim olmuş, ömrünün 40 ildən artıq bir dövrünü müəllimlik peşəsinə sərflənmiş, xalqın maariflənməsi və inkişafı üçün çox faydalı işlər görmüşdür.

1. İlk sözün həm sinonimi, həm də antonimi var.
2. Tünd-qara hərflərlə yazılmış ifadə mürəkkəb feildir.
3. Sifətin çoxaltma dərəcəsinə aid 2 söz var.
4. “Peşəkar” sözünün sinonimi işlənmişdir.
5. “Bani” – bir şeyin əsasını qoyan, təqlid edən şəxs deməkdir.

- A) 3, 4, 5 B) 1, 4, 5 C) 1, 2, 3
D) 1, 2, 4 E) 2, 3, 5

Mövzu: Mövzulararası əlaqə

Sınıf: 5-6

İzah: 1. İlk sözün həm sinonimi, həm də antonimi var - (*çağdaş, qədim*).

2. Tünd-qara hərflərlə yazılmış ifadə mürəkkəb feildir - (*sərf etmiş*).

3. Sifətin çoxaltma dərəcəsinə aid 2 söz var fikri yanlışdır, çünki yalnız bir söz (*çox faydalı*) sifətin çoxaltma dərəcəsinə aiddir.

4. “Peşəkar” sözünün sinonimi işlənmişdir (*professional*).

5. “Bani” – bir şeyin əsasını qoyan, təqlid edən şəxs deməkdir fikri yanlışdır, çünki *bani təqlid edən* demək deyil.

Doğru cavab: 1, 2, 4

A variantı 39 sayılı test tapşırığı

B variantı 32 sayılı test tapşırığı

C variantı 32 sayılı test tapşırığı

D variantı 34 sayılı test tapşırığı

Müqayisə cədvəlinə əsasən **yanlış** fikirləri müəyyən edin.

<i>gizlədim</i>	<i>düşünək</i>
1. $\square + \curvearrowright$ sxeminə uyğundur.	3. Yalnız sadə feil kimi düşünmək olur.
2. Kökü və başlanğıc forması fərqli nitq hissəsinə aiddir.	4. <i>düşüncə</i> sözü ilə eyniköklüdür.
5. Tərkibinə görə təhlili 2 cür düşünülə bilər.	
6. Feilin 2 şəklinə düşünmək mümkündür.	

- A) 1, 2, 4 B) 1, 2, 5 C) 1, 3, 4
D) 2, 3, 6 E) 4, 5, 6

Mövzu: Söz yaradıcılığı

Sınıf: 5

İzah: 1. $\square + \curvearrowright$ sxeminə uyğundur fikri yanlışdır, çünki *gizlədim* sözü ya \square , ya da \curvearrowright

\square sxeminə uyğun gələ bilər.

2. Kökü və başlanğıc forması fərqli nitq hissəsinə aiddir fikri yanlışdır, çünki həm *gözlə*, həm də *gözlət* feildir.

3. Yalnız sadə feil kimi düşünmək olur fikri doğrudur, çünki hər iki təhlil sxeminə baxsaq, sadə söz olduğu aydın olur. \square , \square

4. *düşüncə* sözü ilə eyniköklüdür fikri yanlışdır, çünki *düşüncə* sözü düzəltmə, *düşünək* sözü isə sadə sözdür.

5. Tərkibinə görə təhlili 2 cür düşünülə bilər fikri doğrudur, çünki hər iki söz tərkibinə görə iki cür

\square , \square

\square , \square şəklində təhlil olunur.

6. Feilin 2 şəklinə düşünmək mümkündür fikri doğrudur, çünki *gizlədim* sözü həm xəbər, həm də əmr şəklində, *düşünək* sözü isə həm arzu, həm də əmr şəklində ola bilər.

Doğru cavab: 1, 2, 4

A variantı 40 sayılı test tapşırığı

B variantı 40 sayılı test tapşırığı

C variantı 39 sayılı test tapşırığı

D variantı 35 sayılı test tapşırığı

“Özündən gücsüzə qəzəblənməklə öz gücsüzlüyünü göstərirsən” cümləsi ilə bağlı yanlış fikirdir:

- A) Təsriflənməyən feil tərkib əmələ gətirmişdir.
- B) Üç cümlə üzvü işlənmişdir.
- C) Məqsəd və intonasiyaya görə cümlənin 3 növündə işlətmək mümkündür.
- D) Altından xətt çəkilmiş söz tabelilik əlaqəsinin yalnız əsas tərəfidir.
- E) Şəxssiz sadə cümlədir.

Mövzu: Mövzulararası əlaqə.

Sınıf: 6-8

İzah: Təsriflənməyən feil tərkib əmələ gətirmişdir fikri doğrudur, çünki *özündən gücsüzə qəzəblənməklə* məsdər tərkibidir.

Üç cümlə üzvü işlənmişdir fikri doğrudur, çünki *özündən gücsüzə qəzəblənməklə* tərz-i-hərəkət zərfliyi, *öz gücsüzlüyünü* tamamlıq, *göstərirsən* isə xəbərdir.

Məqsəd və intonasiyaya görə cümlənin 3 növündə işlətmək mümkündür fikri doğrudur, çünki bu cümləni intonasiyadan asılı olaraq, həm nəqli, həm sual, həm də nida cümləsi şəklində ifadə edə bilərik.

Altından xətt çəkilmiş söz tabelilik əlaqəsinin yalnız əsas tərəfidir fikri doğrudur, çünki altından xətt çəkilən söz xəbərdir. Xəbər isə yalnız mübtədadan asılı olur. Bu cümlədə də mübtədə yoxdur.

Şəxssiz sadə cümlədir fikri yanlışdır, çünki mübtədəsi yoxdur, xəbər də ikinci şəxsin təkindədir.

Doğru cavab: Şəxssiz sadə cümlədir.

**41 – 50 sayılı tapşırıqları
aşığıdakı mətnə əsasən cavablandırın.**

Sehrli xurcun

– Köhnə xalça, mis qab-qacaq... Kimdə varsa, toxuduğum təzə xaliya dəyişirəm, – səhərdən axşamadək şəhərin küçələrini gəzən, ■ **ehtiyac içində yaşayan** Əli ilə anası Gülxanım qışqıra-qışqıra bu sözləri deyirdilər. □

Əlinin atası dünyasını tez dəyişmişdi. Anası da mahir xalçaçı idi. **1.** O, iplərə bir dəfə toxunmaqla onların keyfiyyətini müəyyənləşdirirdi. İp boyamağın ən yaxşı üsullarını bilirdi. Köhnə xalılardan yaxşı tanıyırdı. Əl boyda köhnə xalça parçasına baxır, onun əsl sənət əsəri olub-olmadığını təyin edirdi. Tez-tez kəndə gələn xalça alverçisi Gülxanımın toxuduğu xalçalardan alır və hər dəfə təklif edirdi ki, Gülxanım şəhərə gəlib bu işlə ▲ **əsaslı məşğul olsun.**

2. Günlərin bir günü onlar İcərişəhərdə bir qocaya rast gəldilər. Qoca onlara yaxınlaşıb dedi:

– Əzizlərim, mənim evimdə köhnə əşyalar çoxdur. **3.** Nəvəm ailə qurur. Mən babayam axı. Ona nə isə hədiyyə etməliyəm. Sizin bu xovlu xalçanızı bəyəndim. Gedək bizə, bəlkə, razılaşıb onu nə iləsə dəyişə bildik.

Onlar birbaşa qocanın evinə *gəldilər*¹. □
Qoca xurcunu Gülxanıma verib dedi:

– Götür, qızım, rəhmətlik arvadımdan qalıb. O, gözəl xalılar toxuyardı. **4.** Çox diqqətli idi. İplərə güvə düşməməsi üçün həmişə yumaqları yığdığı xurcuna limon qoyardı.

Gülxanım heyranlıqla iplərə baxırdı: “Nə qeyri-adi rəngləri var?!”

– O, ipləri özü boyayardı. Toxuduğu xalçaları gilabı ilə yuyardı. Xalçanın rənginə şəffaflıq *gələr*², üzə gülərdi. Bu bir xurcun ip nəvəmin (1) , amma onları xalçaya dəyişsəm, ona əsl (2)..... olar. Götür, qızım. Bu xurcun sehrlidir. O sizə xeyir və bərəkət gətirər.

Gülxanım dedi:

– □ Onları götürə bilmərəm.

– Götür, qızım, mənim nəvələrim qədim xurcunun qədrini bilməzlər.

Əli ilə Gülxanım xurcunu götürüb qocaya təşəkkür edərək getdilər. **5.** İndi qocanın nəvəsinə cehiz vermək üçün təzə xalçası var idi. Əli ilə anasının isə bir xurcun rəngbərəng ipi.

Gülxanım sevincindən özünə yer tapa bilmirdi:

– Mən bu iplərdən gözəl bir xalça toxuyacağam.

Gülxanım ●*gecəni gündüzə qatıb* xalça toxuyurdu. □ Xalça ay və ulduz kimi gecələr işıq saçır, səhərlər isə qızılgül ətri verirdi.

Nəhayət, xalça tamamlandı, amma xurcundakı iplər azalmadı, necə var idisə, elə də qaldı. Gülxanım qocanın nə demək istədiyini indi anladı. Sehrli xalça quş lələyi kimi yüngül və çəkisiz idi.

Çox keçmədi, bu qadının toxuduğu xalçanın səs-sorağı hər yerə yayıldı. □. Amma heç kəs bilmədi ki, xurcun sehrlidir.

A variantı 41 sayılı test tapşırığı

B variantı 45 sayılı test tapşırığı

C variantı 45 sayılı test tapşırığı

D variantı 42 sayılı test tapşırığı

Mətnə boş çərçivələrin yerinə uyğun gələn fikirlərin ardıcılığını müəyyən edin.

1. Xalçanın sorağını eşidən hər kəs onu görməyə çalışır, işin sirrinə agah olmaq istəyirdi.
2. Şəhərlilər köhnə mis qab-qacağı və heç nəyə yaramayan xalçaları təzəsi ilə böyük həvəslə dəyişirdilər.
3. Sizin xurcununuz və ipləriniz mənim toxuduğum bu xalçadan çox bahadır.
4. Qoca yan otağa keçərək əlində bir xurcun rəngbərəng iplə geri qayıtdı.
5. Əli anasının yanından çəkilmir, gözlərini həmin iplərdən toxunan xalçanın naxışlarından ayırmayaraq ona heyranlıqla baxırdı.

A) 4, 5, 1, 3, 2

B) 2, 3, 4, 5, 1

C) 1, 2, 4, 5, 3

D) 2, 4, 3, 5, 1

E) 5, 1, 2, 4, 3

Mövzu: Mətn

Sinif: 5-11

İzah: Mətndəki hadisələrin ardıcılığına əsaslanaraq verilən fikirlər boşluqlara bu ardıcılıqla yerləşdirilməlidir:

2. Şəhərlilər köhnə mis qab-qacağı və heç nəyə yaramayan xalçaları təzəsi ilə böyük həvəslə dəyişirdilər.
4. Qoca yan otağa keçərək əlində bir xurcun rəngbərəng iplə geri qayıtdı.
3. Sizin xurcununuz və ipləriniz mənim toxuduğum bu xalçadan çox bahadır.
5. Əli anasının yanından çəkilmir, gözlərini xalçanın naxışlarından ayırmayaraq ona heyranlıqla baxırdı.

1. Xalçanın sorağını eşidən hər kəs onu görməyə çalışır, işin sirrinə agah olmaq istəyirdi.

Doğru cavab: 2, 4, 3, 5, 1

A variantı 42 sayılı test tapşırığı

B variantı 41 sayılı test tapşırığı

C variantı 42 sayılı test tapşırığı

D variantı 43 sayılı test tapşırığı

Əvvəlcədən rəqəm yazılmış hansı cümlələr mətnə çıxarılsa, məzmununa xələl *gəlməz*?

- A) 1, 4 B) 3, 5 C) 3, 4 D) 2, 5 E) 1, 2

Mövzu: Mətn

Sınıf: 5-11

İzah: Mətnin məzmununa diqqət etdikdə görünür ki, qarşısında 2, 3, 5 rəqəmləri qeyd olunan cümlələri mətdən çıxardıqda məzmun ardıcılığı pozulur.

Lakin qarşısında 1 və 4 rəqəmləri qeyd olunan cümlələr mətnə çıxarıldıqda məzmununa heç bir xələl gəlməz.

Doğru cavab: 1, 4

A variantı 43 sayılı test tapşırığı

B variantı 44 sayılı test tapşırığı

C variantı 41 sayılı test tapşırığı

D variantı 45 sayılı test tapşırığı

Üzərində rəqəm yazılmış sözlər əsasında uyğunluğu müəyyən edin.

- 1.
- 2.
- a. *Çatmaq* sözünün qarşılığıdır.
- b. *Onun bu xasiyyəti anasından gəlir* cümləsində kontekstə görə eyni mənanı ifadə edən söz işlənmişdir.
- c. *Oxşamaq* mənasını ifadə edir.
- d. *Geyindiği paltar əyninə böyük gəlirdi* nümunəsində kontekstə görə eyni mənanı daşıyan söz var.
- e. *Utandığından üzünə bir qırmızılıq gələrdi* nümunəsində kontekstə görə mətndəki mənaya uyğun ifadə işlənmişdir.

- A) 1 – b; 2 – a, d B) 1 – a; 2 – d
C) 1 – a; 2 – e D) 1 – c, e; 2 – a, b
E) 1 – a, b; 2 – c

Mövzu: Mətn

Sınıf: 5-11

İzah: Üzərində 1 rəqəmi yazılmış söz (*gəldilər*) mətnə həqiqi mənada işlənmişdir və *çatmaq* sözü ilə əvəz oluna bilər. Üzərində 2 yazılmış söz (*gələr*) isə məcazi mənada və *utandığından üzünə bir qırmızılıq gələrdi* nümunəsindəki *gələrdi* sözü ilə eyni kontekstdir. Digər bəndlərdəki (b, c, d) izahlar isə heç bir sözlə uyğunlaşmır.

Doğru cavab: 1 – a; 2 – e

A variantı 44 sayılı test tapşırığı

B variantı 42 sayılı test tapşırığı

C variantı 43 sayılı test tapşırığı

D variantı 41 sayılı test tapşırığı

Mətnə əsasən cədvəldəki *yanlış* fikirləri müəyyən edin.

<i>Səbəb</i>	<i>Nəticə</i>
1. Qoca nəvəsinə cehiz vermək üçün Gülxanımın xalçasını bəyəndi.	Xurcun və iplər Gülxanımın olur.
2. Dünyada tayı-bərabəri olmayan xalça toxunur.	
3. Qoca Gülxanımın sehrli xurcuna layiq olduğunu anlayır.	
4. Gülxanımla oğlu köhnə xalçaları satıb yenisini alırdılar.	
5. Xurcundakı iplər tükənmir.	

- A) 2, 3, 4 B) 1, 4, 5 C) 1, 3, 5
D) 2, 4, 5 E) 1, 2, 3

Mövzu: Mətn

Sınıf: 5-11

İzah: Cədvələ nəzər salsaq, səbəb kimi göstərilən 1-ci və 3- cü cümlələrdəki hadisələrin nəticəsində xurcun və iplər Gülxanımın olur. 2- ci cümlədəki hadisə nəticə kimi verilən fikirdən sonraya aid olduğu üçün doğru götürülmə bilməz. 4- cü cümlədə verilmiş fikir tamamilə yanlışdır, çünki onlar köhnə xalçalar satmır, əksinə, köhnə əşyaları yenisi ilə dəyişirdilər. 5- ci cümlədəki hadisə də xurcun və iplər artıq Gülxanımın olduğundan sonra baş verir. Buna görə də “*xurcundakı iplər tükənmir*” fikri nəticə kimi verilən fikrə səbəb ola bilməz.

Doğru cavab: 2, 4, 5

- A variantı 45 sayılı test tapşırığı**
B variantı 43 sayılı test tapşırığı
C variantı 44 sayılı test tapşırığı
D variantı 44 sayılı test tapşırığı

Mətnə əsasən cədvəldəki uyğun fikirləri müəyyən edin.

<i>Doğrudur</i>	<i>Yanlışdır</i>	<i>Ehtimaldır</i>
1. Gülxanım köhnə xalçaları yeniləyib köhnə əşyalar alverçisinə satırdı.	3. Qoca xurcundakı iplərin dəyərini bilmirdi.	5. Gülxanım xalçaçılıqla uşaqılıqdan məşğul olmağa başlamışdı.
2. Gülxanım və Əlinin şəhərdə köhnə əşyalara dəyişdirdiklər i yeni xalçaları Gülxanım özü toxuyurdu.	4. Xalçalar köhnə olsa da, Gülxanım onun əsl sənət əsəri olub-olmadığını təyin edə bilirdi.	6. Qoca evindəki köhnə əşyaları Gülxanımına satmaq istəyirdi.

- A) 1, 2, 3 B) 4, 5, 6 C) 2, 4, 6
D) 1, 3, 6 E) 2, 3, 5

Mövzu: Mətn

Sınıf: 5-11

İzah: 1. *Gülxanım köhnə xalçaları yeniləyib köhnə əşyalar alverçisinə satırdı* fikri ehtimal ola bilər, çünki mətnə Gülxanımın xalça alverçisinə satdığı xalçanın yenilənmiş köhnə xalça, yoxsa elə özü toxuduğu yeni xalça olması haqqında dəqiq məlumat yoxdur.

2. *Gülxanım və Əlinin şəhərdə köhnə əşyalara dəyişdirdikləri yeni xalçaları Gülxanım özü toxuyurdu* fikri doğrudur, çünki mətnin giriş hissəsində bu haqda dəqiq məlumat var.

3. *Qoca xurcundakı iplərin dəyərini bilmirdi* fikrinin yanlış olduğunu mətnəki "Götür, qızım, mənim nəvələrim qədim xurcunun qədrini bilməzlər" cümləsi sübut edir.

4. *Xalçalar köhnə olsa da, Gülxanım onun əsl sənət əsəri olub-olmadığını təyin edə bilirdi* fikrinin doğru olduğunu mətnəki "Əl boyda köhnə xalça parçasına baxır, onun əsl sənət əsəri olub-olmadığını təyin edirdi" fikri ilə təsdiqləmək mümkündür.

5. *Gülxanım xalçaçılıqla uşaqılıqdan məşğul olmağa başlamışdı* fikri ehtimaldır, çünki onun mahir xalçaçı olması haqqında məlumat verilsə də, bu sənətə nə vaxtdan başlaması haqqında dəqiq məlumat yoxdur.

6. *Qoca evindəki köhnə əşyaları Gülxanımına satmaq istəyirdi* fikri yanlıştır, çünki o, əşyaları satmaq yox, xovlu xalça ilə dəyişmək istəyirdi.

Doğru cavab: 2, 3, 5

46 – 50 sayılı tapşırıqları "Cavab vərəqləri"ndə cavablandırın.

A variantı 46 sayılı test tapşırığı

B variantı 46 sayılı test tapşırığı

C variantı 46 sayılı test tapşırığı

D variantı 46 sayılı test tapşırığı

Mətnə əvvəlində işarə qoyulmuş ifadələrin mənasını kontekstə əsasən müəyyən edib yazın.

- _____
- ▲ _____
- _____

Mövzu: Mətn

Sınıf: 5-11

İzah:

Ehtimal edilən doğru cavab nümunələri:

■ yoxsul həyat sürmək; kasıblıq; yoxsulluq

▲ ciddi şəkildə məşğul olmaq; dərinlən məşğul olmaq

● dayanmadan işləmək; fasilə vermədən çalışmaq

A variantı 47 sayılı test tapşırığı

B variantı 47 sayılı test tapşırığı

C variantı 47 sayılı test tapşırığı

D variantı 47 sayılı test tapşırığı

Altından xətt çəkilmiş cümlələri mətnin səciyyəvi üslubi xüsusiyyətlərinə uyğun zənginləşdirməklə (məcazi mənalı ifadələr artırmaqla) yenidən yazın.

Mövzu: Mətn

Sınıf: 5-11

İzah:

Ehtimal edilən doğru cavab nümunələri:

1. Sizin bu xovlu xalçanız xoşuma gəldi; Sizin bu gözoşşayan xovlu xalçanı bəyəndim; Sizin bu xovlu xalçadan ötrü ürəyim getdi; Sizin bu işıq saçan xovlu xalçanızı bəyəndim və s.

2. Bu iplərdən gözoşşayan bir xalça toxuyacağam; Bu iplərdən hər yana səs salan bir xalça toxuyacağam; Bu sehrli iplərdən bir xalça toxuyacağam; İnsanı heyrətə gətirən bu iplərdən bir xalça toxuyacağam və s.

A variantı 48 sayılı test tapşırığı

B variantı 48 sayılı test tapşırığı

C variantı 48 sayılı test tapşırığı

D variantı 48 sayılı test tapşırığı

Mətnə əsasən Gülxanım obrazı ilə bağlı cədvəli doldurun.

Mövzu: Mətn

Sinif: 5-11

İzah:

Obrazın xarakterik xüsusiyyətləri	Əsaslandırma
1.	
2.	

Ehtimal edilən doğru cavab nümunələri:

Obrazın xarakterik xüsusiyyətləri	Əsaslandırma
1. Zəhmətkeş; Əməksevər	Köhnə xalça, mis qab-qacaq... Kimdə varsa, təzə xaliya dəyişirəm, - səhərdən axşamədək şəhərin küçələrini gəzən Əli ilə anası Gülxanım qışqıra-qışqıra bu sözləri deyirdilər. Səhərdən axşamədək küçələri dolaşaraq alış-verişlə məşğul olurdu.
2. Gözütox; Dürüst;	“Sizin xurcununuz və ipləriniz mənim xalçamdan çox bahadır. Onları götürə bilmərəm”. Xurcun və iplərin daha qiymətli olduğunu söyləyərək onları götürməkdən imtina edir. Köhnə xalçaların dəyərini ayırd edə bilir, iplərin keyfiyyətini müəyyənləşdirə bildirdi.

A variantı 49 sayılı test tapşırığı

B variantı 49 sayılı test tapşırığı

C variantı 49 sayılı test tapşırığı

D variantı 49 sayılı test tapşırığı

Mətnə nöqtələrin yerinə uyğun ifadələr yazmaqla cümləni tamamlayın.

Mövzu: Mətn

Sinif: 5-11

İzah:

Ehtimal edilən doğru cavab nümunələri:

1. Nəyinə gərəkdir; işinə yaramaz; köməyinə gəlməz və s.
2. toy hədiyyəsi; sürpriz ; sevinc və s.

A variantı 50 sayılı test tapşırığı

B variantı 50 sayılı test tapşırığı

C variantı 50 sayılı test tapşırığı

D variantı 50 sayılı test tapşırığı

“Zər qədrini zərgər bilər” atalar sözünü mətnə 2 müxtəlif məqamla əlaqələndirib fikirlərinizi yazın.

Mövzu: Mətn

Sinif: 5-11

İzah:

Ehtimal edilən doğru cavab nümunələri:

1. Gülxanım mahir xalçaçı idi. O, ipləri və köhnə xalçaları yaxşı tanıyırdı. Əl boyda köhnə xalça parçasına baxır, onun əsl sənət əsəri olub-olmadığını təyin edirdi.

2. Qoca Gülxanımın mahir xalçaçı olduğunu anlayır, evində saxladığı bir xurcun ipi ona verir. Çünki bu xurcundakı iplərin qədrini yalnız Gülxanım kimi bir xalçaçının biləcəyini düşünür.

3. Tez-tez kəndə gələn xalça alverçisi Gülxanımın toxuduğu xalçalardan alır və hər dəfə təklif edirdi ki, Gülxanım şəhərə gəlib bu işlə əsaslı məşğul olsun və s.

51 – 60 sayılı tapşırıqları

aşağıdakı mətnə əsasən cavablandırın.

İnsana bənzəyən və çoxalan robotlar

2021-ci ildə robotlar dünyasında iki böyük yenilik baş verdi. Bunlardan birincisi dünyada insana ən çox bənzəyən robot idi.

Təsəvvür edin ki, laboratoriyadasınız, bir maneken öncə çiyinlərini hərəkət etdirir, ardınca gözlərini açır. Ətrafına çaşqınlıqla baxdıqdan sonra əlləri ilə bədəninə yoxlamağa başlayır. Sonra sanki qorxur və olanları anlamağa çalışır. Nəhayət, əllərini insanlara uzadıb gülümsəyir. Mimikaları eynən insandakı kimidir.

İnsanabənzər saxta varlıqlar böyük marağa səbəb olduğundan son illər belə robotların sayında ucalma müşahidə edilir.

Haqqında bəhs etdiyimiz Ameka adlı yeganə bioloji robotun yaradıcıları da onu eyni səbəbdən hazırladıklarını deyirlər.

Lakin belə robotlar insana nə qədər bənzədilsə də, onların bir vitrin manekenindən az fərqləndiyini söyləyə bilərik. İnsana məxsus yerimək, ● qaçmaq kimi bacarıqlara da sahib deyillər. Onları, əsasən, əyləncə məqsədi ilə hazırlayırlar. Belə robotlardan birinin – “Boston Dinamiks” şirkətinin yaratdığı Atlas adlı robotun isə üz cizgiləri insana bənzəmir, lakin insana məxsus atletik hərəkətləri ustalıqla təkrarlayır.

2021-ci ilin yeniliklərindən biri də Ksenobot adlı ilk bioloji robotun yaranmasıdır. Afrika qurbağasının hüceyrələrindən hazırlanmışdır. Yeriməyi, üzməyi, kiçik ▲ yükləri daşımağı bacarır. Qidalanmadan həftələrlə qruplar halında çalışa, yaralandıqda bərpa oluna bilir. Professor Coş Bonqard deyir: “Çoxları robotların metal və keramikadan hazırlandığını düşünür, ancaq bir robotun nədən düzəldildiyi deyil, müstəqil şəkildə hərəkət edib-etmədiyini önəmlidir”. Onun başqa açıqlamasına görə, Ksenobotun çoxala bildiyi

kəşf edilmişdir. Bu istiqamətdə tədqiqatlar aparən alimlər Ksenobotun asanlıqla çoxalması üçün onun C şəklində dizayn edilməsini uyğun görürlər. Ksenobotun çoxalması təbiətdə olan başqa canlılardan fərqlidir. Olduğu mühitdə hərəkət edən zaman onlar hüceyrələri toplayır və nəticədə yeni Ksenobot yaradır. Molekulyar biologiya və süni intellektin **kombinasiyası** olan Ksenobot həm robot, həm də mikroorqanizmdir.

Ksenobotları keçən əsrin ortalarında meydana çıxmağa başlayan ilk kompüterlərə bənzətmək olar. Onlar da yüklənmiş kiçik yaddaş sayəsində insanların verdiyi əmrləri yerinə yetirə bilir. Ksenobotların hələ konkret praktiki tətbiqi yoxdur. Alimlər gələcəkdə onlardan ətraf mühiti və su hövzələrini mikroplastik tullantılardan təmizləmək, bir preparatı insanın bədənində daşımaq kimi müxtəlif işlərdə istifadə etmək niyyətindədirlər.

Robotlar dünyasına doğru sürətlə irəliləyirik. Onları həm insanlığın rifahı, həm də təhlükə mənbəyi kimi görənlər var. Lakin texnologiyanın inkişafı indiyə kimi insanlara ziyan vurmamışdır. Ümid edək ki, bundan sonra da texnologiyanın inkişafı insanlara zərər verməyəcək.

A variantı 51 sayılı test tapşırığı

B variantı 52 sayılı test tapşırığı

C variantı 54 sayılı test tapşırığı

D variantı 54 sayılı test tapşırığı

Mətnə əsasən cədvəldəki **uyğunsuzluğu** müəyyən edin.

Fikir	Doğrudur	Yanlışdır
1. İnsana ən çox bənzəyən robotların yaradılması XX əsrə təsadüf edir.	√	
2. Amekanın mexanizmi elə qurulmuşdur ki, ilk cəhddən insanlara müsbət reaksiya verir.		√
3. Adı çəkilən robotlardan biri insana məxsus bütün xüsusiyyətlərə malikdir.	√	
4. Bəzi robotların bərpa olunma xüsusiyyəti var.	√	
5. Robotlar üçün vacib olan hansı materialdan hazırlandığı deyil, sərbəst hərəkət etməsi önəmlidir.		√
6. Robotların insan həyatına təsiri haqqında müxtəlif fikirlər var.	√	

A) 2, 3, 4

B) 1, 3, 5

C) 1, 4, 5

D) 1, 5, 6

E) 2, 4, 6

Mövzu: Mətn

Sınıf: 5-11

İzah: 1. *İnsana ən çox bənzəyən robotların yaradılması XX əsrə təsadüf edir* fikri yanlıştır, çünki mətnə 2021-ci il tarixi qeyd edilib, bu da XXI əsrdir.

2. *Amekanın mexanizmi elə qurulmuşdur ki, ilk cəhddən insanlara müsbət reaksiya verir* fikri yanlıştır, çünki ilk reaksiyası qorxu olur.

3. *Adı çəkilən robotlardan biri insana məxsus bütün xüsusiyyətlərə malikdir* fikri yanlıştır, çünki bu xüsusiyyət robotların heç birində yoxdur.

4. *Bəzi robotların bərpa olunma xüsusiyyəti var* fikri doğrudur, çünki Ksenobot robotu yaralandıqda bərpa oluna bilər.

5. *Robotlar üçün vacib olan hansı materialdan hazırlandığı deyil, sərbəst hərəkət etməsi önəmlidir* fikri doğrudur, bunu mətndəki “Çoxları robotların metal və keramikadan hazırlandığını düşünür, ancaq bir robotun nədən düzəldildiyi deyil, müstəqil şəkildə hərəkət edib-etmədiyini önəmlidir” fikri təsdiqləyir.

6. *Robotların insan həyatına təsiri haqqında müxtəlif fikirlər var* fikri doğrudur, çünki mətnə “onları həm insanlığın rifahı, həm də təhlükə mənbəyi kimi görənlər var” cümləsi qeyd olunub.

Doğru cavab: 1, 3, 5

A variantı 52 sayılı test tapşırığı

B variantı 51 sayılı test tapşırığı

C variantı 52 sayılı test tapşırığı

D variantı 52 sayılı test tapşırığı

Mətnə əsasən hansı fikirləri əsaslandırmaq mümkündür?

1. Robotların hazırlanmasında insan maraqları nəzərə alınır.
2. Robotlar insanlıq üçün həmişə təhlükə törədir.
3. Bəzi robotlar özlərində müxtəlif elm sahələrini birləşdirir.
4. Bütün robotların yaradılması eyni şirkətin adı ilə bağlıdır.
5. Alimlər robotlardan insanlığa faydalı işlərdə istifadə etməyi düşünürlər.

A) 2, 3

B) 1, 3, 5

C) 1, 2, 5

D) 2, 4

E) 3, 4, 5

Mövzu: Mətn

Sınıf: 5-11

İzah: 1. *Robotların hazırlanmasında insan maraqları nəzərə alınır* fikrini mətndəki “insanabənzər saxta varlıqlar böyük marağa səbəb olduğundan son illər belə robotların sayında ucalma müşahidə edilir” cümləsi ilə;

3. Bəzi robotlar özlərində müxtəlif elm sahələrini birləşdirir fikrini mətdəki “molekulyar biologiya və süni intellektin kombinasiyası olan Ksenobot həm robot, həm də mikroorqanizmdir” cümləsi ilə;
5. Alimlər robotlardan insanlığa faydalı işlərdə istifadə etməyi düşünürlər fikrini mətdəki “alimlər gələcəkdə onlardan ətraf mühiti və su hövzələrini mikroplastik tullantılardan təmizləmək niyyətindədirlər” cümləsi ilə əsaslandırmaq mümkündür.

2-ci və 4-cü cümlələrdəki fikirləri mətdəki heç bir cümlə ilə əsaslandırmaq olmaz.

Doğru cavab: 1, 3, 5

A variantı 53 sayılı test tapşırığı

B variantı 55 sayılı test tapşırığı

C variantı 51 sayılı test tapşırığı

D variantı 55 sayılı test tapşırığı

Mətnə əsasən Ksenobotların ilkin kompüterlərlə bənzər cəhətlərini müəyyən edin.

1. Yaddaşa malikdir.
 2. Hərəkət edə bilir.
 3. Metal və keramikadan hazırlanmışdır.
 4. Müxtəlif sahələrdə istifadə olunur.
 5. Verilən əmrləri yerinə yetirə bilir.
- A) 2, 5 B) 2, 3 C) 1, 2, 4 D) 1, 5 E) 3, 4, 5

Mövzu: Mətn

Sınıf: 5-11

İzah: Mətdə qeyd olunmuş “Ksenobotları keçən əsrin ortalarında meydana çıxmağa başlayan ilk kompüterlərə bənzətmək olar. Onlar yüklənmiş kiçik yaddaş sayəsində insanların verdiyi əmrləri yerinə yetirə bilir” cümləsinə əsaslanaraq bu fikirlərin (1. Yaddaşa malikdir. 4. Müxtəlif sahələrdə istifadə olunur) doğru olduğu görünür. 2, 3 və 5- ci bəndlərdə qeyd olunan heç bir fikir isə Ksenobotların ilkin kompüterlərə bənzər cəhəti kimi qeyd olunmur.

Doğru cavab: 1, 5

A variantı 54 sayılı test tapşırığı

B variantı 53 sayılı test tapşırığı

C variantı 53 sayılı test tapşırığı

D variantı 51 sayılı test tapşırığı

Mətnə əsasən cədvəldəki uyğun fikirləri müəyyən edin.

Mətdə məlumat var	Mətdə məlumat yoxdur
1. Bəzi robotların yaranma səbəbləri eynidir.	4. Canlı hüceyrədən robot hazırlamaq mümkündür.
2. Ksenobotun forması onun çoxalmasına təsir edir.	5. 2021-ci ildən sonra yaradılan robotların hamısı bioloji robotlardır.
3. Mikroorqanizmlərin hamısı robotdur.	6. Bəzi robotlardan əyləncə məqsədilə istifadə edilir.

- A) 1, 2, 5 B) 1, 3, 5, 6 C) 1, 3, 4
D) 2, 3, 4, 5 E) 2, 4, 6

Mövzu: Mətn

Sınıf: 5-11

İzah: Mətdə 1. Bəzi robotların yaranma səbəbləri eynidir fikrinin olmasını “insanabənzər saxta varlıqlar böyük marağa səbəb olduğundan son illər belə robotların sayında ucalma müşahidə edilir” cümləsi ilə;

2. Ksenobotun forması onun çoxalmasına təsir edir fikrinin olmasını “Bu istiqamətdə tədqiqatlar aparan alimlər Ksenobotun asanlıqla çoxalması üçün onun C şəklinə dizayn edilməsini uyğun görürlər” cümləsi ilə

4. Canlı hüceyrədən robot hazırlamaq mümkündür fikrini “Ksenobot adlı ilk bioloji robotdur. Afrika qurbağasının hüceyrələrindən hazırlanmışdır” cümlələri ilə;

6. Bəzi robotlardan əyləncə məqsədilə istifadə edilir fikrini “Onları, əsasən, əyləncə məqsədi ilə hazırlayırlar” cümləsi ilə təsdiq etmək mümkün olduğu halda,

3. Mikroorqanizmlərin hamısı robotdur;

5. 2021-ci ildən sonra yaradılan robotların hamısı bioloji robotlardır; fikirlərini mətdəki heç bir cümlə ilə təsdiq etmək mümkün deyil.

Doğru cavab: 1, 2, 5

A variantı 55 sayılı test tapşırığı

B variantı 54 sayılı test tapşırığı

C variantı 55 sayılı test tapşırığı

D variantı 53 sayılı test tapşırığı

Mətdə tünd-qara hərflərlə verilmiş sözün kontekstdəki şərh və mənasına əsasən uyğun fikirləri müəyyən edin.

I – Sözüün şərh

II – Sözüün kontekstdəki mənada cümlədə işlədilməsi

A) I – müxtəlif və ya eynicinsli şeylərin bu və ya başqa qayda üzrə düzülüşü, birləşdirilməsi

II – Bu rənglərin kombinasiyası çox sevilir.

- B) I – dizayn etmə, tərtibat
II – Mebellər kombinasiya ilə düzülmüşdü.
- C) I – bir məqsədə çatmaq üçün kələkbazlıqla qurulan işlər
II – Bu kombinasiya sənə komandamızda yer eləmək üçündür.
- D) I – toxunma, təmas etmə
II – Şahmat taxtasındaki kombinasiya uğurlu idi.
- E) I – oyunda qələbə əldə etmək üçün tətbiq edilən cürbəcür üsullar
II – Futbolçuların kombinasiyası azarkeşlərin marağına səbəb oldu.

Mövzu: Mətn

Sınıf: 5-11

İzah: Mətnə tünd-qara hərflərlə verilmiş sözün (kombinasiya) kontekstdəki şərh və mənasına əsasən uyğun fikirləri müəyyən etmək tələb olunur. Bu söz mətnə *müxtəlif və ya eynicinsli şeylərin bu və ya başqa qayda üzrə düzülüşü, birləşdirilməsi* anlamındadır. “*Bu rənglərin kombinasiyası çox sevilir*” cümləsindəki “*kombinasiya*” sözü də eyni anlamda işlənmişdir.

I – dizayn etmə, tərtibat şərhə yanlış, II – Mebellər kombinasiya ilə düzülmüşdü fikri doğru;

I – bir məqsədə çatmaq üçün kələkbazlıqla qurulan işlər şərhə və II – Bu kombinasiya sənə komandamızda yer eləmək üçündür cümləsində işlənmə məqamı yanlış;

I – toxunma, təmas etmə şərhə də, II – Şahmat taxtasındaki kombinasiya uğurlu idi cümləsində də işlənmə məqamı yanlış;

I – oyunda qələbə əldə etmək üçün tətbiq edilən cürbəcür üsullar şərhə də, II – Futbolçuların kombinasiyası azarkeşlərin marağına səbəb oldu cümləsində də kombinasiya sözünün kontekstə görə mənası yanlışdır.

Doğru cavab: I – müxtəlif və ya eynicinsli şeylərin bu və ya başqa qayda üzrə düzülüşü, birləşdirilməsi
II – Bu rənglərin kombinasiyası çox sevilir.

56 – 60 sayılı tapşırıqları “Cavab vərəqləri”ndə cavablandırın.

A variantı 56 sayılı test tapşırığı

B variantı 56 sayılı test tapşırığı

C variantı 56 sayılı test tapşırığı

D variantı 56 sayılı test tapşırığı

Mətnə əsasən cədvəli tamamlayın.

Mövzu: Mətn

Sınıf: 5-11

İzah:

Müddəa	Müddəanı təsdiq edən faktlar
	Ameka adlı robotun mimikaları eynən insandakı kimidir.

Ehtimal edilən doğru cavab nümunələri:

Müddəa	Müddəanı təsdiq edən faktlar
Robotlarda insana məxsus bəzi xüsusiyyətlər mövcuddur.	Ameka adlı robotun mimikaları eynən insandakı kimidir.
	Atlas adlı robot insana məxsus atletik hərəkətləri ustalıqla təkrarlayır.
	Ksenobot robotu yeriməyi, üzməyi bacarır və s.

A variantı 57 sayılı test tapşırığı

B variantı 57 sayılı test tapşırığı

C variantı 57 sayılı test tapşırığı

D variantı 57 sayılı test tapşırığı

Mətnə əvvəlində işarə qoyulmuş sözlər əsasında cədvəli doldurun.

Mövzu: Mətn

Sınıf: 5-11

İzah:

	İfadənin məndəki funksiyası (poetik, informativ və ya terminoloji)	İfadənin məndəkindən fərqli funksiyada cümlədə işlədilməsi
●		
▲		

Ehtimal edilən doğru cavab nümunələri:

	İfadənin məndəki funksiyası (poetik, informativ və ya terminoloji)	İfadənin məndəkindən fərqli funksiyada cümlədə işlədilməsi
●	İnformativ	O bu sözdən qaçırdı.
▲	İnformativ	Qoca bu yükün altından çıxmağın çətin olduğunu anlayırdı.

A variantı 58 sayılı test tapşırığı

B variantı 58 sayılı test tapşırığı

C variantı 58 sayılı test tapşırığı

D variantı 58 sayılı test tapşırığı

Mətnə çərçivəyə alınmış cümlədə uyğun düzəlişlər (yalnız qüsurlu məqamlarda) etməklə cümləni yenidən yazın.

Mövzu: Mətn

Sinif: 5-11

İzah:

Ehtimal edilən doğru cavab nümunələri:

İnsanabənzər *süni* varlıqlar böyük marağa səbəb olduğundan son illər belə robotların sayında *artım* müşahidə edilir.

A variantı 59 sayılı test tapşırığı

B variantı 59 sayılı test tapşırığı

C variantı 59 sayılı test tapşırığı

D variantı 59 sayılı test tapşırığı

Mətnin əsas hissəsində bir-biri ilə ziddiyyət təşkil edən cümlələri müəyyən edərək yazın.

Mövzu: Mətn

Sinif: 5-11

İzah:

Ehtimal edilən doğru cavab nümunələri:

Haqqında bəhs etdiyimiz Ameka adlı yeganə bioloji robotun yaradıcıları da onu eyni səbəbdən hazırladıqlarını deyirlər. 2021-ci ilin yeniliklərindən biri də Ksenobot adlı ilk bioloji robotdur.

A variantı 60 sayılı test tapşırığı

B variantı 60 sayılı test tapşırığı

C variantı 60 sayılı test tapşırığı

D variantı 60 sayılı test tapşırığı

“Robotlar gələcəkdə bəzi global problemlərin həllində insanlara kömək edə bilər” fikrini mətnlə əlaqələndirib yazın.

Mövzu: Mətn

Sinif: 5-11

İzah:

Ehtimal edilən doğru cavab nümunələri:

Mətnə qeyd olunmuşdur ki, *alimlər gələcəkdə onlardan ətraf mühiti və su hövzələrini mikroplastik tullantılardan təmizləmək niyyətindədirlər*. Deməli, verilmiş fikri (*robotlar gələcəkdə bəzi global problemlərin həllində insanlara kömək edə bilər*) aşağıdakı cümlələrlə əlaqələndirmək olar:

1. Alimlər gələcəkdə onlardan istifadə edərək ətraf mühiti təmizləmək niyyətindədirlər.
2. Alimlər gələcəkdə robotlar vasitəsilə su hövzələrini mikroplastik tullantılardan təmizləmək niyyətindədirlər.

Riyaziyyat

A variantı 61 sayılı test tapşırığı

B variantı 69 sayılı test tapşırığı

C variantı 65 sayılı test tapşırığı

D variantı 65 sayılı test tapşırığı

Bərabər hündürlüklü iki silindrin oturacaqlarının diametrləri

$d_1=10$, $d_2=5$ olarsa, $V_2:V_1$ həcmə nisbətini tapın.

A) 1:3 B) 1:2 C) 1:8 D) 1:4 E) 1:9

Mövzu: Silindr, konus və kəşik konusun həcmi.

Sinif: 11

İzah: Silindrin həcmi $V = S_{ot} \cdot H = \pi \cdot R^2 \cdot H$ olduğundan,

$$\frac{V_2}{V_1} = \frac{\pi \cdot R_2^2 \cdot H}{\pi \cdot R_1^2 \cdot H} = \left(\frac{R_2}{R_1}\right)^2 = \left(\frac{d_2}{d_1}\right)^2 = \left(\frac{5}{10}\right)^2 = \frac{1}{4} \text{ olar.}$$

Doğru cavab: 1:4

A variantı 62 sayılı test tapşırığı

B variantı 65 sayılı test tapşırığı

C variantı 69 sayılı test tapşırığı

D variantı 71 sayılı test tapşırığı

İki oxşar çoxbucaqlıdan birincinin bir tərəfi 6, ikincinin uyğun tərəfi isə 10-dur. Birinci çoxbucaqlının perimetri 42 olarsa, ikinci çoxbucaqlının perimetrini tapın.

A) 48 B) 60 C) 52,2 D) 25,2 E) 70

Mövzu: Oxşar fiqurların perimetrləri və sahələri nisbəti.

Sinif: 8

İzah: Oxşar fiqurların uyğun tərəfləri və perimetrləri haqqında məlumdur ki,

$$\frac{a_1}{a_2} = \frac{P_1}{P_2} \Rightarrow \frac{6}{10} = \frac{42}{P_2} \Rightarrow P_2 = \frac{42 \cdot 5}{3} = 70$$

Doğru cavab: 70

A variantı 63 sayılı test tapşırığı

B variantı 64 sayılı test tapşırığı

C variantı 73 sayılı test tapşırığı

D variantı 73 sayılı test tapşırığı

$x = -1$ olduqda $2x^3 + 3x^2 - 3x + 1$ ifadəsinin qiymətini hesablayın.

A) -4 B) -3 C) -5 D) 5 E) 1

Mövzu: Tam cəbri ifadələr.

Sinif: 6

İzah: $2 \cdot (-1)^3 + 3 \cdot (-1)^2 - 3 \cdot (-1) + 1 = 5$

Doğru cavab: 5

A variantı 64 sayılı test tapşırığı

B variantı 61 sayılı test tapşırığı

C variantı 66 sayılı test tapşırığı

D variantı 70 sayılı test tapşırığı

Katetləri 9 sm və 12 sm olan düzbucaqlı üçbucağın sahəsini tapın.

A) 30 sm² B) 90 sm² C) 54 sm²
D) 60 sm² E) 50 sm²

Mövzu: Düzbucaqlı üçbucağın sahəsi.

Sınıf: 5

İzah: Düzbucaqlı üçbucağın sahəsi:

$$S = \frac{1}{2} \cdot a \cdot b = \frac{1}{2} \cdot 9 \cdot 12 = 54(\text{sm}^2)$$

Doğru cavab: 54 sm²

A variantı 65 sayılı test tapşırığı

B variantı 67 sayılı test tapşırığı

C variantı 64 sayılı test tapşırığı

D variantı 68 sayılı test tapşırığı

$\cos 7\alpha \cos \alpha + \sin 7\alpha \sin \alpha$ ifadəsini sadələşdirin.

- A) $\sin(-6\alpha)$ B) $\sin 6\alpha$ C) $\cos 8\alpha$
D) $\cos 6\alpha$ E) $\sin 8\alpha$

Mövzu: İki bucağın cəmi və fərqinin triqonometrik funksiyaları.

Sınıf: 10

İzah: İki bucağın fərqinin kosinusuna əsasən

$\cos(\alpha - \beta) = \cos \alpha \cos \beta + \sin \alpha \sin \beta$. Bundan istifadə edərək $\cos 7\alpha \cos \alpha + \sin 7\alpha \sin \alpha = \cos(7\alpha - \alpha) = \cos 6\alpha$ olduğunu alarıq.

Doğru cavab: $\cos 6\alpha$

A variantı 66 sayılı test tapşırığı

B variantı 73 sayılı test tapşırığı

C variantı 68 sayılı test tapşırığı

D variantı 66 sayılı test tapşırığı

Surəti 15 olan düzgün *olmayan* kəsrlərdən təsadüfi seçilmiş birinin tam ədəd olması hadisəsinin ehtimalını tapın.

- A) $\frac{4}{15}$ B) $\frac{8}{15}$ C) $\frac{11}{15}$ D) $\frac{7}{15}$ E) $\frac{2}{5}$

Mövzu: Hadisənin ehtimalı.

Sınıf: 6

İzah:

Surəti 15 olan düzgün olmayan kəsrlərin sayı 15-dir. Bu kəsrlərdən məxrəci 1, 3, 5 və 15 olanlar tam

ədəd olur, belə ki $p = \frac{4}{15}$.

Doğru cavab: $p = \frac{4}{15}$

A variantı 67 sayılı test tapşırığı

B variantı 70 sayılı test tapşırığı

C variantı 72 sayılı test tapşırığı

D variantı 72 sayılı test tapşırığı

$\log_3(x-3) \leq 0$ bərabərsizliyini həll edin.

- A) $[4; +\infty)$ B) $(3; +\infty)$ C) $(3; 4]$
D) $(-\infty; 0]$ E) $[3; 4]$

Mövzu: Loqarifmik bərabərsizliklər.

Sınıf: 10

İzah: $\log_3(x-3) \leq 0 \Leftrightarrow \begin{cases} \log_3(x-3) \leq \log_3 1 \\ x-3 > 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} (x-3) \leq 1 \\ x-3 > 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x \leq 4 \\ x > 3 \end{cases}$

Doğru cavab: $(3; 4]$

A variantı 68 sayılı test tapşırığı

B variantı 72 sayılı test tapşırığı

C variantı 67 sayılı test tapşırığı

D variantı 62 sayılı test tapşırığı

Qrupdakı 20 tələbədən 15-i riyaziyyatdan, 16-sı fizikadan məqbul qiymət alıb. 3 tələbə bu fənlərin heç birindən məqbul qiymət almayıb. Tələbələrin neçə faizi hər iki fəndən məqbul qiymət alıb?

- A) 70 B) 60 C) 55 D) 75 E) 50

Mövzu: Çoxluqların birləşməsi, kəsişməsi, fərqi və onların xassələri.

Sınıf: 6

İzah: Məsələni həll etmək üçün

$n(R \cup F) = n(R) + n(F) - n(R \cap F)$ düsturundan

istifadə edə bilərik. Burada $n(R)$ – riyaziyyat fənnindən məqbul qiymət alan tələbələrin sayı, uyğun olaraq $n(F)$ fizikadan məqbul qiymət alan tələbələrin sayıdır.

$n(R \cup F)$ riyaziyyat və ya fizikadan məqbul alanların,

$n(R \cap F)$ həm riyaziyyat, həm də fizikadan məqbul alan tələbələrin sayını göstərir.

$$n(R \cup F) = 20 - 3 = 17$$

$$n(R \cap F) = n(R) + n(F) - n(R \cup F)$$

$$n(R \cap F) = 15 + 16 - 17 = 14$$

$$\frac{14}{20} \cdot 100\% = 70\%$$

Doğru cavab: 70

A variantı 69 sayılı test tapşırığı

B variantı 62 sayılı test tapşırığı

C variantı 70 sayılı test tapşırığı

D variantı 67 sayılı test tapşırığı

$\frac{\sqrt{162} \cdot \sqrt{2}}{\sqrt{16}}$ ifadəsini sadələşdirin.

- A) 9 B) 5,5 C) 4,5 D) 18 E) 3,6

Mövzu: Kvadrat köklər

Sınıf: 8

İzah: $\frac{\sqrt{162} \cdot \sqrt{2}}{\sqrt{16}} = \frac{\sqrt{81 \cdot 2 \cdot 2}}{4} = \frac{\sqrt{81} \cdot \sqrt{4}}{4} = \frac{9 \cdot 2}{4} = 4,5$

Doğru cavab: 4,5

A variantı 70 sayılı test tapşırığı

B variantı 63 sayılı test tapşırığı

C variantı 63 sayılı test tapşırığı

D variantı 61 sayılı test tapşırığı

$2-3x < -7-5x$ bərabərsizliyinin ən böyük tam həllini tapın.

- A) 4 B) -5 C) 5 D) -4 E) -1

Mövzu: Birdəyişənli xətti bərabərsizliklər

Sinif: 8

İzah:

$$2 - 3x < -7 - 5x \Leftrightarrow -3x + 5x < -7 - 2 \Leftrightarrow 2x < -9 \Leftrightarrow x < -4,5$$

Doğru cavab: -5

A variantı 71 sayılı test tapşırığı

B variantı 66 sayılı test tapşırığı

C variantı 61 sayılı test tapşırığı

D variantı 63 sayılı test tapşırığı

$\log_3 81$ ifadəsinin qiymətini hesablayın.

- A) $\frac{1}{3}$ B) 4 C) 9 D) 3 E) $\frac{1}{4}$

Mövzu: Ədədin loqarifmi və xassələri.

Sinif: 10

İzah: $\log_3 81 = \log_3 3^4 = 4$

Doğru cavab: 4

A variantı 72 sayılı test tapşırığı

B variantı 71 sayılı test tapşırığı

C variantı 71 sayılı test tapşırığı

D variantı 69 sayılı test tapşırığı

$|a| = -\frac{1}{5} + \frac{1}{4}$ tənliyini həll edin.

- A) $\pm \frac{1}{9}$ B) $\frac{9}{20}$ C) $\frac{1}{10}$ D) $\pm \frac{1}{5}$ E) $\pm \frac{1}{20}$

Sinif: 7

İzah:

$$|a| = -\frac{1}{5} + \frac{1}{4} \Leftrightarrow |a| = \frac{-4+5}{20} \Leftrightarrow |a| = \frac{1}{20} \Leftrightarrow a = \pm \frac{1}{20}$$

Doğru cavab: $\pm \frac{1}{20}$

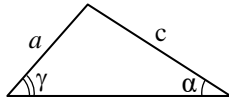
A variantı 73 sayılı test tapşırığı

B variantı 68 sayılı test tapşırığı

C variantı 62 sayılı test tapşırığı

D variantı 64 sayılı test tapşırığı

Üçbucaqda $a=8, \alpha=30^\circ, \gamma=60^\circ$ olarsa, c -ni tapın.

- A) 8 B) $8\sqrt{2}$ C) $4\sqrt{3}$ D) $8\sqrt{3}$ E) 16

Mövzu: Düzbucaqlı üçbucaq və onun elementləri.

Sinif: 8

İzah: $\alpha + \gamma = 90^\circ$ olduğundan üçbucaq düzbucaqlı

üçbucaqdır, 30° -li bucağın qarşısındakı katetin xassəsinə görə, üçbucağın hipotenuzu 16 vahiddir. Pifaqor teoreminə görə $c^2 = 16^2 - 8^2 = 256 - 64 = 192 = 64 \cdot 3 \Rightarrow c = 8\sqrt{3}$

Doğru cavab: $8\sqrt{3}$

A variantı 74 sayılı test tapşırığı

B variantı 74 sayılı test tapşırığı

C variantı 74 sayılı test tapşırığı

D variantı 74 sayılı test tapşırığı

$\frac{{}_5P_5 \cdot ({}_6C_3 + {}_6C_4)}{{}_7P_3}$ -ü hesablayın.

Mövzu: Birləşmələrin növləri: permutasiyalar və kombinezonlar.

Sinif: 10

İzah: ${}_nP_n = n!, {}_nP_k = \frac{n!}{(n-k)!}, {}_nC_k = \frac{n!}{(n-k)! \cdot k!}$

düsturlarına əsasən

$$\frac{{}_5P_5 \cdot ({}_6C_3 + {}_6C_4)}{{}_7P_3} = \frac{5! \cdot \left(\frac{6!}{(6-3)!3!} + \frac{6!}{(6-4)!4!} \right)}{\frac{7!}{(7-3)!}} = \frac{5! \cdot \left(\frac{6!}{3!3!} + \frac{6!}{2!4!} \right)}{\frac{7!}{4!}} =$$

$$= \frac{120 \cdot \left(\frac{4 \cdot 5 \cdot 6}{1 \cdot 2 \cdot 3} + \frac{5 \cdot 6}{1 \cdot 2} \right)}{7 \cdot 6 \cdot 5} = \frac{120 \cdot (20 + 15)}{210} = 20$$

Doğru cavab: 20

A variantı 75 sayılı test tapşırığı

B variantı 75 sayılı test tapşırığı

C variantı 75 sayılı test tapşırığı

D variantı 75 sayılı test tapşırığı

$\sin^2 15^\circ + \sin^2 35^\circ + \sin^2 55^\circ + \sin^2 75^\circ$ ifadəsinin qiymətini hesablayın.

Mövzu: Çevirmə düsturları.

Sinif: 10

İzah: Burada $\sin(90^\circ - \alpha) = \cos \alpha$ triqonometrik

çevirməsindən və $\sin^2 \alpha + \cos^2 \alpha = 1$ eyniliyindən istifadə edilir.

$$\begin{aligned} & \sin^2 15^\circ + \sin^2 35^\circ + \sin^2 55^\circ + \sin^2 75^\circ = \\ & = \sin^2 15^\circ + \sin^2 35^\circ + \sin^2(90^\circ - 35^\circ) + \sin^2(90^\circ - 15^\circ) = \\ & = \sin^2 15^\circ + \sin^2 35^\circ + \cos^2 35^\circ + \cos^2 15^\circ = \\ & = (\sin^2 15^\circ + \cos^2 15^\circ) + (\sin^2 35^\circ + \cos^2 35^\circ) = 1 + 1 = 2 \end{aligned}$$

Doğru cavab: 2

A variantı 76 sayılı test tapşırığı

B variantı 76 sayılı test tapşırığı

C variantı 76 sayılı test tapşırığı

D variantı 76 sayılı test tapşırığı

Daxili bucaqlarının cəmi 2160° olan qabarıq çoxbucaqlının bir tərəpədən çəkilən diaqonallarının sayını tapın.

Mövzu: Qabarıq çoxbucaqlının daxili və xarici bucaqlarının cəmi.

Sinif: 9

İzah: Qabarıq çoxbucaqlının daxili bucaqlarının cəmi

$180^0 \cdot (n - 2)$ düsturu ilə hesablanır.

$$180^0 \cdot (n-2) = 2160^0$$

$$n-2 = 2160:180$$

$$n-2 = 12$$

$$n = 14$$

Qabarıq çoxbucaqlının bir tərədən çıxan diaqonallarının sayı $(n-3)$ bərabərdir.

$$(n-3) = 14-3 = 11$$

Doğru cavab: 11

A variantı 77 sayılı test tapşırığı

B variantı 77 sayılı test tapşırığı

C variantı 77 sayılı test tapşırığı

D variantı 78 sayılı test tapşırığı

Üçrəqəmli ədəd 4 rəqəmi ilə qurtarır. Bu rəqəmi pozduqda alınan ikirəqəmli ədəd verilən ədəddən 472 vahid kiçik olar. Bu üçrəqəmli ədədi tapın.

Mövzu: Natural ədədlər üzərində əməllər.

Sinif: 5

İzah:

$$\overline{ab}4 - \overline{ab} = 472$$

$$10 \cdot \overline{ab} + 4 - \overline{ab} = 472$$

$$9 \cdot \overline{ab} = 468$$

$$\overline{ab} = 52$$

$$\overline{ab}4 = 524$$

Doğru cavab: 524

A variantı 78 sayılı test tapşırığı

B variantı 78 sayılı test tapşırığı

C variantı 78 sayılı test tapşırığı

D variantı 77 sayılı test tapşırığı

$$\begin{cases} \frac{21}{x+4} + \frac{13}{y+1} = 2, \\ y-x=3 \end{cases} \text{ tənliklər sistemindən } x+y \text{ cəmini tapın.}$$

Mövzu: Tənliklər sisteminin həlli.

Sinif: 9

İzah:

$$\begin{cases} \frac{21}{x+4} + \frac{13}{y+1} = 2 \\ y-x=3 \end{cases} \rightarrow \begin{cases} \frac{21}{x+4} + \frac{13}{x+4} = 2 \\ y=x+3 \end{cases} \rightarrow \begin{cases} \frac{34}{x+4} = 2 \\ y=x+3 \end{cases}$$

$$\rightarrow \begin{cases} x+4=17 \\ y=x+3 \end{cases} \rightarrow \begin{cases} x=13 \\ y=16 \end{cases}$$

$$x+y=29$$

Doğru cavab: 29

A variantı 79 sayılı test tapşırığı

B variantı 79 sayılı test tapşırığı

C variantı 79 sayılı test tapşırığı

D variantı 79 sayılı test tapşırığı

Cədvəldə duz və sudan ibarət iki məhlulun faiz tərkibi haqqında məlumat verilib. I məhluldan 150 q, II məhluldan

isə 350 q götürüb qarışdırdıqda III məhlul alınır. Cədvələ əsasən $q-p$ fərqini tapın.

	duz	su
I məhlul	20%	
II məhlul		90%
III məhlul	$p\%$	$q\%$

Mövzu: İki ədədin nisbətinin faizlə ifadəsi.

Sinif: 6

İzah:

Cədvəli şərtə uyğun dolduraq.

	duz	su
I məhlul	20%	80%
II məhlul	10%	90%
III məhlul	$p\%$	$q\%$

Birinci məhlulda 20% duz olduğundan 150 q bu məhlulun tərkibində 30 q duz, ikinci məhlulda 10% duz olduğundan 350 q məhlulda 35 q duz vardır. Qarışığın duzluluq faizini tapmaq üçün ümumi duzun, qarışığın kütləsinə nisbəti faizlə ifadə edilir. Buradan p və q tapılıb, fərqi yazılır.

$$0,2 \cdot 150 = 30(q)$$

$$0,1 \cdot 350 = 35(q)$$

$$\frac{30+35}{150+350} \cdot 100\% = \frac{65}{500} \cdot 100\% = 13\% = p\%$$

$$100\% - 13\% = 87\% = q\%$$

$$q-p = 87-13 = 74$$

Doğru cavab: 74

A variantı 80 sayılı test tapşırığı

B variantı 80 sayılı test tapşırığı

C variantı 80 sayılı test tapşırığı

D variantı 80 sayılı test tapşırığı

Hündürlüyü 2 olan düzbucaqlı paralelepipedin həcmi

$2a^3 - 128$ çoxhədlisi ilə modelləşdirilib. Bu paralelepipedin oturacağıının eni $a-4$ olarsa, tam səthinin sahəsini modelləşdirən çoxhədlini standart şəkildə yazın ($a > 4$).

Mövzu: Çoxhədlinin vuruqlara ayrılması.

Sinif: 7

İzah: $V = m \cdot n \cdot k$ (m, n, k – paralelepipedin ölçüləridir)

$$V = 2a^3 - 128 = 2 \cdot (a^3 - 64) = 2 \cdot (a-4) \cdot (a^2 + 4a + 16)$$

$$\begin{cases} k = 2 \\ m = a - 4 \end{cases} \Rightarrow n = a^2 + 4a + 16$$

$$S_{tam} = 2 \cdot (mn + nk + mk) = 2 \cdot (a^3 - 64 + (a^2 + 4a + 16) \cdot 2 +$$

$$+ (a-4) \cdot 2) = 2 \cdot (a^3 - 64 + 2a^2 + 8a + 32 + 2a - 8) =$$

$$= 2a^3 + 4a^2 + 20a - 80$$

Doğru cavab: $2a^3 + 4a^2 + 20a - 80$

A variantı 81 sayılı test tapşırığı
B variantı 81 sayılı test tapşırığı
C variantı 81 sayılı test tapşırığı
D variantı 81 sayılı test tapşırığı

Silsilə vuruğu $\frac{1}{3}$ olan həndəsi silsilədə doqquzuncu və altıncı

hədlərin fərqi on üçüncü və onuncu hədlərin fərqindən neçə dəfə böyükdür?

Mövzu: Ədədi və həndəsi silsilənin n -ci həddinin və ilk n həddinin cəmi düsturları.

Sınıf: 9

İzah: Həndəsi silsilədə silsilə vuruğu $q = \frac{1}{3}$, ümumi hədd

$b_n = b_1 \cdot q^{n-1}$ -dir. b_6, b_9, b_{10}, b_{13} hədləri üçün

$$\frac{b_9 - b_6}{b_{13} - b_{10}} = \frac{b_6 \cdot (q^3 - 1)}{b_{10} \cdot (q^3 - 1)} = \frac{b_6}{b_6 \cdot q^4} = \frac{1}{q^4} = \frac{1}{\left(\frac{1}{3}\right)^4} = 81$$

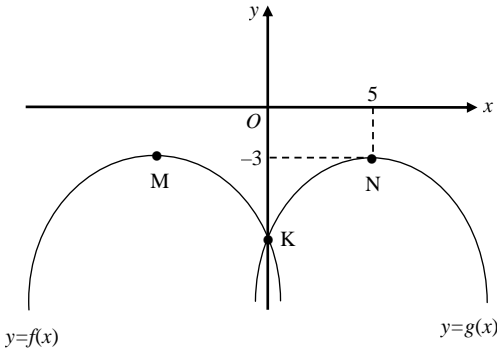
Doğru cavab: 81

A variantı 82 sayılı test tapşırığı
B variantı 82 sayılı test tapşırığı
C variantı 82 sayılı test tapşırığı
D variantı 82 sayılı test tapşırığı

Oy oxuna nəzərən simmetrik olan $y = f(x)$ və $y = g(x)$

kvadratik funksiyaların qrafikləri verilmişdir.

$g(10) = -8$ olarsa, MNK üçbucağının perimetrini tapın (M və N nöqtələri parabolaların təpə nöqtələridir).

Mövzu: $y = ax^2 + bx + c, (a \neq 0)$ funksiyası və qrafiki.

Sınıf: 9

İzah: I üsul:

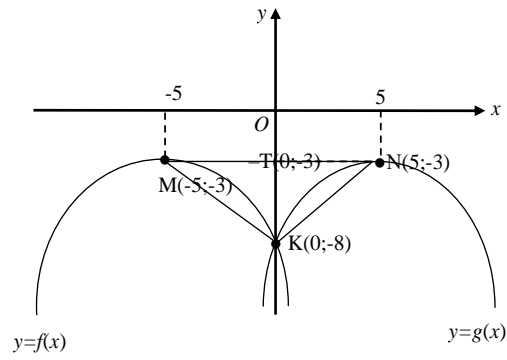
$$N(5; -3) \xleftarrow{OY} M(-5; -3) \rightarrow |MN| = 10$$

$$g(0) = g(10) = -8$$

($x=5$ düz xətti $y=g(x)$ funksiyasının simmetriya oxudur.)

$K(0; -8)$

$$T(0; -3), |TK| = 5$$

$\Delta TNK = \Delta TMK$, Pifaqor teoreminə görə

$$|MK| = |NK| = 5\sqrt{2}$$

$$P_{\Delta MNK} = 10(\sqrt{2} + 1)$$

II üsul:

$N(5; -3)$ nöqtəsi $g(x)$ kvadratik funksiyasının qrafikinin tərə nöqtəsi olduğunu nəzərə alsaq, bu funksiyanı

$g(x) = a \cdot (x - 5)^2 - 3$ şəkildə yazı bilərik.

Məlumdur ki,

$$g(10) = -8 \Rightarrow a \cdot (10 - 5)^2 - 3 = -8$$

$$a \cdot 25 - 3 = -8$$

$$a \cdot 25 = -5$$

$$a = -\frac{1}{5}$$

$$g(x) = -\frac{1}{5} \cdot (x - 5)^2 - 3$$

$y = f(x)$ və $y = g(x)$ funksiyalarının qrafikləri ordinat oxuna

nəzərən paraleldirsə, onda $f(x) = -\frac{1}{5} \cdot (x - 5)^2 - 3$ düzturu ilə

yazılır. Deməli, $M(-5; -3)$ koordinatlı olur.

$$N(5; -3) \xleftarrow{OY} M(-5; -3) \rightarrow$$

$$|MN| = \sqrt{(5 - (-5))^2 + (-3 - (-3))^2} = \sqrt{100} = 10$$

K nöqtəsinin ordinat oxu üzərində olduğunu nəzərə alsaq

$$f(0) = g(0) = -\frac{1}{5} \cdot (0 - 5)^2 - 3 = -8$$

$K(0; -8)$ koordinatlarını tapmış oluruq.

$$|MK| = \sqrt{(0 - (-5))^2 + (-8 - (-3))^2} = \sqrt{50} = 5\sqrt{2}$$

$$|NK| = \sqrt{(0 - 5)^2 + (-8 - (-3))^2} = \sqrt{50} = 5\sqrt{2}$$

$$P_{\Delta MNK} = 10(\sqrt{2} + 1)$$

Doğru cavab: $10(\sqrt{2} + 1)$

A variantı 83 sayılı test tapşırığı

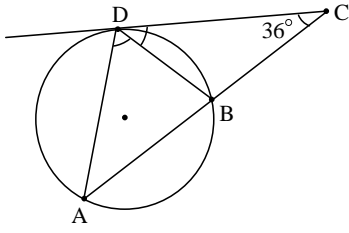
B variantı 83 sayılı test tapşırığı

C variantı 83 sayılı test tapşırığı

D variantı 83 sayılı test tapşırığı

CD çevrəyə toxunan, CA isə kəsəndir. DB vətəri ADC

bucağının tənböləni və $\angle ACD = 36^\circ$ olarsa, $\angle CAD$ -ni tapın.

Mövzu: Düz xətlə çevrənin qarşılıqlı vəziyyəti: toxunan və kəsən.

Sınıf: 9

İzah:

$$\angle CDB = \angle ADB = x$$

$$\begin{cases} \angle CDB = \frac{1}{2} \cup DB \\ \angle DAB = \frac{1}{2} \cup DB \end{cases} \Rightarrow \angle DAB = x$$

$$\Delta ACD \Rightarrow x + 2x + 36^\circ = 180^\circ$$

$$3x = 144^\circ$$

$$x = 48^\circ$$

Doğru cavab: 48°

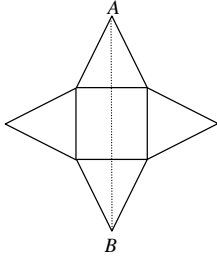
A variantı 84 sayılı test tapşırığı

B variantı 84 sayılı test tapşırığı

C variantı 84 sayılı test tapşırığı

D variantı 84 sayılı test tapşırığı

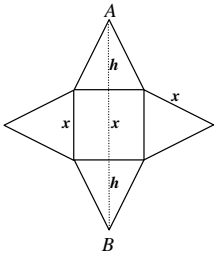
Bütün tilləri bərabər olan dördbucaqlı piramidanın açılış şəkli verilmişdir. $AB = (12 + 12\sqrt{3})$ sm olarsa, bu piramidanın həcmi tapın.

Mövzu: Düzbucaqlı paralelepipedin, düz və mail prizmanın, piramidanın və kəsik piramidanın həcmi.

Sınıf: 10

İzah:

I üsul

Tillərin uzunluğunu x qəbul edilsə, APK bərabərtərəfli üçbucağında

$$h = \frac{x}{2}\sqrt{3}$$

$$AB = x\sqrt{3} + x$$

$$12(1 + \sqrt{3}) = x(1 + \sqrt{3})$$

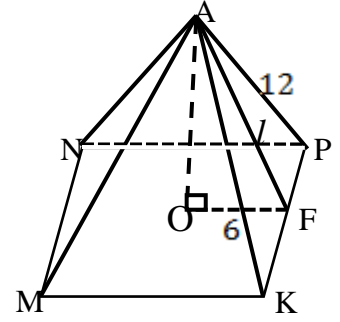
$$x = 12(\text{sm})$$

$$OF = \frac{1}{2} \cdot 12 = 6(\text{sm})$$

$$AF = 6\sqrt{3}(\text{sm})$$

$$h = AO = \sqrt{36 \cdot 3 - 36} = \sqrt{36 \cdot 2} = 6\sqrt{2}(\text{sm})$$

$$V = \frac{1}{3} \cdot S_{ot} \cdot h = \frac{1}{3} \cdot 144 \cdot 6\sqrt{2} = 288\sqrt{2}(\text{sm}^3)$$

II üsul:

$$h = \frac{x}{2}\sqrt{3}$$

$$AB = x\sqrt{3} + x$$

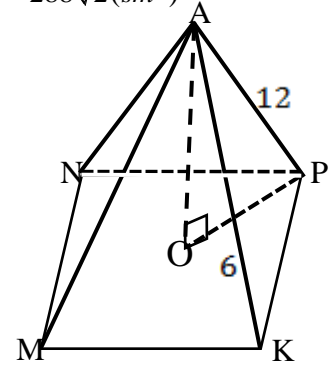
$$12(1 + \sqrt{3}) = x(1 + \sqrt{3})$$

$$x = 12(\text{sm})$$

$$OP = \frac{1}{2} \cdot MP = \frac{1}{2} \cdot \sqrt{12^2 + 12^2} = 6\sqrt{2}(\text{sm})$$

$$AO = h = \sqrt{AP^2 - OP^2} = \sqrt{12^2 - 36 \cdot 2} = 6\sqrt{2}(\text{sm})$$

$$V = \frac{1}{3} \cdot S_{ot} \cdot h = \frac{1}{3} \cdot 144 \cdot 6\sqrt{2} = 288\sqrt{2}(\text{sm}^3)$$

Doğru cavab: $288\sqrt{2}(\text{sm}^3)$

A variantı 85 sayılı test tapşırığı

B variantı 85 sayılı test tapşırığı

C variantı 85 sayılı test tapşırığı

D variantı 85 sayılı test tapşırığı

Mərkəzləri $O(2;5)$ nöqtəsində olan iki çevrədən birinin

diametri AB , digərinin diametri CD -dir. $A(m; n+1)$,

$B(n; 2m)$ və $C(m; n)$ olarsa, D nöqtəsinin koordinatlarını tapın.

Mövzu: Parçanın orta nöqtəsinin koordinatları.

Sınıf: 9

İzah: Hər iki çevrənin mərkəzinin $O(2;5)$ nöqtəsində

olduğu məlumdur. Deməli, bu nöqtə diametrlərin orta

nöqtəsidir. Buna əsasən aşağıdakı tənliklər sistemi qurulur.

$$\begin{cases} \frac{m+n}{2} = 2 \\ \frac{2m+n+1}{2} = 5 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} m+n = 4 \\ 2m+n = 9 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} m = 5 \\ n = -1 \end{cases}$$

$$\begin{cases} \frac{5+x}{2} = 2 \\ \frac{-1+y}{2} = 5 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x = -1 \\ y = 11 \end{cases}$$

Doğru cavab: (-1;11)

Rus dili

Русский язык

Вариант А 31 тестовое задание

Вариант В 40 тестовое задание

Вариант С 32 тестовое задание

Вариант D 34 тестовое задание

На противопоставление явлений указывается в предложении

- А) Либо моя речь произвела сильное впечатление, либо они поняли нелепость ситуации.
- В) Наши отцы искали тропинки, мы же строили дороги.
- С) Время стояло самое благоприятное, то есть было слегка морозно и тихо.
- Д) То солнцем дерево печёт, то градом, то дождём его сечёт.
- Е) Старый ли дуб зашептался с сосной, или вдали закрипела рябина.

Тема: Сложносочинённое предложение

Класс: 9, 11 класс

Подстандарт 9 кл. 4.1.1. Различает виды сложных предложений.

11 кл. 4.1.1. Целенаправленно использует предложения различных конструкций.

Объяснение: Одно явление в предложениях противопоставляется другому, если части сложносочинённого предложения соединены при помощи противительных союзов *а, но, же, да (=но), только (=но), зато, однако*.

Верный ответ: Наши отцы искали тропинки, мы же строили дороги.

Вариант А 32 тестовое задание

Вариант В 31 тестовое задание

Вариант С 34 тестовое задание

Вариант D 39 тестовое задание

Суффикс выделен **неверно** в слове

- А) соломен^ный
- В) мыслен^ный
- С) ремеслен^ный
- Д) времен^ный
- Е) обеден^ный

Тема: Состав слова

Класс: 6, 10 класс

Подстандарт 6 кл. 4.1.4. Следует правилам правописания самостоятельных частей речи.

10 кл. 4.1.2. Соблюдает лексико-семантические и грамматические нормы языка.

Объяснение: Имена прилагательные образуются от имён существительных с помощью суффиксов *-енн, -ённ, -онн, -ан, -ян, -ин*. В словах *соломенный, мысленный, ремесленный, обеденный* верно выделен суффикс *-енн*. Только в слове *временный* два суффикса *-ен, -н* (*время – времена – временный*)

Верный ответ:

Вариант А 33 тестовое задание

Вариант В 39 тестовое задание

Вариант С 37 тестовое задание

Вариант D 40 тестовое задание

Выделенное слово в предложении "*Ночью моросил дождь.*" является

- А) частицей
- В) существительным
- С) местоимением
- Д) наречием
- Е) междометием

Тема: Наречие

Класс: 7, 10 класс

Подстандарт 7, 10 кл. 4.1.2. Соблюдает лексико-семантические и грамматические нормы языка.

Объяснение: В данном предложении слово *ночью* является наречием времени, так как к нему можно задать вопрос *когда?*, но нельзя задать падежный вопрос существительного *кем? чем?*.

Верный ответ: наречием

Вариант А 34 тестовое задание

Вариант В 33 тестовое задание

Вариант С 36 тестовое задание

Вариант D 38 тестовое задание

Укажите непостоянные признаки имени существительного.

- А) число, падеж
- В) одушевлённость, число
- С) склонение, одушевлённость
- Д) склонение, род
- Е) род, падеж

Тема: Имя существительное

Класс: 6, 10 класс

Подстандарт 6, 10 кл. 4.1.2. Соблюдает лексико-семантические и грамматические нормы языка.

Объяснение: Имена существительные имеют следующие постоянные признаки: собственность и нарицательность, одушевлённость и неодушевлённость, род и склонение. К непостоянным относятся: число и падеж.

Верный ответ: число, падеж

Вариант А 35 тестовое задание

Вариант В 38 тестовое задание

Вариант С 33 тестовое задание

Вариант D 37 тестовое задание

Укажите верное утверждение.

- А) Спряжение глаголов определяется только по окончанию.
- В) Глаголы, которые управляют существительным в винительном падеже без предлога, называются непереходными.
- С) Безличные глаголы изменяются по лицам и числам.
- Д) Условное наклонение глагола может образовываться и суффиксальным, и бессуффиксным способом.
- Е) Простая форма будущего времени образуется от глаголов совершенного вида.

Тема: Глагол

Класс: 6, 10 класс

Подстандарт 10 кл. 4.1.2. Соблюдает лексико-семантические и грамматические нормы языка.

Объяснение: Спряжение глаголов определяется не только по окончанию, но и по неопределённой форме.

Глаголы, которые управляют существительным в винительном падеже без предлога, называются переходными.

Безличные глаголы не изменяются по лицам и числам. Условное наклонение глагола может образовываться с помощью частицы *бы*.

Верный ответ: Простая форма будущего времени образуется от глаголов совершенного вида.

Вариант А 36 тестовое задание

Вариант В 37 тестовое задание

Вариант С 35 тестовое задание

Вариант D 35 тестовое задание

Именная часть составного сказуемого *не может* быть выражена

- А) наречием
- В) существительным
- С) прилагательным
- Д) глаголом
- Е) числительным

Тема: Грамматическая основа. Сказуемое

Класс: 8, 11 класс

Подстандарт 8 кл. 4.1.2 Определяет синтаксическое назначение слов и словосочетаний

11 кл. 4.1.1. Целенаправленно использует предложения различных конструкций.

Объяснение: Именная часть составного сказуемого может быть выражена существительным, прилагательным, причастием, местоимением, наречием, числительным, неделимым словосочетанием, но не глаголом.

Верный ответ: глаголом

Вариант А 37 тестовое задание

Вариант В 34 тестовое задание

Вариант С 38 тестовое задание

Вариант D 31 тестовое задание

Укажите *лишнее* в кластере.

Б пишется:

1. Я проезжал мимо пастбищ(?), где паслись коровы.
2. Он подходит ко мне мягкими, уверенными шагами и широким жестом, почти наотмаш(?), подаёт руку.
3. Во время охоты на медведя я решил залеч(?) в засаду.
4. Лесник провёл нас в глуш(?) леса, к своей избушке.
5. Парень в рубашке навывпуск был довольно неуклюж(?).

- А) 2, 4, 5
- В) 2, 3, 4
- С) 3, 5
- Д) 1, 4
- Е) 1, 5

Тема: Грамматическая функция б

Класс: 5, 10 класс

Подстандарт 5 кл. 4.1.4. Следует правилам написания сложных слов, гласных и согласных, твёрдых и мягких знаков.

10 кл. 4.1.2. Соблюдает лексико-семантические и грамматические нормы языка.

Объяснение: Мягкий знак как показатель грамматической формы пишется на конце слов после шипящих у наречий, глаголов неопределённой формы, существительных третьего склонения, но не употребляется у кратких прилагательных с основой на шипящую и существительных в форме родительного падежа множественного числа.

Верный ответ: 1, 5

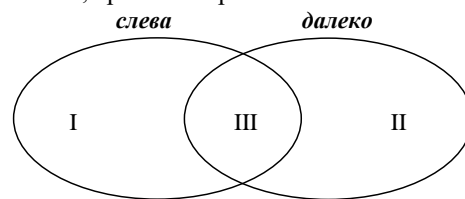
Вариант А 38 тестовое задание

Вариант В 32 тестовое задание

Вариант С 40 тестовое задание

Вариант D 36 тестовое задание

Укажите верный вариант заполнения диаграммы Эйлера-Венна, сравнив наречия

- А) I – является наречием образа действия; II – является наречием меры и степени; III – не образуют степеней сравнения
- В) I – наречие места; II – наречие времени; III – неизменяемые слова
- С) I – образовано приставочным способом; II – образовано суффиксальным способом; III – образуют степени сравнения
- Д) I – образовано приставочно-суффиксальным способом; II – образует степени сравнения; III – являются наречиями места
- Е) I – образует степени сравнения; II – является наречием места; III – образованы от прилагательных

Тема: Наречие

Класс: 7, 10 класс

Подстандарт 10 кл. 4.1.2. Соблюдает лексико-семантические и грамматические нормы языка.

Объяснение: Наречие *слева* образовано приставочно-суффиксальным способом от основы прилагательного *левый* при помощи приставки *с-* и суффикса *-а*, оно является *наречием места* и не образует степени сравнения. Наречие *далеко* образует степени сравнения *дальше*, *дальше всех*, является *наречием места*, образовано суффиксальным способом от основы качественного прилагательного *далёкий* при помощи суффикса *-о*.

Верный ответ: I – образовано приставочно-суффиксальным способом; II – образует степени сравнения; III – являются наречиями места

Вариант А 39 тестовое задание

Вариант В 35 тестовое задание

Вариант С 31 тестовое задание

Вариант D 33 тестовое задание

Укажите, какое значение передаётся с помощью предлога: *подпрыгивать от радости, ввиду болезни, опоздать из-за ненастья.*

- А) причинное
- В) пространственное

С) временное D) целевое E) сравнительное

Тема: Служебные части речи. Предлог

Класс: 7, 10 класс

Подстандарт 7, 10 кл. 4.1.2. Соблюдает лексико-семантические и грамматические нормы языка.

Объяснение: Предлоги выражают различные отношения: временные, причинные, целевые, пространственные, уступительные. Предлоги в сочетаниях *подпрыгивать от радости*, *ввиду болезни*, *опоздать из-за ненастья* передают причинное значение.

Верный ответ: причинное

Вариант А 40 тестовое задание

Вариант В 36 тестовое задание

Вариант С 39 тестовое задание

Вариант D 32 тестовое задание

Укажите слово с мягким согласным звуком.

A) солнце B) целлофан C) чашка

D) жираф E) широко

Тема: Фонетика.

Класс: 5, 10 класс

Подстандарт 5, 10 кл. 4.1.2. Объясняет звуковой состав, лексические особенности слов, способы их образования.

Объяснение: Мягкий согласный звук есть в слове *чашка*, так как согласный звук [ч'] всегда мягкий. В остальных словах мягких согласных нет (звуки [ж], [ш], [ц] всегда твёрдые).

Верный ответ: чашка

Прочитайте текст и выполните задания 41 – 50.

Позднее раскаяние

1. Меня назначили начальником летнего лагеря. 2. Я был неплохим руководителем: вожатых не стеснял, но требовал порядка, чтобы мне обо всём докладывали. 3. Вдруг стал я замечать, что вожатые *водят* меня *за нос*. 4. Я, например, запретил мальчишкам ходить на рыбалку, а они ходят. 5. И вожатые молчат, мне ничего не говорят. 6. Или подрались две подружки; вожатые знают, что я прикажу обоим девочкам немедленно домой отправить, и опять скрывают. 7. «Мы, – говорят, – уже их помирили». 8. А я этого терпеть не могу. 9. Я, может быть, решил бы иначе.

10. И тогда я придумал гениальную вещь. 11. Тихонько переговорил с несколькими ребятами, *старательными*, принципиальными, чтобы они тайно мне рассказывали от начала до конца всё, что случится в лагере. 12. И представьте – получилось! 13. 14. Ходят по лагерю, приглядывают за всеми, а те и не догадываются. 15. Бывало, нашалит кто-нибудь, а начальник уже знает.

16. Так вот: были у нас два друга, Саша и Митя. 17. Митю я сделал своим разведчиком. 18. Докладывал он обо всём безукоризненно. 19. И всё было бы хорошо, но однажды Саше вздумалось убежать ночью на *пруд*. 20. Вечно ему что-то лезло в голову. 21. То часами сидел возле цветка какого-нибудь: хотел поглядеть, как он распускается. 22. То с ёлки сорвался: понадобилось ему, видите ли, узнать, как у дятла гнездо устроено. 23. взбрело ему в голову ночью под звёздами поплавать. 24. Митя его отговаривал, чуть не плакал. 25. А тот отвечает: «Никто же не знает, только ты один!».

26. А что Мите делать? 27. Он же пообещал мне, поэтому обязан прийти рассказать! 28. Приплёлся он ко мне и всё донёс. 29. Я говорю: «Митя, не кисни, я понимаю, что друга выдать нелегко, но это твой долг!» 30. На следующее утро я объявил Саше выговор перед всеми и отчислил, а Митю назначил главным среди разведчиков. 31. Но вот что странно: Митя попросил родителей забрать его домой.

Вариант А 41 тестовое задание

Вариант В 41 тестовое задание

Вариант С 44 тестовое задание

Вариант D 44 тестовое задание

Какое предложение должно стоять в тексте под номером 13?

- A) Чтоб никто не знал, только ты и я.
- B) Митя с удивлением и любопытством взглянул на него.
- C) Вожатый неоднократно повторил свой приём.
- D) Вы мне одного парнишку напомнили.
- E) Ребятам это нравилось, вроде игры какой-то.

Подстандарт: 9 кл. 2.2.2. Расширяет текст, учитывая связь между содержательными частями текста.

Верный ответ: Ребятам это нравилось, вроде игры какой-то.

Вариант А 42 тестовое задание

Вариант В 44 тестовое задание

Вариант С 45 тестовое задание

Вариант D 41 тестовое задание

Какой пословицей может быть выражена основная мысль текста?

- А) Предательством счастья не сыщешь.
- В) Терпенье и труд всё перетрут.
- С) Кто много читает, тот много знает.
- Д) Цыплят по осени считают.
- Е) Без труда не выловишь и рыбку из пруда.

Подстандарт: 5 кл. 2.2.3. Определяет основную мысль текста.

Верный ответ: Предательством счастья не сыщешь.

Вариант А 43 тестовое задание

Вариант В 45 тестовое задание

Вариант С 41 тестовое задание

Вариант D 45 тестовое задание

Какие способы использованы для разъяснения лексического значения слов соответственно?

- 1. *старательный – прилежный*
- 2. *пруд – водоём в естественном или выкопанном углублении*
- А) 1 – подбор синонима; 2 – описание предмета, его признаков
- В) 1 – описание предмета, его признаков; 2 – раскрытие значения частей слова
- С) 1 – подбор антонима; 2 – описание предмета, его признаков
- Д) 1 – подбор синонима; 2 – раскрытие значения частей слова
- Е) 1 – раскрытие значения частей слова; 2 – описание предмета, его признаков

Подстандарт: 8 кл. 2.1.1. Комментирует значение незнакомых выражений и слов, используя способы разъяснения лексического значения.

Верный ответ: 1 – подбор синонима; 2 – описание предмета, его признаков

Вариант А 44 тестовое задание

Вариант В 42 тестовое задание

Вариант С 42 тестовое задание

Вариант D 43 тестовое задание

Какое слово связывает предложение №23 с предыдущим?

- А) Едва ли В) Чтобы С) И вот
- Д) Если бы Е) Когда

Подстандарт: 9 кл. 3.1.3. Совершенствует собственный и чужой текст, учитывая связь между предложениями, абзацами и частями текста.

Верный ответ: И вот

Вариант А 45 тестовое задание

Вариант В 43 тестовое задание

Вариант С 43 тестовое задание

Вариант D 42 тестовое задание

Синонимом фразеологизма «*водить за нос*» является слово

- А) льстить В) запомнить С) молчать
- Д) обманывать Е) дружить

Подстандарт: 9 кл. 2.1.1. Комментирует значение незнакомых слов и выражений в соответствии с контекстом.

Верный ответ: обманывать

Задания 46 – 50 выполните на «Листах ответов».

Вариант А 46 тестовое задание

Вариант В 46 тестовое задание

Вариант С 46 тестовое задание

Вариант D 46 тестовое задание

По 1-ому и 2-ому абзацам определите предложения, в которых можно использовать фразеологизмы.

Выпишите эти предложения, используя в них данные фразеологизмы.

Фразеологизмы	Предложения
1. «воды в рот набрать»	№5. И вожатые <i>воды в рот набрали</i> , мне ничего не говорят.
2. «от А до Я»	№11. Тихонько переговорил с несколькими ребятами, старательными, принципиальными, чтобы они тайно мне рассказывали <i>от А до Я</i> всё, что случится в лагере.

Подстандарт: 8 кл. 2.1.2. Комментирует на примерах прямое и переносное значение слов.

Верный ответ: №5. И вожатые *воды в рот набрали*, мне ничего не говорят.

№11. Тихонько переговорил с несколькими ребятами, старательными, принципиальными, чтобы они тайно мне рассказывали *от А до Я* всё, что случится в лагере.

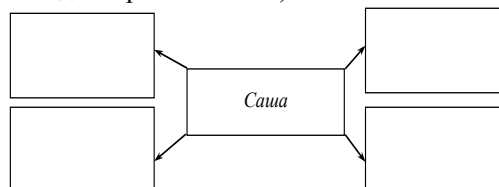
Вариант А 47 тестовое задание

Вариант В 47 тестовое задание

Вариант С 47 тестовое задание

Вариант D 47 тестовое задание

С помощью определений (прилагательных, причастий, приложений) заполните кластер, охарактеризовав Сашу (не использовать слова из текста, в том числе и однокоренные слова).

Подстандарт: 6 кл. 2.2.1. Подчёркивает важные моменты с целью выразить основную мысль текста.

Предполагаемый ответ: любознательный, упрямый, непредсказуемый, наблюдательный, доверчивый

Вариант А 48 тестовое задание

Вариант В 48 тестовое задание

Вариант С 48 тестовое задание

Вариант D 48 тестовое задание

Выпишите из последнего абзаца два слова, *не относящиеся* к общеупотребительной лексике, и объясните их значение согласно контексту.

Подстандарт: 11 кл. 2.1.2. Сравнивает и оценивает прочитанные тексты различных стилей с точки зрения соответствующей лексики.

Верный ответ:

Слова	Значения
1. приплёлся	1. пришёл медленно
2. Не кисни	2. не унывай

Вариант А 49 тестовое задание

Вариант В 49 тестовое задание

Вариант С 49 тестовое задание

Вариант D 49 тестовое задание

Указав 2 причины, ответьте на вопрос своими словами

«Почему Митя решил уехать из лагеря?».

Подстандарт: 9 кл. 3.1.2. Используя цитаты, подтверждает свои мысли и рассуждения.

Предполагаемый ответ: Митя решил уехать, потому что его мучала совесть. Ведь он предал друга, который доверился ему. Его близкого друга Сашу выгнали из лагеря, и Митя остался один. И даже то, что его назначили главным разведчиком, Митю не обрадовало.

Вариант А 50 тестовое задание

Вариант В 50 тестовое задание

Вариант С 50 тестовое задание

Вариант D 50 тестовое задание

В предложениях № 4-7 найдите речевую *ошибку* и

напишите её в исправленном виде.

Подстандарт: 9 кл. 2.1.2. Комментирует, уточняя прямое и переносное значение слов и выражений согласно контексту.

Верный ответ: обеих девочек

**Прочитайте текст и
выполните задания 51 – 60.
Картины, написанные воском**

1. Испокон веков люди придумывали разные способы, чтобы живописать действительность и *сохранить воспоминания* о ней. 2. Живопись – это искусство изображения при помощи красок, масляных и акварельных. 3. А знаете ли вы, что для создания художественных полотен могут применяться так называемые “восковые краски”? 4. Техника живописи, использующая нагретые “восковые краски”, называется энкаустика. 5. Слово это греческое, в переводе означает “вжигание”. 6. В энкаустике *основным* связующим *веществом* в красках является воск. 7. Состав наносится на основу в горячем виде, и после застывания насыщенность цвета сохраняется на долгие века. 8. *Ярким примером* удивительной древности энкаустики являются обнаруженные в Египте росписи гробниц. 9. Самые знаменитые из них - “Фаюмские портреты”. 10. Эти погребальные портреты заменяют маску на мумии. 11. Они относятся к I-III векам и созданы на холсте. 12. А краски на этих портретах, заметьте, по-прежнему яркие и свежие! 13. Позднее техника энкаустики применялась лишь в иконописи. 14. Однако она была вытеснена масляной живописью и темперой. 15. Плавление воска было очень трудоёмким занятием. 16. Воск *быстро застывал*, а краски нужно было наносить только в горячем виде, что усложняло и тормозило работу. 17. В XX веке искусство энкаустики было возрождено благодаря новым инструментам, таким как паяльники и утюги. 18. При создании современных картин стали применять как горячий, так и “холодный” способы. 19. Всё больше мастеров начали обращаться к данной технике. 20. Вы только представьте: картины теперь можно было создать при помощи утюга! 21. Оказывается, это не очень сложно и чрезвычайно интересно. 22. Воск наплавляется на горячую поверхность утюга, а затем наносится на бумагу или картон. 23. Если плавно поводить утюгом по поверхности из стороны в сторону, то можно создать фон будущей картины. 24. А работа ребром утюга позволяет прорисовывать *тонкие линии*. 25. Разогретые *краски сочные*, а рисунок, без всякого сомнения, получается фантастическим! 26. Энкаустика – это весьма своеобразная в исполнении техника. 27. Она требует от художника особого таланта и осторожности при работе с горячими красками. 28. ...

Вариант А 51 тестовое задание

Вариант В 51 тестовое задание

Вариант С 55 тестовое задание

Вариант D 53 тестовое задание

В прямом и переносном значении соответственно употреблены в тексте выражения

1. яркий пример
2. сохранить воспоминания
3. основное вещество
4. быстро застывать
5. сочные краски
6. тонкие линии

А) 4, 5, 6; 1, 2, 3

С) 2, 4, 5; 1, 3, 6

Е) 1, 2, 3; 4, 5, 6

В) 3, 4, 6; 1, 2, 5

Д) 1, 3, 5; 2, 4, 6

Подстандарт: 8 кл. 2.1.2. Комментирует на примерах прямое и переносное значение слов и выражений.

Верный ответ: 3, 4, 6; 1, 2, 5

Вариант А 52 тестовое задание

Вариант В 55 тестовое задание

Вариант С 54 тестовое задание

Вариант D 52 тестовое задание

Какое утверждение *противоречит* содержанию текста?

- А) Для создания картин используют разные краски: акварельные, масляные.
- В) Слово “энкаустика” заимствовано из греческого языка.
- С) Свидетельством древности энкаустики являются росписи, найденные в Древнем Египте.
- Д) Картины техникой энкаустики создаются при помощи утюгов, паяльников.
- Е) В наше время живописцы отказались от этой сложной и опасной техники.

Подстандарт: 9 кл. 2.2.2. Расширяет текст, учитывая связь между содержательными частями текста.

Верный ответ: В наше время живописцы отказались от этой сложной и опасной техники.

Вариант А 53 тестовое задание

Вариант В 52 тестовое задание

Вариант С 53 тестовое задание

Вариант D 55 тестовое задание

С какого предложения начинается заключительная часть текста?

- А) 26 В) 22 С) 23 D) 24 Е) 21

Подстандарт: 5 кл. 2.2.2. Различает содержательные части текста.

Верный ответ: 26

Вариант А 54 тестовое задание

Вариант В 53 тестовое задание

Вариант С 51 тестовое задание

Вариант D 51 тестовое задание

Каким предложением логичнее завершить текст?

- А) Поэтому при работе в технике энкаустики паяльник должен быть очень сильно разогретым.
- В) Тогда водостойкость краски позволяла использовать её в росписи кораблей.
- С) А картины в такой технике отличаются стойкостью перед влажностью и светом.
- Д) Также носиком утюга можно нарисовать цветы и птиц.
- Е) Ведь в энкаустике очень часто использовались плотные восковые карандаши или мелки.

Подстандарт: 9 кл. 2.2.2. Расширяет текст, учитывая связь между содержательными частями текста.

Верный ответ: А картины в такой технике отличаются стойкостью перед влажностью и светом.

Вариант А 55 тестовое задание

Вариант В 54 тестовое задание

Вариант С 52 тестовое задание

Вариант D 54 тестовое задание

Характеристики “*содержание в предмете предельного количества растворённого вещества*” и “*основной цвет, тон, на котором пишется картина*” соответственно относятся в тексте к словам

- А) насыщенность и холст
- В) насыщенность и фон
- С) плавление и поверхность

Д) застывание и поверхность

Е) вжигание и фон

Подстандарт: 7 кл. 2.1.1. Уточняет значение незнакомых слов по контексту.

Верный ответ: насыщенность и фон

Задания 56 – 60 выполните на «Листах ответов».

Вариант А 56 тестовое задание

Вариант В 56 тестовое задание

Вариант С 56 тестовое задание

Вариант D 56 тестовое задание

Заполните таблицу.

<i>Признаки</i>	<i>Примеры</i>
1.	1. Без всякого сомнения
2. Наличие восклицания	2.
Стиль:	

Подстандарт: 10 кл. 2.1.2. Определяет стиль читаемого текста, основываясь на словах и выражениях.

Предполагаемый ответ:

<i>Признаки</i>	<i>Примеры</i>
1. <i>фразеологизм</i>	1. Без всякого сомнения
2. Наличие восклицания	2. <i>А краски на этих портретах, заметьте, по-прежнему яркие и свежие!</i>
Стиль: <i>публицистический</i>	

Вариант А 57 тестовое задание

Вариант В 57 тестовое задание

Вариант С 57 тестовое задание

Вариант D 57 тестовое задание

Раскройте значение подчеркнутого слова *горячий* по тексту. Составьте предложение с этим словом, употребив его в другом значении.

Подстандарт: 9 кл. 2.1.1. Комментирует значение незнакомых слов и выражений в соответствии с контекстом.

Предполагаемый ответ:

Горячий – разогретый, имеющий высокую температуру. Он расследовал дело по горячим следам.

Вариант А 58 тестовое задание

Вариант В 58 тестовое задание

Вариант С 58 тестовое задание

Вариант D 58 тестовое задание

Ознакомьтесь с выражением “*Нет ничего, на что бы не дерзнуло воображение человека*”. Объясните его смысл своими словами и приведите соответствующий пример из текста.

Подстандарт: 7 кл. 2.2.1. Обосновывает своё отношение к содержанию текста дополнительной информацией и фактами.

9 кл. 3.1.2. Обосновывает свои сформированные мысли и суждения, связывая их с жизнью.

Предполагаемый ответ:

Мысль: Фантазия человека не имеет границ. Он всегда стремится создать что-то новое.

Пример из текста: Испокон веков люди придумывали разные способы, чтобы живописать действительность и сохранить воспоминания о ней.

Вариант А 59 тестовое задание

Вариант В 59 тестовое задание

Вариант С 59 тестовое задание

Вариант D 59 тестовое задание

Используя информацию из текста, заполните таблицу своими словами.

Проблема	Решение проблемы
	В иконописи стали использовать масляную живопись и темперу.

Подстандарт: 6 кл. 2.2.1. Подчёркивает важные моменты с целью выразить основную мысль текста.

9 кл. 2.2.3. Оценивает выдвинутые мысли текста.

Предполагаемый ответ: Создание восковых красок занимало много времени и затрудняло работу.

Вариант А 60 тестовое задание

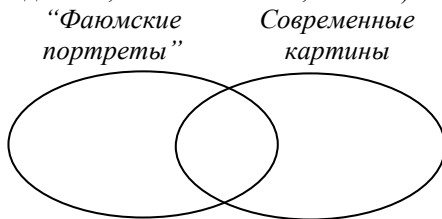
Вариант В 60 тестовое задание

Вариант С 60 тестовое задание

Вариант D 60 тестовое задание

Используя информацию из текста, заполните диаграмму

Эйлера-Венна, сравнив “Фаяомские портреты” и современные картины. Ответы формулируйте кратко (в виде слов, словосочетаний, тезисов).

Подстандарт: 8 кл. 2.2.3. Сравнивает и связывает факты и события текста с реальной жизнью.

Предполагаемый ответ:

«Фаяомские портреты»:

1. Обнаружены в Египте
2. Созданы на холсте
3. Заменяют маски на мумии

Современные картины:

1. Использовались новые инструменты (утюг, паяльник)
2. Создавались на бумаге или на картоне
3. Стали применять и «холодный способ»

Общее:

1. Использовали воск
2. Выполнены в одной технике

Le français

*Écoutez le texte et répondez
aux exercices de 1 à 6.*

En France, le premier avril est un jour très particulier. C'est le jour où les gens font des poissons d'avril. Le poisson d'avril, c'est une plaisanterie et parfois un canular que l'on fait à quelqu'un. Tout le monde en fait, les adultes comme les enfants. Les enfants accrochent un poisson en papier au dos de leurs camarades de classe ou de leurs professeurs. Le plus étonnant, c'est que la presse fait aussi des poissons d'avril. En écoutant la radio, en regardant la télévision ou en lisant les journaux, vous verrez forcément un poisson d'avril le jour du premier avril car c'est la tradition. Le poisson d'avril est né en France sous le règne de Charles IX. En France, on raconte que jusqu'en 1564, l'année commençait le 1er avril. Cette année-là, le roi Charles IX a décidé de modifier le calendrier. L'année commencerait désormais le 1er janvier. Et il est devenu très international.

A variantı 1 sayılı test tapşırığı

B variantı 1 sayılı test tapşırığı

C variantı 1 sayılı test tapşırığı

D variantı 3 sayılı test tapşırığı

Choisissez la bonne réponse.

Qui a décidé de modifier le calendrier ?

- A) Le roi Charles IX B) Les enfants
C) Les adultes D) Les professeurs
E) Tout le monde

Alt-standart: 6 – 1.1.1. Müraciətlər zamanı sualları cavablandırır.

İzah: *Dinləmə mətni əsasında qurulmuş bu test tapşırığında kimin təqvim dəyişmək qərarını verdiyi soruşulur. Məndən aydın olur ki, kral IX Karl 1564-cü ildə təqvim dəyişmək qərarına gəlir. Beləliklə, “Le roi Charles IX” olan bənd test tapşırığının doğru cavabıdır.*

A variantı 2 sayılı test tapşırığı

B variantı 3 sayılı test tapşırığı

C variantı 3 sayılı test tapşırığı

D variantı 2 sayılı test tapşırığı

De quoi s'agit-il dans le texte?

- A) De la naissance de Charles IX.
B) De l'année scolaire.
C) De la vente des poissons.
D) Du commencement de l'année.
E) Du poisson d'avril.

Alt-standart: 7 – 1.1.2. Dinlədiyi məndəki əsas fikri müəyyən edir.

İzah: *Bu test tapşırığı dinləmə mətninə aiddir. Məndə söhbətin nədən getdiyi soruşulur. Cavab bəndlərində verilmiş “De la naissance de Charles IX”, “De l'année scolaire”, “De la vente des poissons” və “Du commencement de l'année” fikirləri məndə əsləndirilməyib yaxud qismən bəhs edilib. Lakin, məndə əsasən Fransada 1 aprel zarafat gününün yaranması və necə xüsusi bir gün olmasından bəhs edilir. Beləliklə, “Du poisson d'avril” verilmiş test tapşırığının doğru cavabıdır.*

A variantı 3 sayılı test tapşırığı

B variantı 2 sayılı test tapşırığı**C variantı 2 sayılı test tapşırığı****D variantı 1 sayılı test tapşırığı**

Choisissez l'idée *fausse* d'après le texte.

- On prépare des poissons d'avril en papier.
- Le premier avril on fait des plaisanteries.
- L'année commençait le 1er avril jusqu'en 1564.
- Le plus étonnant, c'est que la presse fait aussi des poissons d'avril.
- Seulement les petits enfants s'amuse pendant le poisson d'avril.

Alt-standart: 10 – 1.1.2. Dinlədiyi mətdəki fakt və hadisələri qruplaşdırır, ümumiləşdirmələr aparır.

İzah: Bu test tapşırığının şərtində mətdə yanlış fikri seçmək tələb olunur. Bəndlərdə verilən cümlələr "On prépare des poissons d'avril en papier", "Le premier avril on fait des plaisanteries", "L'année commençait le 1er avril jusqu'en 1564", "Le plus étonnant, c'est que la presse fait aussi des poissons d'avril" mətnin məzmununu əhatə edir. Bu qeyd olunanlardan belə nəticəyə gəlmək olar ki, "Seulement les petits enfants s'amuse pendant le poisson d'avril." (1 aprel günü yalnız uşaqlar əylənir) qeyd olunan bənd bu test tapşırığının doğru cavabıdır.

Faites les exercices de 4 à 6 sur
"La feuille de réponses".

A variantı 4 sayılı test tapşırığı**B variantı 4 sayılı test tapşırığı****C variantı 4 sayılı test tapşırığı****D variantı 4 sayılı test tapşırığı**

Écrivez un adjectif qui caractérise le mot «jour» dans le texte.

Alt-standart: 7-1.1.1. Müraciətlərə uyğun tapşırıqları icra edir.

İzah: Bu açıq tipli test tapşırığı dinləmə mətninə aiddir. Mətnə əsasən "jour" sözünü təyin edən sifəti yazmaq tələb olunur. Mətdəki "le premier avril est un jour très particulier" cümləsinə əsasən "particulier" sifəti bu test tapşırığının doğru cavabıdır.

A variantı 5 sayılı test tapşırığı**B variantı 5 sayılı test tapşırığı****C variantı 5 sayılı test tapşırığı****D variantı 5 sayılı test tapşırığı**

Répondez par écrit.

Où est-ce que les enfants accrochent le poisson en papier?

Alt-standart: 6 – 1.1.1. Müraciətlər zamanı sualları cavablandırır.

İzah: Bu açıq tipli test tapşırığında dinləmə mətninə əsasən suala cavab yazmaq tələb olunur. Mətdə "Les enfants accrochent un poisson en papier aux dos de leurs camarades de classe ou de leurs professeurs" cümləsi verilmişdir. Beləliklə, "au dos de leurs camarades de classe yaxud au dos de leurs professeurs" doğru cavabdır.

A variantı 6 sayılı test tapşırığı**B variantı 6 sayılı test tapşırığı****C variantı 6 sayılı test tapşırığı****D variantı 6 sayılı test tapşırığı**

Complétez la phrase d'après le texte.

Le premier avril est un jour où les gens ...

Alt-standart: 7 – 1.1.1. Müraciətlərə uyğun tapşırıqları icra edir.

İzah: Bu açıq tipli test tapşırığında dinləmə mətninə əsasən cümləni tamamlamaq tələb olunur. Burada verilmiş yarımçıq cümlə mətdə "C'est le jour où les gens font des poissons d'avril." kimidir. Bu səbəbdən cümlənin leksik məzmununa uyğun olaraq "font des poissons d'avril" doğru cavabdır.

A variantı 7 sayılı test tapşırığı**B variantı 9 sayılı test tapşırığı****C variantı 9 sayılı test tapşırığı****D variantı 9 sayılı test tapşırığı**

Choisissez la bonne réponse.

– Qu'est-ce que vous avez fait pendant les vacances?

- J'ai fait du camping avec mes parents.
- On va prendre des photos sur la plage.
- Nous voudrions jouer au foot et au volley.
- Danielle veut se bronzer au soleil.
- Nous avons fait de la marche à la montagne.

A) 2, 4 B) 1, 5 C) 1, 4 D) 2, 3 E) 3, 4

Alt-standart: 6 – 3.1.1. Söz və ifadələrin leksik-semantik mənasını fərqləndirir.

Bölmə: Cümlənin mənacə növləri. Sual cümləsi

İzah: Test tapşırığında verilən sual cümləsinə düzgün cavablarla tamamlamaq tələb olunur. Fikir vermək lazımdır ki, sual cümləsində işlənən "faire" (etmək) feili mürəkkəb keçmiş zamanda verildiyi üçün cavablar da həmin zamanda olmalıdır. Beləliklə, "1. J'ai fait du camping avec mes parents.", "5. Nous avons fait de la marche à la montagne.", cümlələrinin qeyd olunduğu bəndlər test tapşırığının doğru cavabıdır.

A variantı 8 sayılı test tapşırığı**B variantı 12 sayılı test tapşırığı****C variantı 12 sayılı test tapşırığı****D variantı 7 sayılı test tapşırığı**

Choisissez la série avec la proposition impersonnelle.

- Il regarde un film intéressant le dimanche.
- Il a mangé très peu car il avait mal à la gorge.
- Mes copains aiment visiter les musées historiques.
- Il fait de la gymnastique trois fois par semaine.
- Il faut ajouter quelques choses dans cette recette.

Alt-standart: 8 – 3.1.1. Söz və ifadələri qrammatik-semantik xüsusiyyətlərinə görə fərqləndirir.

Bölmə: Şəxssiz feillər və şəxssiz cümlələr

İzah: Test tapşırığında şəxssiz cümləni seçmək tələb olunur. "Il regarde un film intéressant le dimanche", "Il a mangé très peu car il avait mal à la gorge.", "Il fait de la gymnastique trois fois par semaine" cümlələrində "Il" şəxs əvəzliyidir, "Mes copains aiment visiter les musées historiques." cümləsində mübtəda isimlə ifadə olunub, şəxslə cümlədir. "Il faut ajouter quelques choses dans cette recette" cümləsində "Il" əvəzliyi heç bir real şəxs və ya əşya bildirməyib, formal mübtəda funksiyası daşdığına görə test tapşırığının doğru cavabıdır.

A variantı 9 sayılı test tapşırığı**B variantı 15 sayılı test tapşırığı****C variantı 15 sayılı test tapşırığı****D variantı 14 sayılı test tapşırığı**

Choisissez la bonne série.

... applaudit les acteurs et les actrices.

- Tout le monde
- Les spectateurs
- Personne
- Rien
- Les enfants

Alt-Standart: 8 – 3.1.1. Söz və ifadələri qrammatik-semantik xüsusiyyətlərinə görə fərqləndirir.

Bölmə: Cümləni və ya mətni tamamlama
İzah: Bu test tapşırığında verilmiş cümlənin xəbərində uyğun mübtədə seçmək tələb olunur. “*Les spectateurs*”, “*Les enfants*” olan bəndlər cəmdə olduğuna görə xəbərlə uzlaşmır. “*Personne*”, “*Rien*” olan bəndləri feili inkarda tələb etdiyinə görə doğru deyil. Bu səbəbdən məzmununa uyğun “*Tout le monde*” mübtədası xəbəri 3-cü şəxsin təkində tələb ediyi üçün test tapşırığının doğru cavabıdır.

A variantı 10 sayılı test tapşırığı

B variantı 19 sayılı test tapşırığı

C variantı 8 sayılı test tapşırığı

D variantı 19 sayılı test tapşırığı

Choisissez la série qui complète les deux phrases.

1. Au mur il y avait un beau

2. Paul prend son livre et va au

A) photo B) montre C) tableau

D) bureau E) dessins

Alt-standart: 6 – 3.1.1. Söz və ifadələrin leksik-semantik mənasını fərqləndirir.

Bölmə: Leksika

İzah: Bu test tapşırığında verilmiş cümlələri leksik mənasına uyğun olaraq tamamlamaq tələb olunur. Bəndlərdəki “*photo*”, “*montre*” sözləri qadın cinsində olduğuna görə heç bir cümləyə uyğun gəmir, “*bureau*” sözü yalnız ikinci cümləni tamamlaya bilir, “*dessins*” cəmdə işləndiyi üçün heç bir cümləyə uyğun deyil. Bu səbəbdən məzmununa uyğun “*tableau*” qeyd olunan bənd test tapşırığının doğru cavabıdır.

A variantı 11 sayılı test tapşırığı

B variantı 11 sayılı test tapşırığı

C variantı 17 sayılı test tapşırığı

D variantı 17 sayılı test tapşırığı

Choisissez les noms des fleurs.

1. une violette

2. un devoir

3. une rose

4. une balle

A) 1, 3 B) 3, 4 C) 2, 4 D) 1, 2 E) 2, 3

Alt-standart: 6 – 3.1.1. Söz və ifadələrin leksik-semantik mənasını fərqləndirir.

Bölmə: İsim

İzah: Bu test tapşırığında gül adlarını seçmək tələb olunur. “*un devoir*” (yazılı tapşırıq), “*une balle*” (top), sözləri gül adları bildirmədiyinə görə doğru deyil, “*une violette*” (bənövşə) və “*une rose*” (qızılgül) sözləri gül adları olduğu üçün test tapşırığının doğru cavabı 1, 3-dür.

A variantı 12 sayılı test tapşırığı

B variantı 16 sayılı test tapşırığı

C variantı 16 sayılı test tapşırığı

D variantı 8 sayılı test tapşırığı

Complétez.

– Salut, je ... Pierre. Comment tu ... ?

– Moi, je ... Christine.

A) t'appelles, m'appelle, s'appelle

B) m'appelle, s'appelle, t'appelles

C) s'appelle, t'appelles, s'appelle

D) m'appelle, t'appelles, m'appelle

E) m'appelle, t'appelles, s'appelle

Alt-standart: 6 – 3.1.1. Söz və ifadələrin leksik-semantik mənasını fərqləndirir.

Bölmə: Feil. Pronominal feillər

İzah: Bu test tapşırığında pronominal feilin düzgün işləndiyi bəndi seçmək tələb olunur. Pronominal feillər iki əvəzliliklə (şəxs və qayıdış) təsrif edilən feillərə deyilir. Bu əvəzlilərdən

birincisi şəxs əvəzliyi, ikincisi isə “*se*” qayıdış əvəzliyidir və qayıdış əvəzliyi mübtədəyə uyğun olaraq dəyişir. Bu test tapşırığında mübtədalar I və II şəxsin təkində olduğu üçün “*m'appelle, t'appelles, m'appelle*” qeyd olunan bənd test tapşırığının doğru cavabıdır.

A variantı 13 sayılı test tapşırığı

B variantı 10 sayılı test tapşırığı

C variantı 14 sayılı test tapşırığı

D variantı 10 sayılı test tapşırığı

Choisissez la voix passive de la phrase donnée.

On m'a conduit à la gare en voiture.

A) Je serai conduit à la gare en voiture.

B) Je suis conduit à la gare en voiture.

C) J'ai été conduit à la gare en voiture.

D) J'avais été conduit à la gare en voiture.

E) J'étais conduit à la gare en voiture.

Alt-standart: 9 – 4.1.3. Müxtəlif konstruksiyalı cümlələri düzgün yazır.

Bölmə: Feilin məchul növü

İzah: Bu test tapşırığında verilmiş cümlənin məchul növdə düzgün zamanda işlənən bəndini seçmək tələb olunur. Verilən cümlənin xəbəri mürəkkəb keçmiş zamanda olduğuna görə “*J'ai été conduit à la gare en voiture.*” cümləsi olan bənd test tapşırığının doğru cavabıdır.

A variantı 14 sayılı test tapşırığı

B variantı 20 sayılı test tapşırığı

C variantı 13 sayılı test tapşırığı

D variantı 18 sayılı test tapşırığı

Choisissez la bonne série.

Qu'est-ce que c'est? C'est ... chaise. Où est ... chaise? ...

chaise est près de la fenêtre.

A) la, le, Une B) un, la, Le C) un, le, Les

D) une, la, La E) des, une, La

Alt-standart: 5 – 3.1.1. Söz və ifadələri seçir və qruplaşdırır.

Bölmə: Artikllər

İzah: Bu test tapşırığında verilmiş cümləni müvafiq artikllərlə tamamlamaq tələb olunur. Cümlənin leksik mənasına uyğun olaraq “*chaise*” sözü qadın cinsində və təkdə olduğuna görə “*un*”, “*le*” və “*des*” ilə işlənən bəndlər yanlışdır. Beləliklə “*une, la, La*” olan bənd test tapşırığının doğru cavabıdır.

A variantı 15 sayılı test tapşırığı

B variantı 22 sayılı test tapşırığı

C variantı 7 sayılı test tapşırığı

D variantı 12 sayılı test tapşırığı

Choisissez la bonne série.

Ils sont très contents que leurs amis français ... à Bakou cette année.

A) avaient été B) soient C) seront

D) sont E) seraient

Alt-standart: 8 – 3.1.1. Söz və ifadələri qrammatik-semantik xüsusiyyətlərinə görə fərqləndirir.

Bölmə: Feilin şəkilləri

İzah: Bu test tapşırığında baş cümlənin tələbinə uyğun olaraq budaq cümləni tamamlamaq tələb olunur. Verilmiş baş cümlənin xəbəri “*Ils sont très contents que*” budaq cümlədə işlənən xəbəri arzu şəklində tələb edir. Buna görə də, “*soient*” qeyd olunan bənd test tapşırığının doğru cavabıdır.

A variantı 16 sayılı test tapşırığı

B variantı 18 sayılı test tapşırığı

C variantı 11 sayılı test tapşırığı

D variantı 22 sayılı test tapşırığı

Choisissez la bonne série.

Il parle ... vite que moi.

- A) très B) le plus C) plus
D) beaucoup E) assez

Alt-standart: 6 – 3.1.1. Söz və ifadələrin qrammatik-semantik mənasını fərqləndirir.

Bölmə: Zərflər

İzah: Bu test tapşırığında “*Il parle ... vite que moi.*” cümləsi zərflə müqayisə dərəcəsinə tələb edir. “*Très*”, “*beaucoup*”, və “*assez*” zərfləri adi dərəcədə işlənir, “*le plus*” isə zərfin üstünlük dərəcəsinə düzəldiyinə görə yanlıştır. Buna görə də “*plus*” bəndi test tapşırığının **doğru cavabıdır**.

A variantı 17 sayılı test tapşırığı

B variantı 14 sayılı test tapşırığı

C variantı 10 sayılı test tapşırığı

D variantı 21 sayılı test tapşırığı

Choisissez la bonne série.

Pour aller à l'école je mets ma chemise ...

- A) bleue B) blanches C) blanc
D) bleus E) bleu

Alt-standart: 6 – 3.1.1. Söz və ifadələrin qrammatik-semantik mənasını fərqləndirir.

Bölmə: Sifət

İzah: Bu test tapşırığında verilmiş cümləni buraxılmış sifətlə tamamlamaq tələb olunur. Cümlədə “*ma chemise*” qadın cinsində və təkdə olan isimdir. Burada “*blanches*” və “*bleus*” sifətləri cəmdə, “*blanc*”, “*bleu*” sifətləri isə kişi cinsində olduğu üçün cümləni tamamlamır. Deməli, test tapşırığının **doğru cavabı “bleue” sifəti olan bənddir**.

A variantı 18 sayılı test tapşırığı

B variantı 7 sayılı test tapşırığı

C variantı 19 sayılı test tapşırığı

D variantı 13 sayılı test tapşırığı

Choisissez la bonne réponse.

Ils ont fait beaucoup d'excursions ... la région.

- A) en B) chez C) pendant D) dans E) parmi

Alt-standart: 8 – 3.1.1. Söz və ifadələri qrammatik-semantik xüsusiyyətlərinə görə fərqləndirir.

Bölmə: Sözlüklər

İzah: Bu test tapşırığında verilmiş cümləni buraxılmış sözlüklə tamamlamaq tələb olunur. Cümlənin leksik və qrammatik mənasına uyğun olaraq “*en*”, “*chez*”, “*pendant*” və “*parmi*” sözlükləri mənə baxımından cümləni tamamlamır. Beləliklə, “*dans*” sözlükləri işlənən bənd test tapşırığının **doğru cavabıdır**.

A variantı 19 sayılı test tapşırığı

B variantı 8 sayılı test tapşırığı

C variantı 18 sayılı test tapşırığı

D variantı 11 sayılı test tapşırığı

Choisissez la bonne série.

Nous avons lu les romans de Jules Verne. ... sont très faciles à comprendre.

- A) La B) Lui C) Elle D) Les E) Ils

Alt-standart: 8 – 3.1.1. Söz və ifadələri qrammatik-semantik xüsusiyyətlərinə görə fərqləndirir.

Bölmə: Əvəzlilik

İzah: Bu test tapşırığında cümləni müvafiq əvəzliliklə tamamlamaq tələb olunur. Verilmiş cümlədə “*les romans*” sözü kişi cinsində və cəmdədir. Bəndlərdə verilən “*La*”, “*Lui*” “*Les*” əvəzlilikləri mübtədə rolunda işləmə bilməz, “*Elle*” isə qadın cinsində və təkdə olduğuna görə yanlıştır. “*Ils*” əvəzliyi isə cəmdə və mübtədə rolunda işləndiyinə görə test tapşırığının **doğru cavabıdır**.

A variantı 20 sayılı test tapşırığı

B variantı 17 sayılı test tapşırığı

C variantı 20 sayılı test tapşırığı

D variantı 20 sayılı test tapşırığı

Choisissez la bonne série.

Maintenant, on ... par carte bancaire. Avant, on ... en espèces.

- A) paye, payait B) paye, payera
C) a payé, payera D) avait payé, va payer
E) paye, paye

Alt-standart: 8 – 3.1.1. Söz və ifadələri qrammatik-semantik xüsusiyyətlərinə görə fərqləndirir.

Bölmə: Feilin xəbər şəklinin zaman formaları

İzah: Bu test tapşırığında cümlədəki zaman zərfliklərinə uyğun olaraq feilin xəbər şəkillərini seçmək tələb olunur. “*Maintenant*” (indi, hal-hazırda) zərfliyi indiki zaman tələb edir, “*Avant*” (əvvəl, əvvəllər) zərfliyi isə keçmiş zamanda olan feil tələb etdiyindən “*paye, payait*” işlənən bənd test tapşırığının **doğru cavabıdır**.

A variantı 21 sayılı test tapşırığı

B variantı 21 sayılı test tapşırığı

C variantı 22 sayılı test tapşırığı

D variantı 15 sayılı test tapşırığı

Complétez le dialogue.

– *Demain, c'est mon anniversaire.*

– ...

- A) Bon courage ! B) Bonne Année !
C) Bon anniversaire ! D) Bon voyage !
E) Bon appétit !

Alt-Standard: 8 – 3.1.1. Söz və ifadələri qrammatik-semantik xüsusiyyətlərinə görə fərqləndirir.

Bölmə: Dialoq

İzah: Test tapşırığında verilən dialoqu tamamlamaq tələb olunur. “– *Demain, c'est mon anniversaire.*” (Sabah mənim ad günüdür) cümləsinə uyğun olaraq “**Bon anniversaire!**” (Ad günün mübarək!) cavabının qeyd olunduğu bənd test tapşırığının **doğru cavabıdır**.

A variantı 22 sayılı test tapşırığı

B variantı 13 sayılı test tapşırığı

C variantı 21 sayılı test tapşırığı

D variantı 16 sayılı test tapşırığı

Choisissez la bonne série.

Vous devez apprendre les mots à la page ...

- A) quarante-huitième B) trente-neuvième
C) deuxième D) dix E) vingtième

Alt-standart: 8 – 3.1.1. Söz və ifadələri qrammatik-semantik xüsusiyyətlərinə görə fərqləndirir.

Bölmə: Saylar

İzah: Test tapşırığında verilən cümləni say ilə tamamlamaq tələb olunur. Bu test tapşırığında “*à la page*” ifadəsindən sonra miqdar sayı tələb olunduğu üçün “**dix**” işlənən bənd **doğru cavabıdır**.

Lisez le texte et répondez
aux exercices de 23 à 30.

La flore en France est très riche et variée. Beaucoup de territoires du pays sont couverts de belles forêts et de grandes montagnes qui sont pleines d'arbres, de rares plantes et de jolies fleurs. Si vous visitez la côte de l'océan Atlantique vous verrez beaucoup d'arbres aux feuilles sombres. Si vous allez aux autres régions, une nouvelle végétation se montrera à vous : des pommiers normands ; des cerisiers qui bordent la route d'Alsace ; des pêcheurs qui ornent de leurs fleurs roses la vallée du Rhône. On peut parler aussi des orangers et des oliviers de la France, des châtaigniers du Massif Central.

Et partout il y a des fleurs : des coquelicots rouges des champs et des prés ; des roses des jardins aux brillantes couleurs. Et puis il y a de longs arbres dans les régions humides, sur les bords des rivières et des canaux ; les sapins des Vosges, les chênes les plus majestueux des arbres dans les grandes forêts de l'Île – de France.

Aujourd'hui ces forêts font le bonheur des habitants qui y vont le week-end pour cueillir des violettes, des muguet, des champignons et respirer l'air pur.

A variante 23 sayılı test tapşırığı

B variante 24 sayılı test tapşırığı

C variante 25 sayılı test tapşırığı

D variante 26 sayılı test tapşırığı

Dans le texte, il s'agit de ...

- A) la grande forêt
- B) la richesse de la nature de la France
- C) l'océan Atlantique
- D) la rivière et la vallée du Rhône
- E) la culture de la France

Alt-standart: 7 – 3.1.4. Mətnədəki əsas fikri müəyyən edir.

İzah: Bu test tapşırığı oxu mətninə aiddir və mətnə əsasən nədən bəhs olunduğu soruşulur. Mətnə "la culture de la France" haqqında məlumat verilməyib; "la grande forêt", "l'océan Atlantique", "la rivière et la vallée du Rhône" yalnız adları çəkilib. Mətn əsasən, Fransanın zəngin təbiətindən, bitkilər aləmindən bəhs etdiyinə görə, "la richesse de la nature de la France" (Fransanın təbiətinin zənginliyi) verilmiş bənd test tapşırığının doğru cavabıdır.

A variante 24 sayılı test tapşırığı

B variante 25 sayılı test tapşırığı

C variante 24 sayılı test tapşırığı

D variante 24 sayılı test tapşırığı

Choisissez l'idée fautive.

- A) Il y a beaucoup de cerisiers en Alsace.
- B) La flore de la France est très pauvre.
- C) La France a une flore variée.
- D) Il y a des fleurs partout: des roses, des violettes.
- E) L'air est frais dans les forêts.

Alt-standart: 8 – 3.1.4. Mətnədəki əsas fakt və hadisələri seçir, qruplaşdırır.

İzah: Bu test tapşırığı oxu mətninə aiddir və mətnə əsasən səhv fikri seçmək tələb olunur. Mətnə Fransanın zəngin meşələrindən, fərqli güllərindən, müxtəlif meyvə ağaclarından, təmiz havasından bəhs olunduğuna görə, "Il y a beaucoup de cerisiers en Alsace.", "La France a une flore variée.", "Il y a des fleurs partout: des roses, des violettes.", və "L'air est frais dans les forêts." doğru fikirlərdir. "La flore de la France est très pauvre" (Fransanın təbiəti çox kasıbdır/yoxsuldur) cümləsi mətnə əsasən yanlış fikir olduğuna görə test tapşırığının doğru cavabıdır.

A variante 25 sayılı test tapşırığı

B variante 23 sayılı test tapşırığı

C variante 23 sayılı test tapşırığı

D variante 25 sayılı test tapşırığı

Quel mot peut remplacer le mot souligné dans le texte.

- A) les chênes
- B) la flore
- C) l'air
- D) les forêts
- E) le roi

Alt-standart: 8 – 3.1.1. Söz və ifadələri qrammatik-semantik xüsusiyyətinə görə fərqləndirir.

İzah: Bu test tapşırığında fərqləndirilmiş "y" əvəzliyinin mətndəki hansı sözü əvəz etdiyini müəyyən etmək lazımdır. Bunun üçün əvvəlki cümləyə diqqət edilməlidir. "Aujourd'hui ces forêts font le bonheur des habitants qui y vont le week-end pour cueillir des violettes, des muguet, des champignons et respirer l'air pur" cümləsində "y" əvəzliyi özündən əvvəlki məkan bildirən "forêts" sözünü əvəz etdiyi üçün qeyd olunan bənd test tapşırığının doğru cavabıdır.

A variante 26 sayılı test tapşırığı

B variante 26 sayılı test tapşırığı

C variante 26 sayılı test tapşırığı

D variante 23 sayılı test tapşırığı

Choisissez la réponse correcte.

Qu'est-ce qui orne la vallée du Rhône?

- A) Les muguet et les violettes.
- B) Les châtaigniers.
- C) Les coquelicots rouges.
- D) Les pommiers normands.
- E) Les fleurs roses des pêcheurs.

Alt-standart: 5 – 3.1.4. Mətnin məzmununa uyğun suallara cavab verir.

İzah: Bu test tapşırığı oxu mətninə aiddir. Mətnə əsasən verilən sualın düzgün cavabını müəyyən etmək tələb olunur. Mətnə "des pêcheurs qui ornent de leurs fleurs roses la vallée du Rhône" (Rona vadisini öz çəhrayı gülləri ilə bəzəyən şaftalı ağacları) qeyd olunduğu üçün "Les fleurs roses des pêcheurs." test tapşırığının doğru cavabıdır.

Faites les exercices de 27 à 30 sur
"La feuille de réponses".

A variante 27 sayılı test tapşırığı

B variante 27 sayılı test tapşırığı

C variante 27 sayılı test tapşırığı

D variante 27 sayılı test tapşırığı

Choisissez dans le texte le mot qui a le même sens que «différente»

Alt-standart: 7 – 3.1.1. Söz və ifadələri qrammatik-semantik xüsusiyyətlərinə görə fərqləndirir.

İzah: Bu açıq tipli test tapşırığı oxu mətninə aiddir. "différente" sözünün mətndəki sinonimini yazmaq tələb olunur. Tapşırığın doğru cavabı "variée" sözüdür.

A variante 28 sayılı test tapşırığı

B variante 28 sayılı test tapşırığı

C variante 28 sayılı test tapşırığı

D variante 28 sayılı test tapşırığı

Ensemble des plantes, des espèces végétales dans une région, dans un espace géographique.

Qu'est-ce que c'est ?

Alt-standart: 6 – 3.1.1. Söz və ifadələrin leksik-semantik mənasını fərqləndirir.

İzah: Bu açıq tipli test tapşırığı oxu mətninə aiddir. Mətnə izahı verilən sözü tapmaq tələb olunur. Test tapşırığının doğru cavabı "la flore" sözüdür.

A variantı 29 sayılı test tapşırığı

B variantı 29 sayılı test tapşırığı

C variantı 29 sayılı test tapşırığı

D variantı 29 sayılı test tapşırığı

Complétez la phrase en utilisant au moins deux mots qui ne figurent pas dans le texte.

Aujourd'hui ces forêts font le bonheur des habitants qui y vont le week-end pour ...

Alt-standart: 8 – 3.1.4. Mətndəki əsas fakt və hadisələri seçir, qruplaşdırır.

9 – 3.1.4. Oxuduğu mətnin məzmununa münasibət bildirir.

İzah: *Bu test tapşırığı oxu mətninə aiddir və yazılı cavab tələb edir. Burada verilmiş cümləni mətnə əsasən ən azı 2 sözü dəyişməklə tamamlamaq tələb olunur. Verilmiş cümləni “ramasser des fleurs”, “se reposer en plein air” və yaxud “prendre l'air propre/frais” şəklində tamamlamaq mümkündür.*

A variantı 30 sayılı test tapşırığı

B variantı 30 sayılı test tapşırığı

C variantı 30 sayılı test tapşırığı

D variantı 30 sayılı test tapşırığı

Répondez à la question en exprimant votre opinion au moins trois phrases.

Pourquoi les forêts sont-elles nécessaires pour l'environnement ?

Alt-standart: 7 – 4.1.2. Müxtəlif əşya və hadisələri təsvir edir.

9 – 4.1.3. Müxtəlif konstruksiyalı cümlələri düzgün yazır.

10 – 4.1.3. Cümlələri və abzasları düzgün

əlaqələndirmək üçün bağlayıcı vasitələrdən istifadə edir. 11 – 3.1.4. Mətndəki fakt və hadisələri real həyatla əlaqələndirərək şərh edir.

İzah: *Bu açıq tipli suala öz fikrini ifadə etməklə ən azı üç cümlə ilə cavab yazmaq tələb olunur. Cavab yazarkən birləşdirici vasitələrin köməyi ilə fikirləri əlaqəli və ardıcıl şəkildə ifadə etmək, fikirlər arasında məntiqi rabitəni təmin etmək, müxtəlif qrammatik forma və strukturlardan (sadə və mürəkkəb cümlələr) düzgün və yerində istifadə etməklə zaman uzlaşmasını gözləmək və mövzuya uyğun söz və söz birləşmələrindən yerində və düzgün şəkildə istifadə etmək tələb olunur. Bu suala nümunə cavab aşağıdakı kimi ola bilər:*

Il faut savoir la valeur des forêts, car elles sont très importantes pour la Terre. Elles donnent l'oxygène pour notre Planète. Dans les forêts il y a beaucoup d'arbres et d'animaux. Chaque personne peut en utiliser dans la vie. Les gens se reposent dans ces lieux merveilleux. Parce qu'il y a beaucoup de centres touristiques. Les arbres des forêts sont très utilisables dans la construction des maisons.

Deutsch

Hören Sie den Text und antworten

Sie auf die Fragen 1 – 6.

Wer gerne kocht, kennt das: Man steht schon in der Küche und möchte spontan etwas Leckerer für sich selbst, die Familie oder Freunde kochen. Und dann fehlt plötzlich eine wichtige Zutat für das tolle Rezept: ein Ei, Tomaten oder sogar Salz. Natürlich ist in solchen Momenten der Supermarkt meistens schon geschlossen. Dann wird die Freude am Kochen ganz schnell zum Stress – vor allem,

wenn man Gäste eingeladen hat. Um so ein Problem zu lösen, hat das Unternehmen HelloFresh aus Berlin eine interessante Idee entwickelt. Diese Idee soll das Kochen leicht und entspannt machen. HelloFresh liefert komplette Kochboxen mit Rezepten und Lebensmitteln direkt nach Hause – immer frisch und nur so viel, wie man wirklich braucht. Die Kunden können aus drei Lebensmittelpaketen wählen: Fleisch und Gemüse, vegetarisch oder familienfreundlich. Mit diesen Paketen kann beim Kochen dann nichts mehr schiefgehen. Seit der Corona-Krise ist das Kochen zu Hause wieder beliebter. Food-Blogs sind im Trend. Da sind Lieferdienste wie HelloFresh eine praktische Hilfe. Auch viele Restaurants bieten ihre Gerichte zum Mitnehmen an. Das spart Zeit und ist manchmal eine gute Alternative zur eigenen Kochkunst.

A variantı 1 sayılı test tapşırığı

B variantı 3 sayılı test tapşırığı

C variantı 1 sayılı test tapşırığı

D variantı 3 sayılı test tapşırığı

Wählen Sie die richtige Antwort auf die gestellte Frage aus.

Warum ist das Kochen zu Hause mit Lebensmittelpaketen leichter?

- A) Weil auch die Gäste mit diesen Paketen beim Kochen helfen können.
- B) Weil mit diesen Paketen beim Kochen nichts mehr schiefgehen kann.
- C) Weil die Kochrezepte von den Köchen empfohlen werden.
- D) Weil die Lebensmittel zu Hause nicht frisch sind.
- E) Weil die Zutaten in Lebensmittelpaketen immer gut schmecken.

Alt-standart: 8 – 1.1.2. Dinlədiyi mətnin

məzmununu hissələrə ayırır.

İzah: *Dinləyib-anlama bacarığını yoxlayan bu test tapşırığında mətnə əsasən verilmiş sualın doğru cavabının müəyyən edilməsi tələb olunur. Sualda ərzaq paketləri ilə evdə yemək bişirməyin nəyə görə asan olması soruşulur. Mətnə göstərilir ki, HeloFreş adlı şirkət lazım olan ərzaqları bir başa və ən əsası da təzə olmaq şərti ilə evlərə çatdırır. Bundan əlavə HeloFreş şirkətinin bu ideyası sayəsində evdə olmayan ərzaqlar evlərə göndərilir və beləliklə də yemək bişirilən zaman yaranan problem həll olunur. Buna əsasən tapşırığın doğru cavabı “ Weil mit diesen Paketen beim Kochen nichts mehr schiefgehen kann” fikrinin qeyd olunduğu bənddir.*

A variantı 2 sayılı test tapşırığı

B variantı 1 sayılı test tapşırığı

C variantı 3 sayılı test tapşırığı

D variantı 1 sayılı test tapşırığı

Welche Aussage ist im Text **nicht** gegeben?

- A) Die Lebensmittel werden vom Unternehmen HelloFresh direkt nach Hause geliefert.
- B) Seit der Corona-Krise ist das Kochen zu Hause wieder beliebter.
- C) Die Gäste bringen leckeren Kuchen auf die Party mit.
- D) Die Idee von HelloFresh soll das Kochen leicht machen.
- E) Das Unternehmen HelloFresh liefert Lebensmittel immer frisch.

Alt-standart: 6 – 1.1.2. Dinlədiyi mətndəki yeni informasiyanı müəyyən edir.

İzah: Bu test tapşırığında dinləmə mətnində **verilməyən** fikri seçmək tələb olunur. Mətnə dostlara, qonaqlara yemək bişirilməsi, təzə ərzaqların evlərə çatdırılması, korana böhranından sonra evdə yemək bişirməyin daha da sevilməsi, HelloFresh ideyasının yemək bişirməyi asanlaşdırması və s. haqqında məlumat verilir. Amma qonaqların özləri ilə şənliyə dadlı tort gətirməsi haqqında mətnə məlumat verilmir. Buna əsasən tapşırığın **doğru cavabı** “Die Gäste bringen leckeren Kuchen auf die Party mit” fikrinin qeyd olunduğu bənddir.

A variantı 3 sayılı test tapşırığı

B variantı 2 sayılı test tapşırığı

C variantı 2 sayılı test tapşırığı

D variantı 2 sayılı test tapşırığı

Worum handelt es sich im Text?

- A) Um die Öffnungszeiten der Supermärkte
- B) Um die Vorteile der Lebensmittelpakete
- C) Um die neuen Kochrezepte von Köchen
- D) Um die vegetarischen Gerichte
- E) Um das Kochen in Restaurants

Alt-standart: 7 – 1.1.2. Dinlədiyi mətndəki əsas fikri müəyyən edir.

İzah: Bu test tapşırığında dinləmə mətnində söhbətin nədən getdiyi soruşulur. Mətnə ərzaq paketinin üstünlüklərindən bəhs olunur. Mətnə qeyd olunur ki, evdə yemək bişirmək istəyən vaxt hər hansı bir inqrediyent çatışmayanda, yemək bişirmək həvəsi stresə çevirilir. Bundan əlavə yemək reseptləri ərzaqlarla birlikdə evə göndərilir, eyni zamanda bu cür paketlər yemək bişirməyi asanlaşdırır və əyləncəli edir. Buna əsasən də tapşırığın **doğru cavabı** “Um die Vorteile der Lebensmittelpakete” fikrinin qeyd olunduğu bənddir.

Erfüllen Sie die Aufgaben 4 – 6 “auf dem Blatt für die Antworten”.

A variantı 4 sayılı test tapşırığı

B variantı 4 sayılı test tapşırığı

C variantı 4 sayılı test tapşırığı

D variantı 4 sayılı test tapşırığı

Schreiben Sie ein Adjektiv, welches das Merkmal des Wortes „Idee“ beschreibt.

Alt-standart: 6 – 1.1.1. Müraciətlərə uyğun tapşırıqları icra edir.

İzah: Açıq tipli bu test tapşırığında mətnə istifadə olunan „Idee“ sözünün əlamətini göstərən sifəti yazmaq tələb olunur. Tapşırığın **doğru cavabı** mətnə bir yerdə istifadə olunan “**interessant**” sifətidir.

A variantı 5 sayılı test tapşırığı

B variantı 5 sayılı test tapşırığı

C variantı 5 sayılı test tapşırığı

D variantı 5 sayılı test tapşırığı

Ergänzen Sie den Satz nach dem Text.

Auch viele Restaurants ... zum Mitnehmen an.

Alt-standart: 7 – 1.1.1. Müraciətlərə uyğun tapşırıqları icra edir.

İzah: Açıq tipli bu test tapşırığında verilmiş fikri mətnə əsasən tamamlamaq tələb olunur. Mətnə əsasən cümləni “**bieten ihre Gerichte**” ifadəsini yazmaqla **doğru** tamamlamaq olar.

A variantı 6 sayılı test tapşırığı

B variantı 6 sayılı test tapşırığı

C variantı 6 sayılı test tapşırığı

D variantı 6 sayılı test tapşırığı

Schreiben Sie die richtige Antwort auf die gestellte Frage.

Wann wird die Freude am Kochen ganz schnell zum Stress?

Alt-standart: 7 – 1.1.1. Müraciətlərə uyğun tapşırıqları icra edir.

İzah: Açıq tipli bu test tapşırığında mətnə əsasən verilmiş sualı cavablandırmaq tələb olunur. Verilmiş sualda soruşulur ki, nəyə görə yemək bişirmək istəyi tez bir zamanda stresə çevrilir. Bunun da səbəbi kimi yemək bişirən zaman inqrediyentin olmaması göstərilir. Beləliklə, “**Wenn eine wichtige Zutat für das tolle Rezept fehlt**” fikrini yazmaqla sualı **doğru** cavablandırmaq olar.

A variantı 7 sayılı test tapşırığı

B variantı 7 sayılı test tapşırığı

C variantı 7 sayılı test tapşırığı

D variantı 7 sayılı test tapşırığı

Wählen Sie die richtige Antwort aus.

Ich habe ... guten Kontakt zu meinen Kollegen.

- A) keinen
- B) keiner
- C) keinem
- D) kein
- E) keine

Alt-standart: 9 – 4.1.3. Müxtəlif konstruksiyalı cümlələri düzgün yazır.

Bölmə: İnkər sözlər

İzah: Bu test tapşırığında düzgün inkar sözünü seçmək tələb olunur. Bildiyimiz kimi, isimləri inkar etmək üçün “kein” inkar sözündən istifadə edilir. Bu cümlədə “Kontakt” ismi inkar olunduğu və “haben” feilinin ismin Akkusativ (təsirlilik) halını tələb etdiyi üçün tapşırığın **doğru cavabına “keinen”** inkar sözünün qeyd olunduğu bənd uyğun gəlir.

A variantı 8 sayılı test tapşırığı

B variantı 20 sayılı test tapşırığı

C variantı 19 sayılı test tapşırığı

D variantı 10 sayılı test tapşırığı

Wählen Sie die entsprechende Antwort aus.

In diesem ... Dorf gibt es nur eine ... Schule.

- A) älterer – neuere B) klein – große
C) alter – neuer D) kleiner – neuen
E) großen – neue

Alt-standart: 6 – 3.1.1. Söz və ifadələrin leksik-semantik mənasını fərqləndirir.

Bölmə: Sifət

İzah: Bu test tapşırığında sifətin hallara görə düzgün dəyişməsinin qeyd olunduğu bəndi seçmək tələb olunur. Bildiyimiz kimi, sifətin üç (zəif, qarışıq və qüvvətli) hallanması qaydası var. Sifətlər müəyyən artikl, işarə əvəzlilikləri ilə zəif, qeyri-müəyyən artikllə, “kein” inkarlıq əvəzliyi ilə qarışıq, artiklsiz isə qüvvətli hallanma qaydasına əsasən hallara görə dəyişir. Verilmiş bu tapşırıqda zəif və qarışıq hallanma qaydasına əsasən doğru cavab seçilməlidir. Zəif hallanma qaydasına əsasən sifət ismin Dativ (yönlük) halında –en şəkilçisi, qarışıq hallanma qaydasına əsasən isə ismin Akkusativ (təsirlilik) halında (qadın cinsli isimlər olanda) –e şəkilçisi qəbul edir. Tapşırıqda “das Dorf” sözü ismin Dativ, die Schule sözü isə Akkusativ halında işlənib. Qeyd olunan qrammatika qaydaya əsasən də **“großen – neue”** olan bənd test tapşırığının **doğru cavabıdır**.

A variantı 9 sayılı test tapşırığı

B variantı 12 sayılı test tapşırığı

C variantı 20 sayılı test tapşırığı

D variantı 18 sayılı test tapşırığı

Wählen Sie die Substantive im Plural aus.

- A) Bär, Alte, Stühle
B) Mutter, Bücher, Tisch
C) Bücher, Heft, Schüler
D) Hände, Lehrer, Kinder
E) Fahne, Messer, Bild

Alt-standart: 6 – 3.1.1. Söz və ifadələrin leksik-semantik mənasını fərqləndirir.

Bölmə: İsim

İzah: Bu test tapşırığında cəm formada verilmiş isimləri seçmək tələb olunur. Alman dilində isimlərin cəm forması qrammatik şəkilçilərlə (–e, –er, –(e)n və s.) və ya sonu –er, –el ilə bitən isimlər isə şəkilçi qəbul etmədən və s. düzəlir. Bu tapşırığa diqqət yetirdikə görmək olar ki, “Hand” sözü cəmlənərkən ismin kökündəki “a-ü” sait səsi dəyişir (umlaut qəbul edir) və –e cəm şəkilçisini qəbul edir, Lehrer sözü –er ilə bitdiyi üçün cəm şəkilçisi qəbul etmir, “Kind” sözü isə –er şəkilçisi qəbul edir. Beləliklə, verilmiş bəndlər arasından **“Hände, Lehrer, Kinder”** sözlərinin qeyd olunduğu bənd tapşırığın **doğru cavabıdır**.

A variantı 10 sayılı test tapşırığı

B variantı 14 sayılı test tapşırığı

C variantı 18 sayılı test tapşırığı

D variantı 21 sayılı test tapşırığı

Wählen Sie die entsprechende Präposition aus.

Gabriele war heute in der Schule nicht, sie ist wahrscheinlich krank. Heute Abend muß ich ... ihr gehen.

- A) nach B) zu C) von D) durch E) seit

Alt-standart: 8 – 3.1.1. Söz və ifadələri qrammatik-semantik xüsusiyyətlərinə görə fərqləndirir.

Bölmə: Sözünü

İzah: Bu test tapşırığında uyğun sözünü müəyyən etmək tələb olunur. Bu tapşırıqda verilmiş “Heute Abend muß ich ... ihr gehen” cümləsində işlənmiş “gehen” (getmək) feili kiminsə yanına getmək mənasında işlədikdə “zu”(a²-ya² və ya “gilə”) sözünü ilə işlənir. Beləliklə, tapşırığın **doğru cavabı „zu“** sözünü qeyd olunan bənddir.

A variantı 11 sayılı test tapşırığı

B variantı 10 sayılı test tapşırığı

C variantı 14 sayılı test tapşırığı

D variantı 11 sayılı test tapşırığı

Wählen Sie die richtige Antwort aus.

Ich fahre lieber ins Dorf als ans

- A) Stadt B) Fluß C) See D) Berg E) Meer

Alt-standart: 6 – 3.1.1. Söz və ifadələrin leksik-semantik mənasını fərqləndirir.

Bölmə: Cümlətamamlama

İzah: Bu test tapşırığında verilmiş boşluğa uyğun gələn müvafiq sözü seçmək tələb olunur. Tapşırıqdan aydın olur ki, “kəndə getmək” verilmiş cavab bəndləri arasında daha üstün tutulur. Amma verilmiş bəndlərdən hər biri tapşırığın doğru cavabı ola bilər, amma diqqət olunmalı məqam ismin artiklidir, çünki **ans an** sözünü və **das** artiklin birləşməsidir. “Das

Meer” sözündən başqa digər sözlər ya kişi, ya da qadın cinsində olduğu üçün cümləni düzgün tamamlamır. Bu halda yalnız “Meer” işləmiş bənd tapşırığının **doğru cavabıdır**.

A variantı 12 sayılı test tapşırığı

B variantı 22 sayılı test tapşırığı

C variantı 9 sayılı test tapşırığı

D variantı 12 sayılı test tapşırığı

Wählen Sie die richtige Antwort aus.

Man kann sich nicht vorstellen, ... die Zeitung schon diesen Artikel veröffentlicht hat.

A) aber B) als C) deshalb

D) dass E) denn

Alt-standart: 8 – 3.1.1. Söz və ifadələri qrammatik-semantik xüsusiyyətlərinə görə fərqləndirir.

Bölmə: Bağlayıcı

İzah: Bu test tapşırığında verilmiş cümləni müvafiq bağlayıcı ilə tamamlamaq tələb olunur. Verilmiş cümlə “Man kann sich nicht vorstellen, ... die Zeitung schon diesen Artikel veröffentlicht hat – Təsəvvür etmək olmur ...(ki) qəzet artıq bu məqaləni çap edib – kimi tərcümə olunur. Qrammatik qaydaya əsasən bu cümlə tamamlıq budaq cümləsidir və onun bağlayıcısı “dass” olduğuna görə də test tapşırığının **doğru cavabı “dass”** qeyd olunan bənddir.

A variantı 13 sayılı test tapşırığı

B variantı 16 sayılı test tapşırığı

C variantı 13 sayılı test tapşırığı

D variantı 17 sayılı test tapşırığı

Wählen Sie die richtige Antwort aus.

Meine Schwester heißt Nina. ... ist 18 Jahre alt.

A) Ich B) Sie C) Er D) Wir E) Es

Alt-standart: 8 – 3.1.1. Söz və ifadələri qrammatik-semantik xüsusiyyətlərinə görə fərqləndirir.

Bölmə: Əvəzlik

İzah: Bu tapşırıq əvəzlik bölməsinə aiddir. Test tapşırığında verilmiş “Meine Schwester heißt Nina. ... ist 18 Jahre alt” cümləsində “meine Schwester” sözü qadın cinsli isimdir və qadın cinsli ismlər “sie”, kişi cinsli ismlər “er” və orta cinsli ismlər isə “es” əvəzlilikləri ilə əvəz olunurlar. Bu qaydaya əsasən də “sie” qeyd olunan bənd test tapşırığının **doğru cavabıdır**.

A variantı 14 sayılı test tapşırığı

B variantı 21 sayılı test tapşırığı

C variantı 22 sayılı test tapşırığı

D variantı 8 sayılı test tapşırığı

Wählen Sie die richtige Antwort aus.

Sagen sie mir bitte, wie ... ist es?

A) Datum B) Uhr C) Stunde

D) spät E) Zeit

Alt-standart: 8 – 3.1.1. Söz və ifadələri qrammatik-semantik xüsusiyyətlərinə görə fərqləndirir.

Bölmə: Leksika

İzah: Bu test tapşırığında saatin neçə olması soruşulur. Tapşırıqdakı „Sagen sie mir bitte, wie ... ist es?“ cümləsindən aydın olur ki, “wie” sual əvəzliyindən sonra müvafiq leksik vahid, yəni ya sifət, ya da zərf gəlməlidir. Buna görə də tapşırığının **doğru cavabı “spät”** qeyd olunan bənddir. Digər bəndlərdə verilmiş ifadələr zaman anlayışını ifadə etmələrinə baxmayaraq yanlış bəndlərdir.

A variantı 15 sayılı test tapşırığı

B variantı 17 sayılı test tapşırığı

C variantı 10 sayılı test tapşırığı

D variantı 15 sayılı test tapşırığı

Wählen Sie die richtige Antwort aus.

Ich freue mich sehr, weil ich in diesem Sommer den Deutschkurs

A) besuchen wird B) besuchen wirst

C) besuchen werde

D) besuchen werdet

E) besuchen werden

Alt-standart: 8 – 3.1.1. Söz və ifadələri qrammatik-semantik xüsusiyyətlərinə görə fərqləndirir.

Bölmə: Feilin zaman formaları

İzah: Bu test tapşırığında feili müvafiq zaman formasında şəxslər üzrə təsrifləndirməklə cümləni tamamlamaq tələb olunur. Tapşırıqda verilmiş “ich” şəxs əvəzliyi I şəxsin təkindədir. I şəxsin təkində gələcək zamanı düzəltmək üçün “werden” köməkçi feilin kökünə –e şəkilçisi artırılır. Qrammatik qaydaya əsasən “werden” köməkçi feili cümlənin ikinci yerində, yəni mübtədadan sonra, əsas feil isə məsdər formasında cümlənin sonda işlədilir. Bu tapşırıqda verilmiş cümlə səbəb budaq cümləsi (“weil” bağlayıcısı) olduğuna görə söz sırası pozulur, yəni bu halda feilin şəxsə görə dəyişən hissəsi cümlənin sonunda işlənir. Qrammatik qaydaya əsasən tapşırığının **doğru cavabı “besuchen werde”** qeyd olunan bənddir.

A variantı 16 sayılı test tapşırığı

B variantı 13 sayılı test tapşırığı

C variantı 12 sayılı test tapşırığı

D variantı 22 sayılı test tapşırığı

Wählen Sie die richtige Antwort aus.

... weißt du das?

A) Wer

B) Woher

C) Wo

D) Wohin

E) Was

Alt-standart: 6 – 3.1.1. Söz və ifadələrin leksik-semantik mənasını fərqləndirir.

Bölmə: Sual sözü

İzah: Verilmiş bu test tapşırığında boşluğa uyğun gələn düzgün sual sözünü seçmək tələb olunur. Verilmiş sual cümləsinin mənasına uyğun olaraq sual sözlərindən yalnız **“Woher”** sual sözü qeyd olunan bənd tapşırığın **doğru cavabıdır**.

A variantı 17 sayılı test tapşırığı

B variantı 9 sayılı test tapşırığı

C variantı 21 sayılı test tapşırığı

D variantı 16 sayılı test tapşırığı

Wählen Sie die entsprechende Antwort aus.

Im ... Kapitel des Romans geht es um einen armen Jungen.

- A) sechzehnten B) sechzehntem
C) sechzehn D) sechzehntes
E) sechzehnte

Alt-standart: 6 – 3.1.1. Söz və ifadələrin leksik-semantik mənasını fərqləndirir.

Bölmə: Say

İzah: Verilmiş bu test tapşırığında düzgün sıra sayının qeyd olunduğu bəndi seçmək tələb olunur. Alman dilində sıra sayları miqdar saylarına –te (1-dən 19-a qədər) və –ste (20-dən yuxarı) şəkilçiləri artırmaqla düzəlir. *“Im ... Kapitel des Romans geht es um einen armen Jungen”*. (Romanın ... fəslində söhbət kasıb bir gəncdən gedir) cümləsində *“in”* sözününəndən sonra ismin Dativ (yönlük) halı işləndiyi üçün sıra sayları da sifətin zəif hallanması qaydasına əsasən hallanır və ona görə –en şəkilçisi qəbul edir. Buna əsasən də tapşırığın **doğru cavabı “sechzehnten”** qeyd olunan bənddir.

A variantı 18 sayılı test tapşırığı

B variantı 15 sayılı test tapşırığı

C variantı 8 sayılı test tapşırığı

D variantı 14 sayılı test tapşırığı

Wählen Sie die richtige Antwort aus.

... Vater hat ... neues Buch gekauft.

- A) Der, ein B) Den, das C) Der, eines
D) Dem, ein E) Die, das

Alt-standart: 8 – 3.1.1. Söz və ifadələri qrammatik-semantik xüsusiyyətlərinə görə fərqləndirir.

Bölmə: Artıql

İzah: Verilmiş test tapşırığında müvafiq artıqları seçmək tələb olunur. Test tapşırığındakı kişi cinsli *“der Vater”* sözü ismin Nominativ (adlıq), *“das Buch”* sözü isə ismin Akkusativ (təsirlik) halında işlənməmişdir. Qrammatik qaydaya əsasən *“der”* müəyyən artıqlı ismin Nominativ halında olduğu kimi qalır, orta cinsi bildirən *“ein”* qeyri-müəyyən artıqlı də Akkusativ halında dəyişmir.

Beləliklə, tapşırığın **doğru cavabı “Der, ein”** qeyd olunan bənddir.

A variantı 19 sayılı test tapşırığı

B variantı 19 sayılı test tapşırığı

C variantı 17 sayılı test tapşırığı

D variantı 20 sayılı test tapşırığı

Wählen Sie die richtige Antwort aus.

Hier ist es erlaubt, Fotos und Videos ...

- A) machen B) machten C) gemacht
D) zu machen E) zu machen

Alt-standart: 9 – 4.1.3. Müxtəlif konstruksiyalı cümlələri düzgün yazır.

Bölmə: Məsdər

İzah: Bu test tapşırığı məsdərin *“zu”* ilə işlənməsi qaydası (Infinitiv zu) haqqındadır. Bildiyimiz kimi, qrammatik qaydaya əsasən müəyyən feillər *“zu”* ilə, müəyyən feillər isə *“zu”* suz işlənilir. Bu tapşırıda məsdərin *“zu”* ilə işlənməsini tələb edən *“erlaubt sein”* feil birləşməsi verilmişdir. Məsdərin *“zu”* ilə işlənməsi qaydasına əsasən *“zu”* hissəciyi əsasən sonda gələn feilin qarşısında işlənilir. Buna görə də **“zu machen”** olan bənd test tapşırığının **doğru cavabıdır**.

A variantı 20 sayılı test tapşırığı

B variantı 8 sayılı test tapşırığı

C variantı 16 sayılı test tapşırığı

D variantı 9 sayılı test tapşırığı

Wählen Sie die richtige Antwort aus.

... Sie mir bitte mal zeigen, wie der Automat funktioniert?

- A) Dürft B) Können C) Sollst
D) Möchte E) Mögt

Alt-standart: 6 – 3.1.1. Söz və ifadələrin leksik-semantik mənasını fərqləndirir.

Bölmə: Modal feillər

İzah: Bu test tapşırığında verilmiş cümləni müvafiq modal feillə tamamlamaq tələb olunur. Bildiyimiz kimi, bəzi modal feillər I, II və III şəxsin təkində kökündən dəyişir, I və III şəxsin təkində şəkilçi qəbul etməzlər. II şəxsin təkində modal feillər –st şəkilçisi qəbul edirlər. *“Können”* modal feili I şəxsin, III şəxsin cəmində və nəzakət formasında məsdər formasında olduğu kimi, yəni **“können”** formasında işlənilir. Beləliklə, **“können”** qeyd olunan bənd test tapşırığının **doğru cavabıdır**.

A variantı 21 sayılı test tapşırığı

B variantı 18 sayılı test tapşırığı

C variantı 11 sayılı test tapşırığı

D variantı 19 sayılı test tapşırığı

Wählen Sie die richtige Antwort aus.

Der Kuchen ... vom Bäcker ...

- A) wird, gebacken B) wirst, gebacken
C) wurden, gebacken D) werden, gebacken
E) wurdet, gebacken

Alt-standart: 9 – 4.1.3. Müxtəlif konstruksiyalı cümlələri düzgün yazır.

Bölmə: Məchul növ

İzah: *Bu test tapşırığı Präsens Passiv-ə (feilin indiki zamandakı məchul növü) aid tapşırıq nümunəsidir. Präsens Passiv-i düzəltmək üçün “werden+PartizipII” strukturundan istifadə olunur. Tapşırıqdakı “Der Kuchen” təkdə olduğu üçün “werden” köməkçi feili III şəxsin təkində “wird” kimi təsriflənir, “backen” feili qaydasız feil olduğuna görə PartizipII-da kökündən dəyişərək “gebacken” formasına keçir. Beləliklə, “wird, gebacken” qeyd olunan bənd tapşırığın doğru cavabıdır.*

A variantı 22 sayılı test tapşırığı

B variantı 11 sayılı test tapşırığı

C variantı 15 sayılı test tapşırığı

D variantı 13 sayılı test tapşırığı

Wählen Sie entsprechende Antwort aus.

Mein Bus fuhr ... , deshalb kam ich zur Arbeit

- A) leise, früh B) leise, schnell
C) langsam, zu spät D) schnell, zu spät
E) sehr langsam, sehr früh

Alt-standart: 8 – 3.1.1. Söz və ifadələri qrammatik-semantik xüsusiyyətlərinə görə fərqləndirir.

Bölmə: Zərf

İzah: *Bu test tapşırığında uyğun tərz-i-hərəkət zərfini seçmək tələb olunur. Tapşırıqdakı “Mein Bus fuhr ... , deshalb kam ich zur Arbeit ... ” cümləsinə məntiqi şəkildə fikir verdikə aydın olur ki, işə gec gəlib çatmağın səbəbi avtobusun yavaş getməsi olub. Buna görə də tapşırığın doğru cavabı “langsam, zu spät” zərflərinin qeyd olunduğu bənddir.*

**Lesen Sie den Text und antworten
Sie auf die Fragen 23 – 30.**

Eine neue Untersuchung zeigt, dass viele Menschen in Deutschland regelmäßig sehr süße Getränke trinken. Dazu gehören zum Beispiel Limonaden, Säfte und andere Getränke mit viel Zucker. Im Durchschnitt nimmt jede Person in Deutschland täglich 23 Gramm Zucker allein durch Getränke zu sich. Das entspricht ungefähr 7 Würfeln Zucker. Diese Menge ist sehr hoch, besonders wenn man bedenkt, dass die Ärzte täglichen Zuckerverbrauch von maximal 25 bis 50 Gramm empfehlen.

Die Organisation *Foodwatch*, die sich für gesunde Lebensmittel und bessere Ernährung einsetzt, kritisiert diesen hohen Zuckerverbrauch. Sie sagt, dass 23 Gramm Zucker am Tag allein durch Getränke viel zu viel für den Körper sind. Zu viel Zucker kann allmählich der Gesundheit schaden und das Risiko für Übergewicht und Diabetes erhöhen. Zu viel Zucker kann auch den Zähnen schaden.

In anderen europäischen Ländern verbrauchen die Menschen weniger süße Getränke. *Foodwatch* schlägt deshalb vor, in Deutschland eine Steuer auf sehr süße Getränke zu machen. In Großbritannien gibt es bereits eine solche Steuer. Dort sind Getränke wie Limonade deutlich teurer, wenn sie viel Zucker enthalten. *Foodwatch* erklärt, dass durch diese sogenannte Limo-Steuer in Großbritannien der Gebrauch von süßen Getränken zurückgegangen ist. Dieses Beispiel könnte auch für Deutschland eine hilfreiche Lösung sein.

A variantı 23 sayılı test tapşırığı

B variantı 25 sayılı test tapşırığı

C variantı 26 sayılı test tapşırığı

D variantı 23 sayılı test tapşırığı

Wählen Sie den richtigen Satz dem Text entsprechend aus.

- A) Zu viel Zucker kann zum Übergewicht führen.
B) In Großbritannien sind sehr süße Getränke wie Limonade zu billig.
C) Sehr wenige Menschen in Deutschland trinken regelmäßig sehr süße Getränke.
D) In Deutschland gibt es schon seit einigen Jahren eine Limo-Steuer.
E) Sehr süße Getränke sind besser für die Gesundheit.

Alt-standart: 8- 3.1.4. Mətndəki əsas fakt və hadisələri seçir, qruplaşdırır.

İzah: *Oxuyub-anlama bacarığını yoxlayan bu test tapşırığında verilmiş cümlələr arasından mətnə əsasən doğru cümləni seçmək tələb olunur. Mətnə çox şirin (şəkərin miqdarı çox olan) içki qəbulundan bəhs olunur. Qeyd olunur ki, Almaniyada çox insan müntəzəm olaraq çox şirin içkilər qəbul edir. 2-ci abzasda həddən artıq şəkər qəbulunun orqanizmə ziyan vurmaya qeyd olunur, məs., artıq çəki, şəkər kimi xəstəliklərin yaranmasına gətirib çıxarır. Buna əsasən də “Zu viel Zucker kann zum Übergewicht führen” fikrinin qeyd olunduğu bənd test tapşırığının doğru cavabıdır.*

A variantı 24 sayılı test tapşırığı

B variantı 23 sayılı test tapşırığı

C variantı 25 sayılı test tapşırığı

D variantı 24 sayılı test tapşırığı

Wählen Sie die **falsche** Aussage dem Text entsprechend aus.

- A) Die Ärzte empfehlen täglichen Zuckerverbrauch maximal bis 50 Gramm.
B) Großbritannien hat schon eine Steuer auf sehr süße Getränke gemacht.
C) Der Gebrauch der sehr süßen Getränke in Großbritannien ist durch Limo-Steuer gestiegen.
D) Der hohe Zuckerverbrauch wird von der Organisation *Foodwatch* kritisiert.
E) Die Getränke mit zu viel Zucker schaden auch den Zähnen.

Alt-standart: 8 – 3.1.4. Mətndəki əsas fakt və hadisələri seçir, qruplaşdırır.

İzah: Bu test tapşırığında mətnə əsasən verilmiş **yanlış** fikri təyin etmək tələb olunur. Mətnə göstərilir ki, Böyük Britaniyada çox şirin (şəkərin miqdarı çox olan) içkilərə vergi tətbiq edilir və bu vergi sayəsində çox şirin içki qəbulu azalmışdır. Bu fikrə əsasən də tapşırığın **doğru cavabı** “**Der Gebrauch der sehr süßen Getränke in Großbritannien ist durch Limo-Steuer gestiegen**” qeyd olunan bənddir. Bu fikir ona görə yanlıştır ki, mətnə qeyd olunan fikrin əksi göstərilir.

A variantı 25 sayılı test tapşırığı

B variantı 26 sayılı test tapşırığı

C variantı 24 sayılı test tapşırığı

D variantı 26 sayılı test tapşırığı

Worum geht es im Text?

- A) Um den Schaden des hohen Zuckerverbrauchs
- B) Um die teuren Säfte in europäischen Ländern
- C) Um das Übergewicht der Menschen
- D) Um die billigen Getränke ohne Zucker
- E) Um die tägliche Ernährung der Ärzte

Alt-standart: 7 – 3.1.4. Mətndəki əsas fikri müəyyən edir.

İzah: Oxuyub-anlama bacarığını yoxlayan bu test tapşırığında mətnə söhbətin nədən getdiyi soruşulur. Mətnə çox şirin içki və çox şəkər qəbulunun vurduğu zərər və ziyandan bəhs olunur. Buna əsasən “**Um den Schaden des hohen Zuckerverbrauchs**” fikrinin qeyd olunduğu bənd tapşırığın **doğru cavabıdır**.

A variantı 26 sayılı test tapşırığı

B variantı 24 sayılı test tapşırığı

C variantı 23 sayılı test tapşırığı

D variantı 25 sayılı test tapşırığı

Finden Sie richtige Antwort dem Text entsprechend.

Was schlägt die Organisation Foodwatch über sehr süße Getränke in Deutschland vor?

- A) Sehr süße Getränke wie Limonaden regelmäßig zu trinken
- B) Den Zuckerverbrauch durch Werbungen zu reduzieren
- C) Den Verkauf von Limonaden mit zu viel Zucker ganz zu verbieten
- D) Gesundere Getränke teurer zu verkaufen
- E) Eine Steuer auf Getränke mit viel Zucker zu machen

Alt-standart: 5 – 3.1.4. Mətnin məzmununa uyğun suallara cavab verir.

İzah: Bu test tapşırığında mətnə əsasən verilmiş sualın **doğru cavabını** təyin etmək tələb olunur. Mətnə qeyd olunur ki, „Foodwatch“ təşkilatı Almaniyada çox şirin (şəkər miqdarı çox olan)

içkilərə vergi tətbiq etməyi təklif edir. Belə bir təcrübə artıq Böyük Britaniyada var və mətnə də bu qərarın müsbət nəticəsi qeyd olunur. Buna əsasən tapşırığın doğru cavabı “Eine Steuer auf Getränke mit viel Zucker zu machen” fikrinin qeyd olunduğu bənd tapşırığın doğru cavabıdır.

Erfüllen Sie die Aufgaben 27 – 30 “ auf dem Blatt für die Antworten ”.

A variantı 27 sayılı test tapşırığı

B variantı 27 sayılı test tapşırığı

C variantı 27 sayılı test tapşırığı

D variantı 27 sayılı test tapşırığı

Ergänzen Sie den Satz mit eigenen Wörtern.

Verändern Sie mindestens 2 Wörter.

In anderen europäischen Ländern ...

Alt-standart: 8 – 3.1.4. Mətndəki əsas fakt və hadisələri seçir, qruplaşdırır.

İzah: Bu test tapşırığında mətnə əsasən verilmiş fikri ən azı iki sözü dəyişməklə tamamlamaq tələb olunur. Mətnə əsasən bu fikri “**trinken viele Leute süße Getränke nicht viel**” şəklinə tamamlamaq mümkündür.

A variantı 28 sayılı test tapşırığı

B variantı 28 sayılı test tapşırığı

C variantı 28 sayılı test tapşırığı

D variantı 28 sayılı test tapşırığı

Welches Wort aus dem Text entspricht der

Definition „Produkt zur Ernährung“?

Alt-standart: 6 – 3.1.1. Söz və ifadələrin leksik-semantik mənasını fərqləndirir.

İzah: Açıq tipli bu test tapşırığında „qidalanmaq üçün məhsul“ kimi izahı verilmiş sözü mətnə tapmaq tələb olunur. Tapşırıqda verilmiş izaha mətndəki “**Lebensmittel**” sözü uyğun gəlir.

A variantı 29 sayılı test tapşırığı

B variantı 29 sayılı test tapşırığı

C variantı 29 sayılı test tapşırığı

D variantı 29 sayılı test tapşırığı

Finden Sie im Text das Synonym zum Wort „schon“.

Alt-standart: 7 – 1.1.1. Müraciətlərə uyğun tapşırıqları icra edir.

İzah: Açıq tipli bu test tapşırığında verilmiş “**schon**” zərfinin mətndəki sinonimini tapmaq tələb olunur. Tapşırığın **doğru cavabı** mətnə istifadə olunmuş “**bereits**” sözüdür.

A variantı 30 sayılı test tapşırığı**B variantı 30 sayılı test tapşırığı****C variantı 30 sayılı test tapşırığı****D variantı 30 sayılı test tapşırığı**

Beantworten Sie die Frage und äußern Sie Ihre Meinung mindestens mit 3 Sätzen.

*Warum trinken die Menschen sehr süße Getränke?
Was denken Sie darüber?*

Alt-standart: 7 – 4.1.2. Müxtəlif əşya və hadisələri təsvir edir. 9 – 4.1.3. Müxtəlif konstruksiyalı cümlələri düzgün yazır. 10 – 4.1.3. Cümlələri və abzasları düzgün əlaqələndirmək üçün bağlayıcı vasitələrdən istifadə edir. 11 – 3.1.4. Mətdəki fakt və hadisələri real həyatla əlaqələndirərək şərh edir.

İzah: *Açıq tipli bu suala öz fikrini ifadə etməklə ən azı üç cümlə ilə cavab yazmaq tələb olunur. Cavab yazarkən birləşdirici vasitələrin köməyi ilə fikirləri əlaqəli və ardıcıl şəkildə ifadə etmək, fikirlər arasında məntiqi rabitəni təmin etmək, müxtəlif qrammatik forma və strukturlardan (sadə və mürəkkəb cümlələr) düzgün və yerində istifadə etməklə zaman uzlaşmasını gözləmək və mövzuya uyğun söz və söz birləşmələrini yerində və düzgün şəkildə istifadə etmək tələb olunur. Bu suala nümunə cavab aşağıdakı kimi ola bilər: “Meiner Meinung nach schmecken sehr süße Getränke gut und deshalb trinken die Menschen sie. Außerdem kann man sie in allen Supermärkten finden. Leider achten die Menschen auf ihre Gesundheit nicht, weil solche Getränke für Gesundheit schädlich sind.”*

Rus dili

Прослушайте текст и выполните задания 1 – 6.

Учёные считают, что история возникновения книги началась вместе с появлением письменности. Первобытные люди создавали рисунки на каменных стенах древних пещер. Со временем уже стали использоваться самые разные материалы, инструменты и знаки для записей. В Индии, например, в древности писали иглой на пальмовых листьях. А древние египтяне писали на папирусе с помощью сложных знаков – иероглифов. Алфавит, состоящий из букв, использовали древние греки. Книги в Европе делали из пергамента. Разнообразной была и форма книг. В Китае книги из пергамента были похожи на сундук. Такие книги закрывались на замок.

Во времена, когда печатных станков ещё не было, каждую книгу писали и переписывали от руки. Поэтому книги были очень дорогими, и приобрести их могли только богатые люди. Так было до тех пор, пока в Европе не изобрели печатный станок. Со временем книгопечатное дело развивалось и совершенствовалось. С XIX века книги стали доступны всем.

В наше время история создания книг получила новое развитие. Сейчас для этого используется компьютерная техника. С её помощью стало возможным не только быстро набрать объёмный текст, но и подобрать и создать иллюстрации, правильно оформить содержание. Читатели же благодаря технологиям и наличию Интернета могут легко и быстро получить доступ к самым редким и ценным изданиям.

A variantı 1 sayılı test tapşırığı**B variantı 2 sayılı test tapşırığı****C variantı 1 sayılı test tapşırığı****D variantı 2 sayılı test tapşırığı**

Определите основную мысль текста.

- A) Применение компьютерной техники в создании книг.
- B) История возникновения и развития книги.
- C) Изобретение печатного станка в Европе.
- D) Появление письменности в Индии.
- E) Использование различных материалов для письма.

Alt-standart: 7-1.1.2. Dinlədiyi mətdəki əsas fikri müəyyən edir.

İzah: *Bu test tapşırığı dinləmə mətninə aiddir. Burada mətnin əsas fikrini müəyyən etmək tələb olunur. Bəndlərdə verilən “Применение компьютерной техники в создании книг” (Kitabın yaranmasında kompüter texnikasından istifadə olunması), “Изобретение печатного станка в Европе” (Avropada çap dəzgahının icad olunması), “Появление письменности в Индии” (Hindistanda yazının yaranması) və “Использование различных материалов для письма” (Yazı üçün müxtəlif materiallardan istifadə olunması) fikirləri barədə mətdə məlumat verilsə də, mətnin əsas fikri kitabın yaranma və inkişaf tarixidir. Bu səbəbdən də, test tapşırığının doğru cavabı “История возникновения и развития книги” olan bənddir.*

A variantı 2 sayılı test tapşırığı**B variantı 3 sayılı test tapşırığı****C variantı 3 sayılı test tapşırığı****D variantı 3 sayılı test tapşırığı**

Определите **неверное** утверждение по тексту.

- A) Благодаря Интернету можно получить доступ к редким изданиям.
- B) В древние времена во всех странах писали иглой на пальмовых листьях.
- C) Древние египтяне использовали сложные знаки – иероглифы.
- D) В Китае книги, похожие на сундук, закрывались на замок.
- E) С XIX века книги стали доступны всем.

Alt-standart: 10-1.1.2. Dinlədiyi mətdəki fakt və hadisələri qruplaşdırır, ümumiləşdirmələr aparır.

İzah: *Bu test tapşırığı dinləmə mətninə aiddir və mətnə əsasən yanlış fikri seçmək tələb olunur. Verilən fikirlərdən biri “Благодаря Интернету можно получить доступ к редким изданиям” sualın doğru cavabı deyil, çünki mətnə əsasən internet vasitəsilə nadir nəşrləri əldə etmək olar (Читатели же благодаря технологиям и наличию Интернета могут легко и быстро получить доступ к самым редким и ценным изданиям). “Древние египтяне использовали сложные знаки – иероглифы” fikri də sualın doğru*

cavabı deyil, çünki mətnə əsasən qədim misirlilər mürəkkəb işarələrdən – heroqliflərdən istifadə edirdilər (A древние египтяне писали на папирусе с помощью сложных знаков – иероглифов). Digər bənddə də fikir sualın doğru cavabı deyil: **“В Китае книги, похожие на сундук, закрывались на замок”** – mətnə fikirlərdən biri odur ki, Çində sandığa bənzərən kitablar qifilla bağlanırdılar (В Китае книги из пергамента были похожи на сундук. Такие книги закрывались на замок), hətçinin də **“С XIX века книги стали доступны всем”** fikri olan bənd də tapşırığa əsasən doğru cavab deyil. XIX əsrdən kitablar hər kəsə əlçatan oldular (С XIX века книги стали доступны всем). Beləliklə, **“В древние времена во всех странах писали иглоу на пальмовых листьях”** fikri mətnə əsasən düzgün deyil, çünki mətnin əvvəlində qədim dövrdə Hindistanda palma yarpaqlarının üzərində iynə ilə yazırdılar (В Индии, например, в древности писали иглоу на пальмовых листьях). Beləliklə, test tapşırığının doğru cavabı **“В древние времена во всех странах писали иглоу на пальмовых листьях”** olan bənddir.

- A variantı 3 saylı test tapşırığı**
B variantı 1 saylı test tapşırığı
C variantı 2 saylı test tapşırığı
D variantı 1 saylı test tapşırığı

Определите верный ответ на вопрос.

«Почему в прежние времена книги были очень дорогими?»

- A) Книги были из пергамента.
B) Каждую книгу писали и переписывали от руки.
C) Использовались разные инструменты и знаки для записей.
D) Форма книг была разнообразной.
E) Древние греки использовали буквенный алфавит.

Alt-standart: 6-1.1.2. Dinlədiyi mətndəki yeni informasiyanı müəyyən edir.

İzah: Burada verilmiş suala mətnə əsasən cavab yazmaq tələb olunur. Sualın doğru cavabı dinləmə mətninin ikinci abzasında **“Во времена, когда печатных станков еще не было, каждую книгу писали и переписывали от руки. Поэтому книги были очень дорогими...”** (Çar dəzəgahlarının olmadığı vaxtlarda kitabları əl ilə yazıb köçürürdülər, buna görə də kitablar bahalı idi) verilmişdir. Digər bəndlərdə verilən **“Книги были из пергамента”** (Kitablar perqamentdən idi), **“Использовались разные инструменты и знаки для записей”** (Yazı üçün müxtəlif alət və işarələrdən istifadə olunurdu), **“Форма книг была разнообразной”** (Kitabların forması müxtəlif idi) və **“Древние греки использовали буквенный алфавит”** (Qədim yunanlar hərflər əlifbasından istifadə edirdilər) fikirləri haqqında mətnə bəhs olunsa da, düzgün hesab edilmir. Beləliklə, test tapşırığının doğru cavabı **“Каждую книгу писали и переписывали от руки”** olan bənddir.

- A variantı 4 saylı test tapşırığı**
B variantı 4 saylı test tapşırığı
C variantı 4 saylı test tapşırığı
D variantı 4 saylı test tapşırığı

Дополните предложение словами из текста.

В наше время история создания книг

Alt-standart: 10-1.1.2. Dinlədiyi mətndəki fakt və hadisələri qruplaşdırır, ümumiləşdirmələr aparır.

İzah: Bu test tapşırığı dinləmə mətninə aiddir. Burada verilmiş cümləni dinləmə mətninə əsasən tamamlamaq tələb olunur. Bu yarımtıq cümlə mətnə 3-cü abzasın əvvəlində **“В наше время история создания книг получила новое развитие”** (İndiki dövrdə kitabın yaranma tarixi yeni inkişaf almışdır) verilmişdir. Buna görə də test tapşırığının doğru cavabı **“получила новое развитие”**-dir.

- A variantı 5 saylı test tapşırığı**
B variantı 5 saylı test tapşırığı
C variantı 5 saylı test tapşırığı
D variantı 5 saylı test tapşırığı

Напишите ответ на вопрос «Кто создавал рисунки на каменных стенах древних пещер?».

Alt-standart: 6-1.1.1. Müraciətlər zamanı sualları cavablandırır.

İzah: Bu test tapşırığı dinləmə mətninə aiddir. Burada verilmiş suala mətnə əsasən cavab yazmaq tələb olunur. Sualın cavabı mətnə **“Первообытные люди создавали рисунки на каменных стенах древних пещер”** (Qədim mağaraların daş divarlarında ibtidai insanlar rəsmlər yaradırdılar) cümləsində öz əksini tapmışdır. Beləliklə, **“Первообытные люди”** test tapşırığının doğru cavabıdır.

- A variantı 6 saylı test tapşırığı**
B variantı 6 saylı test tapşırığı
C variantı 6 saylı test tapşırığı
D variantı 6 saylı test tapşırığı

Напишите одно прилагательное из текста, которое характеризует слово «текст».

Alt-standart: 7-1.1.1. Müraciətlərə uyğun tapşırıqları icra edir.

İzah: Bu test tapşırığında **“текст”** (mətn) ismini təsvir edən sifəti yazmaq tələb olunur. Mətnə verilmiş **“...быстро набрать объемный текст, но ...”** cümləsinə əsasən, test tapşırığının doğru cavabı **“объемный”** (həcmli) sifətidir.

- A variantı 7 saylı test tapşırığı**
B variantı 7 saylı test tapşırığı
C variantı 22 saylı test tapşırığı
D variantı 11 saylı test tapşırığı

В прямом значении употреблены выделенные слова в словосочетаниях

1. острый нож
2. жестокий мороз
3. холодная местность
4. золотой век
5. глубокая тайна
6. бронзовая монета

- A) 1, 3, 6 B) 2, 5, 6 C) 1, 3, 5
D) 2, 3, 4 E) 1, 4, 5

Alt-standart: 6-3.1.1. Söz və ifadələri leksik-semantik mənasını fərqləndirir.

Bölmə: Leksika. Sözlərin mənası.

İzah: Bu test tapşırığında kursiv ilə verilmiş sözlərin həqiqi mənada istifadə olunduğu bəndləri seçmək tələb

olunur: “острый нож” (iti bıçaq), “холодная местность” (soyuq yer) və “бронзовая монета” (bürünc sikkə) söz birləşmələri həqiqi mənada, “жестокый мороз” (amansız şaxta), “золотой век” (qızıl əsr) və “глубокая тайна” (dərın sırr) söz birləşmələri isə məcazi mənada verilmişdir. Beləliklə, test tapşırığının doğru cavabı “1, 3, 6” olan bənddir.

- A variantı 8 saylı test tapşırığı
B variantı 22 saylı test tapşırığı
C variantı 17 saylı test tapşırığı
D variantı 19 saylı test tapşırığı

Составьте текст.

1. Сюда приезжают люди из разных стран мира.
2. Уникальный заповедник Гобустан сегодня известен всему миру.
3. В этом заповеднике проводились археологические исследования.
4. Поэтому туристы могут узнать о жизни людей каменного века.

- A) 4, 2, 1, 3 B) 2, 1, 3, 4 C) 1, 4, 3, 2
D) 4, 2, 3, 1 E) 3, 1, 4, 2

Alt-standart: 7-3.1.3. Mətnin tərkib hissələri arasındakı məntiqi ardıcılığı müəyyən edir.

Bölmə: Sintaksis

İzah: Bu test tapşırığında mətnin tərkib hissələri arasındakı məntiqi ardıcılığı müəyyən etmək tələb olunur. Verilmiş cümlələrə nəzər saldıqda “Уникальный заповедник Гобустан сегодня известен всему миру” (Bu gün Qobustan nadir qoruğu bütün dünyada tanınır) cümləsinin birinci işlənməsi məqsədəuyğun sayılır. Daha sonra “Сюда приезжают люди из разных стран мира” (Dünyanın hər yerindən bura insanlar gəlir); “В этом заповеднике проводились археологические исследования” (Bu qoruda arxeoloji tədqiqatlar aparılmışdır) və “Поэтому туристы могут узнать о жизни людей каменного века” (Buna görə də turistlər daş dövrünün insanların həyatı haqqında öyrənmə bilərlər) cümlələrin verilməsi düzgün olardı. Beləliklə, test tapşırığının doğru cavabı “2, 1, 3, 4” ardıcılığı olan bənddir.

- A variantı 9 saylı test tapşırığı
B variantı 15 saylı test tapşırığı
C variantı 18 saylı test tapşırığı
D variantı 14 saylı test tapşırığı

В каких словах пишется буква о?

- A) стр...на, в...лна B) д...ска, тр...ва
C) в...да, ск...ла D) ск...мья, н...га
E) г...лова, с...ва

Alt-standart: 6-4.1.3. Sözləri orfoqrafiya qaydalarına uyğun yazır.

Bölmə: Orfoqrafiya. Fonetika

İzah: Bu test tapşırığında orfoqrafiya qaydalarına uyğun olaraq “o” hərfi ilə yazılan söz cərgəsi seçilməlidir. Orfoqrafiya qanunlarına uyğun olaraq (düzgün saiti tapmaq üçün həmin sözlərdə buraxılmış saiti vurğu altına qoyaraq yoxlamaq olar) “стр...на, в...лна” müvafiq olaraq “a” və “o”; “д...ска, тр...ва” müvafiq olaraq “o” və “a”; “в...да, ск...ла” müvafiq olaraq “o” və “a”, “ск...мья, н...га” müvafiq olaraq “a” və “o”; lakin “г...лова, с...ва” sözündə isə “o” hərfi yazılmalıdır.

Beləliklə, test tapşırığının doğru cavabı “г...лова, с...ва” olan bənddir.

- A variantı 10 saylı test tapşırığı
B variantı 17 saylı test tapşırığı
C variantı 21 saylı test tapşırığı
D variantı 9 saylı test tapşırığı

Какое слово разъяснено неверно?

- A) портрет – картина, на которой изображена природа
B) памятник – скульптура, архитектурное сооружение
C) биография – описание чьей-либо жизни
D) праздник – день торжества в честь или в память кого-нибудь или чего-нибудь
E) дискуссия – спор, обсуждение какого-нибудь вопроса

Alt-standart: 6-3.1.1. Söz və ifadələrin leksik-semantik mənasını fərqləndirir.

Bölmə: Leksika. Sözlərin izahı

İzah: Bu test tapşırığında leksik mənası düzgün verilməyən sözü müəyyən etmək tələb olunur. “Памятник – скульптура, архитектурное сооружение” – abidə - heykəltəraşlıq əsəri, memarlıq tikilisi. “Биография – описание чьей-либо жизни” – tərcümeyi hal – kimsə həyatının təsviri. “Праздник – день торжества в честь или в память кого-нибудь или чего-нибудь” – bayram – kimsə və ya nəyinsə şərəfinə və xatirəsinə olan təntənəli gün. “Дискуссия – спор, обсуждение какого-нибудь вопроса” – diskussiya – mübahisə, hansısa sualın müzakirəsi. “Портрет – картина, на которой изображена природа” – portret təbiət təsvir olunan rəsm əsəri deyil. Beləliklə, test tapşırığının doğru cavabı “портрет – картина, на которой изображена природа” olan bənddir.

- A variantı 11 saylı test tapşırığı
B variantı 12 saylı test tapşırığı
C variantı 15 saylı test tapşırığı
D variantı 12 saylı test tapşırığı

Слово светлое отвечает на вопрос

- A) какое? B) какая? C) какого?
D) каком? E) какой?

Alt-standart: 8-3.1.1. Söz və ifadələri qrammatik-semantik xüsusiyyətlərinə görə fərqləndirir.

Bölmə: Nitq hissələri və onlara verilən suallar.

İzah: Bu test tapşırığında “светлое” sözünün hansı suala cavab verdiyi soruşulur. “Светлое” sifəti adlıq hal orta cinsində olduğu üçün “какое?” sualına cavab verir. Digər bəndlərdə verilən suallar hal və cinsə görə uyğun gəlmir. Beləliklə, test tapşırığının doğru cavabı “какое?” qeyd olunduğu bənddir.

- A variantı 12 saylı test tapşırığı
B variantı 16 saylı test tapşırığı
C variantı 11 saylı test tapşırığı
D variantı 18 saylı test tapşırığı

В каком слове звуков меньше, чем букв?

- A) пение B) пьеса C) дистанция
D) летопись E) январь

Alt-standart: 5-3.1.1. Söz və ifadələrin leksik-semantik mənasını fərqləndirir.

Bölmə: Fonetika

İzah: Bu test tapşırığında verilmiş sözlərdən səs sayının hərflər sayından az olduğu sözü seçmək tələb olunur. “Пение” sözində 5 hərflər, 6 səs, “пьеса” – 5 hərflər, 5 səs, “дистанция” – 9 hərflər, 10 səs, “летопись” – 8 hərflər, 7 səs var, “январь” sözündə isə 6 hərflər, 6 səs var. Bu sözlərdən təkcə “летопись” sözündə səs sayı hərflər sayından azdır. Beləliklə, test tapşırığının **doğru cavabı** “летопись” olan bənddir.

- A variantı 13 sayılı test tapşırığı
- B variantı 14 sayılı test tapşırığı
- C variantı 19 sayılı test tapşırığı
- D variantı 10 sayılı test tapşırığı

Дополните предложение.

У нас очень ... коллектив. Мы ... понимаем друг друга.

- A) дружным, отлично
- B) дружном, долго
- C) дружной, плохо
- D) дружных, лучше
- E) дружный, хорошо

Standart: 7-3.1.1. Söz və söz birləşmələrinin morfoloji xüsusiyyətlərinə görə qruplaşdırır; 11-4.1.3. Orfoqrafiya qaydalarına əməl edir.

Bölmə: Morfologiya

İzah: Bu test tapşırığında verilmiş cümləni tamamlamaq üçün sözlərin düzgün formada işlədilməsi tələb olunur. Verilmiş cümlədə: “У нас очень ... коллектив. Мы ... понимаем друг друга” boşluqların yerinə məntiqi və qrammatik cəhətdən “дружный, хорошо” sözləri uyğundur. Beləliklə, “дружный, хорошо” qeyd olunan bənd **doğru cavabdır**.

- A variantı 14 sayılı test tapşırığı
- B variantı 19 sayılı test tapşırığı
- C variantı 20 sayılı test tapşırığı
- D variantı 15 sayılı test tapşırığı

В каком ряду есть **лишнее** слово?

- A) школа, лицей, гимназия
- B) берёза, тополь, дуб
- C) чашка, стакан, варенье
- D) сыр, сметана, творог
- E) персик, абрикос, слива

Alt-standart: 5-3.1.1. Söz və ifadələrin leksik-semantik mənasını fərqləndirir.

Bölmə: Məntiq

İzah: Bu test tapşırığında verilmiş söz cərgələrində artıq söz olanı müəyyən etmək tələb olunur. Verilmiş cərgələrdə “школа, лицей, гимназия” (məktəb, lisey, gimnaziya) – təhsil müəssisələri; “берёза, тополь, дуб” (tozağacı, qovaq, palıd) – ağac növləri; “сыр, сметана, творог” (pendir, xama, kəsmik) – süd məhsulları; “персик, абрикос, слива” (şaftalı, ərik, gavalı) – meyvələr tematik baxımdan eynik leksik qrupa aiddirlər. Lakin verilmiş “чашка, стакан, варенье” (fincan, stəkan, mürəbbə) cərgəsində ilk iki söz eyni leksik qrupa aid olsalar da, axırıncı söz o qrupa aid deyil. Beləliklə, **doğru cavab** “чашка, стакан, варенье” olan bənddir.

- A variantı 15 sayılı test tapşırığı
- B variantı 20 sayılı test tapşırığı
- C variantı 9 sayılı test tapşırığı
- D variantı 22 sayılı test tapşırığı

Ответьте на вопрос.

– Они были позавчера на соревнованиях?

- A) Конечно, они были позавчера на соревнованиях.
- B) Нет, они не были вчера на соревнованиях.
- C) Нет, они были позавчера на соревнованиях.
- D) Конечно, они пойдут завтра на соревнования.
- E) Да, они были вчера на соревнованиях.

Alt-standart: 5-1.1.1. Müraciətlər zamanı sadə sualları cavablandırır.

Bölmə: Dialoq.

İzah: Bu test tapşırığında dialoqu qurmaq üçün “Они были позавчера на соревнованиях?” (Onlar srağagün yarışda oldular?) sualına cavab vermək lazımdır. “Нет, они не были вчера на соревнованиях” (Xeyr, onlar dünən yarışlarda olmadılar), “Нет, они были позавчера на соревнованиях” (Xeyr, onlar srağagün yarışlarda oldular), “Конечно, они пойдут завтра на соревнования” (Əlbəttə, onlar sabah yarışlarda olacaqlar) və “Да, они были вчера на соревнованиях” (Bəli, onlar dünən yarışlarda oldular) fikirləri verilmiş sualın cavabı məntiqi baxımdan ola bilməz. “Конечно, они были позавчера на соревнованиях” (Əlbəttə, onlar srağagün yarışlarda oldular) cümləsi isə sualın cavabına uyğun gəlir. Beləliklə, test tapşırığının **doğru cavabı** “Конечно, они были позавчера на соревнованиях” olan bənddir.

- A variantı 16 sayılı test tapşırığı
- B variantı 9 sayılı test tapşırığı
- C variantı 16 sayılı test tapşırığı
- D variantı 8 sayılı test tapşırığı

Выберите правильный ответ.

Учитель поставил оценку ...

- A) ученике
- B) учениками
- C) учеником
- D) ученику
- E) ученик

Alt-standart: 8-3.1.1. Söz və ifadələri qrammatik-semantik xüsusiyyətlərinə görə fərqləndirir.

Bölmə: Qrammatika, sözün formaları

İzah: Bu test tapşırığında sözün düzgün hal formasını tapmaq tələb olunur. “Учитель поставил оценку ...” cümləsinə sözün düzgün formasını tapmaq üçün feildən sual verilir: “кому?” sualı verilməlidir. “Кому?” (kimə?) “дательный” halın sualı olduğuna görə biz “ученику” sözünü seçirik. Digər bəndlərdə verilmiş sözlər həmin suala cavab vermir. Beləliklə, test tapşırığının **doğru cavabı** “ученику” olan bənddir.

- A variantı 17 sayılı test tapşırığı
- B variantı 13 sayılı test tapşırığı
- C variantı 13 sayılı test tapşırığı
- D variantı 21 sayılı test tapşırığı

Выберите правильный ответ.

Сегодня я пошёл в школу ... час ... начала занятий, чтобы сдать ... библиотеку старые учебники.

- A) в, от, на
- B) на, из, в
- C) за, до, в
- D) на, до, к
- E) за, перед, на

Alt-standart: 8-3.1.1. Söz və ifadələri qrammatik-semantik xüsusiyyətlərinə görə fərqləndirir.

Bölmə: Sözlərin

İzah: Bu test tapşırığında verilmiş cümlədə buraxılmış sözlənlərini əlavə etməklə cümləni tamamlamaq tələb

olunur. “Сегодня я пошёл в школу ... час ... начала занятий, чтобы сдать ... библиотеку старые учебники” cümləsini tamamlamaq üçün kəndə? u kəndə? sullarını cavablayarkən müvafiq olaraq “за, до, в” sözlərini istifadə olunmalıdır. Beləliklə, test tapşırığının doğru cavabı “за, до, в” sözlərini olan bənddir.

- A variantı 18 sayılı test tapşırığı
B variantı 18 sayılı test tapşırığı
C variantı 12 sayılı test tapşırığı
D variantı 17 sayılı test tapşırığı

Со словом *обувь* не сочетается

- A) летняя B) чистая C) спортивная
D) новая E) пожилая

Alt-standart: 6-3.1.1. Söz və ifadələrin leksik-semantik mənasını fərqləndirir.

Bölmə: Leksika. Sözlərin uyğunlaşması

İzah: Bu test tapşırığında “обувь” sözünün işləmə bilmədiyini sifəti seçmək tələb olunur. Verilmiş sözlərə nəzər saldıqda görürük ki, “летняя” (yaş), “чистая” (təmiz), “спортивная” (idman), “новая” (yeni) sifətləri “обувь” sözü ilə işləmə bilirlər. Lakin “пожилая” (yaşlı) sözü “обувь” sözü ilə istifadə edilə bilməz. Beləliklə, test tapşırığının doğru cavabı “пожилая” olan bənddir.

- A variantı 19 sayılı test tapşırığı
B variantı 11 sayılı test tapşırığı
C variantı 8 sayılı test tapşırığı
D variantı 16 sayılı test tapşırığı

Продолжите логический ряд.

Новелла, роман ...

- A) автор, легенда B) поэма, скульптор
C) драма, картина D) поэзия, сказка
E) рассказ, повесть

Alt-standart: 5-3.1.1. Söz və ifadələrin leksik-semantik mənasını fərqləndirir

Bölmə: Məntiq

İzah: Bu test tapşırığında verilmiş sözlərin leksik-semantik mənasına əsasən “Новелла, роман” (novella, roman) – bədii janrlar cərgəsini tamamlamaq üçün söz cərgəsini seçmək tələb olunur. Verilmiş bəndlərdə sözlər leksik mənalara görə “автор, легенда” (müəllif, əfsanə), “драма, картина” (dram, rəsm əsəri), “поэма, скульптор” (poema, heykəltəraş), “поэзия, сказка” (nəzm, nağıl) məntiqi olaraq bu cərgəni tamamlamaq bilmirlər. “Рассказ, повесть” (hekayə, povest) olan bənd verilmiş cərgəni məntiqlə tamamlamaq bilər. Beləliklə, doğru cavab “рассказ, повесть” olan bənddir.

- A variantı 20 sayılı test tapşırığı
B variantı 8 sayılı test tapşırığı
C variantı 14 sayılı test tapşırığı
D variantı 7 sayılı test tapşırığı

Укажите синоним слова *подлинный*.

- A) временный B) настоящий C) интересный
D) прекрасный E) поддельный

Alt-standart: 6-3.1.1. Söz və ifadələrin leksik-semantik mənasını fərqləndirir.

Bölmə: Sinonimlər

İzah: Bu test tapşırığında “подлинный” (əsl) sözünün sinonimini seçmək tələb olunur. Verilmiş “временный”

(müvəqqəti), “интересный” (maraqlı), “прекрасный” (çox gözəl), “поддельный” (saxta), “настоящий” (həqiqi, əsl) sözlərdən “настоящий” sözü “подлинный” sözünün sinonimidir. Bu səbəbdən də, test tapşırığının doğru cavabı “настоящий” sözü olan bənddir.

A variantı 21 sayılı test tapşırığı

B variantı 10 sayılı test tapşırığı

C variantı 7 sayılı test tapşırığı

D variantı 20 sayılı test tapşırığı

Укажите антоним слова *полезный*.

- A) удобный B) здоровый C) вредный
D) нужный E) хороший

Alt-standart: 6-3.1.1. Söz və ifadələrin leksik-semantik mənasını fərqləndirir.

Bölmə: Leksikologiya (Antonimlər).

İzah: Bu test tapşırığında “полезный” (faydalı) sözünün antonimini seçmək tələb olunur. Verilmiş “удобный” (rahat); “здоровый” (sağlam); “нужный” (lazımlı); “хороший” (yaşlı); “вредный” (zərərli) sözlərdən “вредный” sözü “полезный” sözünün antonimidir. Bu səbəbdən də, test tapşırığının doğru cavabı “вредный” sözü olan bənddir.

A variantı 22 sayılı test tapşırığı

B variantı 21 sayılı test tapşırığı

C variantı 10 sayılı test tapşırığı

D variantı 13 sayılı test tapşırığı

Выберите правильный ответ.

Проект Центра Гейдара Алиева был разработан в 2007 году знаменит... архитектор... .

- A) -ым, -ом B) -ому, -а C) -ого, -а
D) -ому, -е E) -ым, -ем

Alt-standart: 8-3.1.1. Söz və ifadələrin qrammatik-semantik xüsusiyyətlərinə görə fərqləndirir.

Bölmə: Qrammatika (hal şəkilçiləri).

İzah: Bu test tapşırığında verilmiş sözləri tamamlamaq üçün müvafiq şəkilçiləri seçmək tələb olunur. “...знаменит... архитектор...” söz birləşməsində “архитектор...” ismi kişi cinsli, təkdə və çıxışlıq halda olduğu üçün “-ом” (архитектором); “знаменит...” sifəti isə “архитектором” ismi ilə uzlaşaraq kişi cinsi, təkdə və çıxışlıq halın “-ым” şəkilçisini tələb edir. Beləliklə, test tapşırığının doğru cavabı “-ым, -ом” ardıcılığı olan bənddir.

Прочитайте текст и выполните задания 23 – 30.

1. В Азербайджане с 2019 года проводятся национальные фестивали «Яйлаг». Цель их проведения – сохранить народные традиции и национально-духовные ценности Азербайджана. Яйлаги – это летние пастбища для скота. Большинство из них расположены на высоте более 2000 метров над уровнем моря. В горах Кяльбаджара, Гядабея, Лачына, Ордубада нашли остатки древних пастбищ II тысячелетия до нашей эры.

2. Первый фестиваль прошёл на территории Гядабейского района. Затем два года фестиваль проводился недалеко от Гаджикенда – курортного посёлка, который был основан в XIX веке. Он окружён высокими горами. До яйлага гости фестиваля

добирались по красивой горной дороге. Во всех трёх фестивалях приняли участие гости из Турции, Казахстана, Кыргызстана и Украины.

3. Во время проведения фестиваля «Яйлаг» строят этнографические посёлки с разноцветными шатрами. В таких шатрах в древности жили пастухи, которые пасли животных на летних пастбищах.

4. На специальной площадке проходят состязания борцов, спортсмены соревнуются в поднятии тяжестей. Перед гостями выступают акробаты в традиционных костюмах. Ашуги исполняют свои песни на народном инструменте сазе, а молодые артисты показывают искусство народных танцев. Гостям предлагаются различные национальные блюда. На фестивалях также организуются разные ярмарки, где туристы могут увидеть и приобрести уникальные изделия народных умельцев.

A variantı 23 saylı test tapşırığı

B variantı 25 saylı test tapşırığı

C variantı 26 saylı test tapşırığı

D variantı 25 saylı test tapşırığı

Какое утверждение **не соответствует** содержанию текста?

- A) Фестивали «Яйлаг» проводятся с 2019 года.
- B) В древности пастухи жили в шатрах.
- C) На фестивалях ашуги исполняли песни на сазе.
- D) Посёлок Гаджикенд был основан в прошлом веке.
- E) Яйлаги находились на высоте более 2000 метров над уровнем моря.

Alt-standart: 8-3.1.4. Mətndəki əsas fakt və hadisələri seçir, qruplaşdırır.

İzah: Bu test tapşırığında mətnə əsasən verilmiş yanlış fikri təyin etmək tələb olunur. Bəndlərdə qeyd olunan “**Фестивали «Яйлаг» проводятся с 2019 года**” (“*Yaylaq*” festivalları 2019-cu ildən keçirilir), “**В древности пастухи жили в шатрах**” (Qədim dövrdə çobanlar çadırlarda yaşayırdılar), “**На фестивалях ашуги исполняли песни на сазе**” (Festivallarda aşıqlar sazda mahnılar ifa edirdilər) və “**Яйлаги находились на высоте более 2000 метров над уровнем моря**” (Yaylaqlar dəniz səviyyəsindən 2000 metr çox yüksəklikdə yerləşirdilər) fikirləri mətnə verilmişdir. “**Посёлок Гаджикенд был основан в прошлом веке**” fikri isə yanlışdır, çünki mətnə əsasən Nacikənd qəsəbəsi keçən əsrdə yox, XIX əsrdə əsası qoyulub. Beləliklə, test tapşırığının **doğru cavabı** “**Посёлок Гаджикенд был основан в прошлом веке**” olan bənddir.

A variantı 24 saylı test tapşırığı

B variantı 24 saylı test tapşırığı

C variantı 25 saylı test tapşırığı

D variantı 23 saylı test tapşırığı

Дополните предложение информацией из текста.

В ходе проведения фестиваля «Яйлаг» ...

- A) артисты соревнуются в поднятии тяжестей
- B) были найдены остатки древних пастбищ
- C) гости готовили национальные блюда
- D) строят этнографические посёлки
- E) ставили шатры одного цвета

Alt-standart: 8-3.1.4. Mətndəki əsas fakt və hadisələri seçir, qruplaşdırır.

İzah: Bu test tapşırığı oxu mətninə aiddir. Mətnə əsasən cümlənin düzgün sonluğunu müəyyən etmək tələb olunur. Verilmiş yarımqı cümləni tamamlamaq üçün mətnin III abzasına nəzər yetirmək lazımdır: “**Во время проведения фестиваля «Яйлаг» строят этнографические посёлки ...**”. Buradan aydın olur ki, “*Yaylaq*” festivalın keçirilməsi zamanı etnoqrafik qəsəbələr qurulurdu. Digər bəndlərdə: “**артисты соревнуются в поднятии тяжестей**” (artistlər ağırlıq qaldırmada yarışirlar); “**были найдены остатки древних пастбищ**” (qədim yaylaqların qalıqları tapılmışdır); “**гости готовили национальные блюда**” (qonaqlar milli yeməklər hazırlayırdılar); “**ставили шатры одного цвета**” (eyni rəngdə çadırlar qoyulurdu) – verilən fikirlər düzgün deyil. Beləliklə, test tapşırığının **doğru cavabı** “**строят этнографические посёлки**” olan bənddir.

A variantı 25 saylı test tapşırığı

B variantı 23 saylı test tapşırığı

C variantı 23 saylı test tapşırığı

D variantı 24 saylı test tapşırığı

Определите правильный ответ на вопрос «Где проходил первый фестиваль?».

- A) В Гаджикенде
- B) В Гядабейском районе
- C) В горах Кяльбаджара
- D) В Ордубаде
- E) В Лачыне

Alt-standart: 5-3.1.4. Mətnin məzmununa uyğun suallara cavab verir.

İzah: Bu test tapşırığı oxu mətninə aiddir. Mətnə əsasən verilən sualın doğru cavabını tapmaq tələb olunur. Verilmiş sualda ilk festivalın harada keçirildiyi soruşulur. Mətnə bu sualın cavabı “**Первый фестиваль прошёл на территории Гядабейского района**” (İlk festival Gədəbəy rayonunun ərazisində keçirilib) cümləsində verilmişdir. Bu cümlədən aydın olur ki, test tapşırığının **doğru cavabı** “**В Гядабейском районе**” olan bənddir.

A variantı 26 saylı test tapşırığı

B variantı 26 saylı test tapşırığı

C variantı 24 saylı test tapşırığı

D variantı 26 saylı test tapşırığı

Определите основную мысль текста.

- A) Участие гостей на фестивалях из разных стран.
- B) Основание курортного посёлка Гаджикенд.
- C) Состязание борцов на специальной площадке.
- D) Проведение фестивалей «Яйлаг» для сохранения народных традиций.
- E) Обнаружение древних пастбищ на территории Азербайджана.

Alt-standart: 7-3.1.4. Mətndəki əsas fikri müəyyən edir.

İzah: Bu test tapşırığı oxu mətninə aiddir və mətnin əsasən nədən bəhs etdiyi soruşulur. Verilmiş variantlardan “**Участие гостей на фестивалях из разных стран**” (Müxtəlif ölkələrdən festivallarda qonaqların iştirak etməsi), “**Основание курортного посёлка Гаджикенд**” (Nacikənd kurort qəsəbəsinin əsasının qoyulması) “**Состязание борцов на специальной площадке**” (Xüsusi meydançada pəhləvanların yarışı) və “**Обнаружение древних пастбищ на территории Азербайджана**” (Azərbaycan ərazisində qədim

yaylaqların aşkar edilməsi) fikirləri mətndə verilsə də, mətnin əsas məzmununu ifadə etmirlər. Mətndə, əsasən, milli ənənələrinin qorunması üçün “Yaylaq” festivallarının keçirilməsindən bəhs edildiyi üçün test tapşırığının **doğru cavabı** “Проведение фестивалей «Яйлаз» для сохранения народных традиций” olan bənddir.

- A variantı 27 saylı test tapşırığı
- B variantı 27 saylı test tapşırığı
- C variantı 27 saylı test tapşırığı
- D variantı 27 saylı test tapşırığı

Напишите из 2-го абзаца текста синоним слова «близко» из текста.

Alt-standart: 6-3.1.1. Söz və ifadələri leksik-semantik mənasını fərqləndirir.

İzah: Bu test tapşırığı oxu mətninə aiddir və yazılı cavab tələb edir. Burada “близко” (yaşında) sözünün mətnin ikinci abzasındakı (Затем два года фестиваль проводился недалеко от Гаджикенда – курортного посёлка...) sinonimini müəyyən etmək tələb olunur. Bu test tapşırığının **doğru cavabı** “недалеко” sözüdür.

- A variantı 28 saylı test tapşırığı
- B variantı 28 saylı test tapşırığı
- C variantı 28 saylı test tapşırığı
- D variantı 28 saylı test tapşırığı

Выпишите из 1-го абзаца текста слово, которое означает «то, что перешло от одного поколения к другому».

Alt-standart: 5- 3.1.1. Söz və ifadələrin leksik-semantik mənasını fərqləndirir.

İzah: Bu test tapşırığı oxu mətninə aiddir və yazılı cavab tələb edir. Burada izahı verilmiş sözü mətndə tapıb yazmaq tələb olunur: “то, что перешло от одного поколения к другому” (bir nəsilədən digər nəsilə keçən...). Test tapşırığının **doğru cavabı** “традиция” sözüdür.

- A variantı 29 saylı test tapşırığı
- B variantı 29 saylı test tapşırığı
- C variantı 29 saylı test tapşırığı
- D variantı 29 saylı test tapşırığı

Дополните предложение информацией из текста, заменив в ответе не менее двух слов.

На фестивалях также организуются ярмарки, где ...

Alt-standart: 8- 3.1.4. Mətndəki əsas fakt və hadisələri seçir, qruplaşdırır; 9-3.1.4. Oxuduğu mətnin məzmununa münasibət bildirir.

İzah: Bu test tapşırığı oxu mətninə aiddir və yazılı cavab tələb edir. Burada verilmiş cümləni mətnə əsasən ən azı 2 sözü dəyişməklə tamamlamaq tələb olunur. Verilmiş cümləni “На фестивалях также организуются разные ярмарки, где иностранцы могут посмотреть и купить уникальные изделия народных умельцев” şəklində tamamlamaq mümkündür.

- A variantı 30 saylı test tapşırığı
- B variantı 30 saylı test tapşırığı
- C variantı 30 saylı test tapşırığı
- D variantı 30 saylı test tapşırığı

Ответьте на вопрос, выразив своё мнение не менее чем в 3-х предложениях.

Как вы считаете, нужно ли проводить фестивали и почему?

Alt-standart: 7- 4.1.2. Müxtəlif əşya və hadisələri təsvir edir. 9-4.1.3. Müxtəlif konstruksiyalı cümlələri düzgün yazır. 10-4.1.3. Cümlələri və abzasları düzgün əlaqələndirmək üçün bağlayıcı vasitələrdən istifadə edir.

İzah: Bu açıq tipli suala öz fikrini ifadə etməklə ən azı üç cümlə ilə cavab yazmaq tələb olunur. Cavab yazarkən birləşdirici vasitələrin köməyi ilə fikirləri əlaqəli və ardıcıl şəkildə ifadə etmək, fikirlər arasında məntiqi rəbitəni təmin etmək, müxtəlif qrammatik forma və strukturlardan (sadə və mürəkkəb cümlələr) düzgün və yerində istifadə etməklə zaman uzlaşmasını gözləmək və mövzuya uyğun söz və söz birləşmələrindən yerində və düzgün şəkildə istifadə etmək tələb olunur. Bu suala nümunə cavab aşağıdakı kimi ola bilər:

“Я считаю, что в Азербайджане нужно проводить различные фестивали. Можно провести фестиваль народных танцев, национальной одежды, музыки, потому что они создают праздничную атмосферу. В нашей стране проходят различные фестивали. На фестивалях мы узнаем много интересного о жизни народов и знакомимся с новыми людьми”.

Ərəb dili

استمعوا إلى النصّ وأجيبوا عن الأسئلة 1-6.

لعبت الأحداث التاريخية التي شهدها بلدنا في الخريف لسنة ألفين و العشرين و لا تزال تلعب دورا هاما في حياة جمهوريتنا. نقصد بها تحرير أراضينا في قره باغ من الاحتلال الارمني و خاصة تحرير مدينة شوشا. في نتيجة الحرب الوطنية التي قد استمرت أربعة و أربعين يوما طرد جيشنا الغزاة الأرمن من سبع مناطق في أطراف قره باغ. في نتيجة هذه الحرب تحررت مدينة شوشا. إن شوشا أجمل مدينة من مدن أذربايجان. شوشا هي موطن شعرائنا و شاعراتنا و مغنينا و مغنياتنا و غيرهم من أساتذة الفنون الجميلة. في هذه المدينة الجميلة و القديمة عدد كثير من المتاحف و المعارض و المساجد و غيرها من البنايات القديمة. فيها كذلك كثير من المؤسسات الصناعية و الثقافية و العلمية. تُعتبر مدينة شوشا مركز الثقافة لجمهوريتنا. في التاسع من شهر أيار عام الف و تسعمئة و تسعين احتلّ الأرمن مدينة شوشا. و لكن في الثامن من شهر نوفمبر حرّر جيشنا مدينة شوشا. سيحتفل شعب أذربايجان بهذا اليوم كيوم الانتصار سنويا.

أية فكرة غير مذكورة في النصّ؟

- A لعبت مدينة شوشا دورا هاما في حياة جمهوريتنا الاقتصادية.
- B) شوشا موطن مغنينا و مغنياتنا و غيرهم من أساتذة الفنون الجميلة.
- C) طرد جيشنا الغزاة الأرمن من سبع مناطق في أطراف قره باغ.
- D) في مدينة شوشا عدد كثير من المتاحف و المعارض و المساجد.
- E) في نتيجة الحرب التي استمرت أربعة و أربعين يوما تحررت مدينة شوشا.

Alt-standart: 6 – 1.1.2. Dinlədiyi mətndəki yeni informasiyanı müəyyən edir.

İzah: *Dinləyib-anlama bacarığını yoxlayan bu test tapşırığına əsasən mətndə öz əksini tapmayan fikri müəyyən etmək tələb olunur. Mətndə “Şuşa şəhərinin respublikamızın iqtisadi həyatında mühüm rol oynaması”na dair heç bir məlumat verilmir. Buna əsasən tapşırığın doğru cavabı “ لعبت مدينة شوشا ” (Şuşa şəhəri respublikamızın iqtisadi həyatında mühüm rol oynamışdır) fikrinin qeyd olunduğu bənddir.*

اختاروا الجواب الصحيح على السؤال حسب النص: كيف تعرف مدينة شوشا؟

- A) في شوشا عدد قليل من المؤسسات الثقافية
B) لا توجد المساجد و البنايات القديمة في شوشا
C) إنها موطن شعرائنا و شاعرنا
D) إنها مدينة لم يحتلها أحد في التاريخ
E) لم تتحرر مدينة شوشا في الحرب

Alt-standart: 9 – 1.1.2. Dinlədiyi mətnin məzmunu şərh edir.

İzah: *Bu test tapşırığında dinləmə mətnində Şuşa şəhərinin necə təqdim edildiyi (tanındığı) soruşulur. Buna əsasən tapşırığın doğru cavabı “إنها ”موطن شعرائنا و شاعرنا (Həqiqətən o, şairlərimizin yurduudur) fikrinin qeyd olunduğu bənddir.*

ما هو الموضوع الأساسي للنص؟

- A) الفنون الجميلة
B) مدن أذربيجان
C) المؤسسات الصناعية
D) فصل الخريف
E) مدينة شوشا

Alt-standart: 7 – 3.1.4. Mətndəki əsas fikri müəyyən edir.

İzah: *Bu test tapşırığında dinləmə mətninin əsas fikrini müəyyən etmək tələb edilir. Mətndə Şuşa şəhərindən geniş və ətraflı şəkildə bəhs edilir. Buna əsasən tapşırığın doğru cavabı “ مدينة شوشا ” (Şuşa şəhəri) fikrinin qeyd olunduğu bənddir.*

أكتبوا الجواب الصحيح على السؤال حسب النص: ماذا يُقصد بالأحداث التاريخية التي شهدتها بلدنا في الخريف لسنة ألفين والعشرين؟

Alt-standart: 7 – 1.1.1. Müraciətlərə uyğun tapşırıqları icra edir.

İzah: *Bu test tapşırığında dinləmə mətnində: “2020-ci ilin payızında ölkəmizin şahid olduğu tarixi hadisələr” - dedikdə hansı məqsədin güdüldüyünü yazmaq tələb edilir. Buna əsasən “ تحرير أراضينا من ”الاحتلال الأرميني (Ərazilərimizin erməni işğalından azad edilməsi) fikri doğru cavab kimi yazıla bilər.*

أكملوا الجملة بكلمات مناسبة من النص:
تعتبر مدينة شوشا ...

Alt-standart: 7 – 1.1.1. Müraciətlərə uyğun tapşırıqları icra edir.

İzah: *Bu test tapşırığında dinləmə mətnində qeyd edilən fikri tamamlamaq tələb olunur. Buna əsasən tapşırığın doğru cavabı belə olmalıdır: “شوشا مدينة ”شوشا مركز الثقافة لجمهوريتنا*

أكتبوا نعتا واحدا لـ "شوشا" حسب موضوع النص:

Alt-standart: 6 – 1.1.1. Müraciətlərə uyğun tapşırıqları icra edir.

İzah: *Bu test tapşırığında dinləmə mətnində bəhs edilən Şuşa şəhərini təsvir edən bir sifəti yazmaq tələb olunur. Buna əsasən tapşırığın doğru cavabı bu iki sifətdən biri olmalıdır: “الجميلة، القديمة” (gözəl, qədim)*

أشيروا إلى الفعل الأجوف

- A) شكر
B) أكل
C) قال
D) وصل
E) رمى

Alt-standart: 8 – 3.1.1. Söz və ifadələri qrammatik-semantik xüsusiyyətlərinə görə fərqləndirir.

Bölmə: Qeyri-salim feillər təsnifatı.

İzah: *Bu test tapşırığında verilmiş bəndlər arasından “Boş feil”i tapmaq tələb edilir. Verilmiş bəndlərdə salim, həməzli, misal və naqis feillərdən ibarət səhv bəndlər vardır. Buna görə də doğru cavab “feili qeyd olunan bənddir.*

آية كلمة تناسب مكان النقاط؟
اشترى أبي أسماكا ...

- A) أحمر
B) أحمر
C) حمز
D) حمراء
E) حمراء

Alt-standart: 8 – 3.1.1. Söz və ifadələri qrammatik-semantik xüsusiyyətlərinə görə fərqləndirir.

Bölmə: Təyini söz birləşmələri. Uzlaşan, uzlaşmayan və qarışıq.

İzah: *Bu test tapşırığında verilmiş cümlədə nöqtələrin yerinə uyğun gələn təyini müəyyən etmək tələb edilir. Verilmiş bəndlərdə hal, cins və kəmiyyət uyğunsuzluğu səbəbindən səhv bəndlər vardır. Doğru cavab isə “ حمراء ” cavabının qeyd olunduğu bənddir.*

آية كلمة تناسب مكان النقاط في الجملة الآتية؟
كان أخو فريد الصغير يذهب

- A) مسرعاً
B) مسرعة
C) مسرعان
D) مسرعون
E) سريع

Alt-standart: 8 – 3.1.1. Söz və ifadələri qrammatik-semantik xüsusiyyətlərinə görə fərqləndirir.

Bölmə: Zərf.

İzah: *Bu test tapşırığında verilmiş bəndlər arasından nöqtələrin yerinə uyğun gələn tərz-i-hərəkət zərfini müəyyən etmək tələb edilir. Verilmiş bəndlərdə cins, kəmiyyət və hal səbəbindən nöqtələrin yerinə uyğun gəlməyən səhv ifadələr vardır. Doğru cavab isə “مسرعاً” cavabıdır.*

أشيروا إلى الفعل المتعدي

A) جلس B) نام C) سمع D) كان E) ذهب

Alt-standart: 8 – 3.1.1. Söz və ifadələri qrammatik-semantik xüsusiyyətlərinə görə fərqləndirir.

Bölmə: Salim feillərin formaları, zamanları, növləri.

İzah: *Bu test tapşırığında verilmiş bəndlər arasında təsirli feili göstərmək tələb olunur. Verilmiş bəndlər arasında 3 təsirsiz və 1 köməkçi feildən ibarət səhv bəndlər vardır. Doğru cavab isə “سمع” feilinin qeyd edildiyi bənddir.*

أذكروا عدد أسماء المكان والزمان بين الكلمات الآتية
مطر، مدرسة، مطرقة، مسرح، مغرب، مشرق، مكتوب،
مخطوطات، مشروع

A) 6 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

Alt-standart: 6 – 3.1.1. Söz və ifadələrin leksik-semantik mənasını fərqləndirir.

Bölmə: Sabit modelli sözlər.

İzah: *Bu test tapşırığında verilmiş sözlər arasında neçə ədəd məkan və zaman bildirən söz olduğunu qeyd etmək tələb edilir. Verilmiş 9 sözdən 5-i (yağış, çəkil, yazılmış, əlyazmaları və plan) müxtəlif mənaları, 4-ü (məktəb, teatr, qərb və şərq) isə məkan və zaman bildirən sözlərdir. Buna görə də doğru cavab “4” sayı qeyd olunan bənddir.*

أشيروا إلى الفعل المضارع

A) نامت B) نظروا C) نشكر
D) نقل E) نائمة

Alt-standart: 8 – 3.1.1. Söz və ifadələri qrammatik-semantik xüsusiyyətlərinə görə fərqləndirir.

Bölmə: Salim feillərin formaları, zamanları, növləri.

İzah: *Bu test tapşırığında verilmiş nitq hissələri arasında indiki zaman formalı feili göstərmək tələb edilir. Verilmiş bəndlər arasında keçmiş zaman III şəxs (tək kişi və qadın cinsi, cəm kişi cinsi) və tək qadın cinsində olan feili sifətdən (fail) ibarət səhv bəndlər vardır. Doğru cavab isə “نشكر” feili qeyd olunan bənddir.*

أية حركة تدل على تكرر الحرف؟

A) الكسرة B) الشدة C) السكون
D) الضمة E) الفتحة

Alt-standart: 5 – 3.1.2. Mətndəki sözləri düzgün tələffüzlə oxuyur.

Bölmə: Ərəb hərfləri, sait və samitlər, vurğu, hərəkətlər, rəqəmlər.

İzah: *Bu test tapşırığında verilmiş hərəkətlər arasından eyni hərfin təkrarlanmasını bildirən hərəkəti tapmaq tələb edilir. Təqdim olunan bəndlərdə müxtəlif qısa saitləri və saitsizliyi bildirən hərəkətlərdən ibarət səhv bəndlər vardır. Doğru cavab isə “الشدة” qeyd olunan bənddir.*

في أي جواب كلمة "مطالعة" مستعملة كـ"مفعول مطلق"؟

A) هذه مطالعة جيدة
B) طالعت هذا الكتاب مطالعة
C) المطالعة أحب شيء إليّ
D) مطالعة الكتب هواية لنا
E) المطالعة واجبة لكم

Alt-standart: 8 – 3.1.1. Söz və ifadələri qrammatik-semantik xüsusiyyətlərinə görə fərqləndirir.

Bölmə: Cümlə üzvləri.

İzah: *Bu test tapşırığında “مطالعة” sözünün hansı cümlədə mütləq tamamlıq kimi işlədildiyi soruşulur. Verilmiş cümlələrdə “مطالعة” sözünün mübtədə və xəbər kimi müxtəlif cümlə üzvləri qismində işlədildiyi səhv bəndlər vardır. Beləliklə, doğru cavab “طالعت هذا الكتاب مطالعة” qeyd edilən bənddir.*

اخترأوا الضمير المتصل

A) الذي B) ما C) ذلك D) نحن E) هما

Alt-standart: 8 – 3.1.1. Söz və ifadələri qrammatik-semantik xüsusiyyətlərinə görə fərqləndirir.

Bölmə: Əvəzlilər, İşarə, şəxs, bitişən, nisbi.

İzah: *Bu test tapşırığında verilmiş nitq hissələri arasından bitişən əvəzliyi seçmək tələb edilir. Verilmiş nitq hissələri arasında nisbi, sual, işarə və şəxs əvəzlilərindən ibarət səhv bəndlər vardır. Doğru cavab isə “هما” qeyd olunan bənddir.*

اخترأوا الأسماء المعرفة فقط

A) قرية، مدينة، مكتبة
B) شارع، هذا، الدولة
C) متنزّه، تلميذ، التي
D) باكو، هو، الكتاب
E) أنت، دفتر، غرفة

Alt-standart: 8 – 3.1.1. Söz və ifadələri qrammatik-semantik xüsusiyyətlərinə görə fərqləndirir.

Bölmə: İsimlərin müəyyənliyi və qeyri-müəyyənliyi, hallanma növləri.

İzah: *Bu test tapşırığında verilmiş bəndlər arasından yalnız müəyyənlikdə olan sözləri seçmək*

tələb olunur. Verilmiş bəndlər arasında bütün sözləri, eləcə də bəzi sözləri qeyri-müəyyənlikdə olan səhv bəndlər vardır. Doğru cavab isə “باکو، هو،” sözləri qeyd olunan bənddir.

ما نوع العبارة الآتية؟ "قاموس التلميذ"

- A) المنعوت و النعت
B) الاسم و اسم الموصول
C) الإضافة البسيطة
D) حرف الجر و الاسم
E) اسم الإشارة و الاسم

Alt-standart: 8 – 3.1.1. Söz və ifadələri qrammatik-semantik xüsusiyyətlərinə görə fərqləndirir.

Bölmə: Təyini söz birləşmələri. Uzlaşan, uzlaşmayan və qarışıq.

İzah: Bu test tapşırığında verilmiş söz birləşməsinin növünü müəyyənləşdirmək tələb edilir. Verilmiş bəndlər arasında isim və sifət, isim və nisbi əvəzlik, ön qoşma və isim, işarə əvəzliyi və isimdən ibarət səhv bəndlər vardır. Doğru cavab isə “الإضافة البسيطة” (sadə izafət) qeyd olunan bənddir.

أشيروا إلى اسم الفاعل للفعل "درّس"

- A) دَارَسُ
B) دِرَاسَةٌ
C) مَدْرَسَةٌ
D) يُدْرَسُ
E) مُدْرَسٌ

Alt-standart: 8 – 3.1.1. Söz və ifadələri qrammatik-semantik xüsusiyyətlərinə görə fərqləndirir.

Bölmə: Düzəltmə bab, zamanları, formaları.

İzah: Bu test tapşırığında "درّس" feilindən düzələn feili sifəti göstərmək tələb edilir. Təqdim olunan bəndlər arasında eyni feilin sadə formasından düzəlmiş feili sifət, məsdər, məkan bildirən söz, eləcə də sözügedən feilin indiki zaman formasından ibarət səhv bəndlər vardır. Doğru cavab isə “مُدْرَسٌ” qeyd olunan bənddir.

أشيروا إلى كلمات تدل على التثنية.

- A) أنتما، قاموسان
B) باكو، آسيا
C) رياضيون، أمهات
D) رفاق، بلاد
E) كرة، دول

Alt-standart: 8 – 3.1.1. Söz və ifadələri qrammatik-semantik xüsusiyyətlərinə görə fərqləndirir.

Bölmə: Cins və kəmiyyət kateqoriyası.

İzah: Bu test tapşırığında təsniyədə olan sözləri göstərmək tələb edilir. Verilmiş bəndlər arasında xüsusi isimlərdən, kişi və qadın cinsli cəm isimlərdən, sınıq cəm formalı isimlərdən və qadın cinsli tək və sınıq cəmdə olan isimlərdən ibarət səhv bəndlər vardır. Doğru cavab isə “أنتما، قاموسان” sözləri qeyd olunan bənddir.

أشيروا إلى حروف الجر

- A) إن، لكن، أن
B) هو، أنتم، نحن
C) ك، هم، نا
D) أين، متى، كم
E) على، عن، إلى

Alt-standart: 8 – 3.1.1. Söz və ifadələri qrammatik-semantik xüsusiyyətlərinə görə fərqləndirir.

Bölmə: Köməkçi nitq hissələri: ön qoşmalar, bağlayıcılar və ədatlar.

İzah: Bu test tapşırığında ön qoşmalar olan bəndi göstərmək tələb edilir. Verilmiş bəndlər arasında bağlayıcılar, şəxs əvəzlilikləri, bitişən əvəzliliklər və sual sözlərindən ibarət səhv bəndlər vardır. Doğru cavab isə “على، عن، إلى” ön qoşmaları qeyd olunan bənddir.

اختروا العدد الترتيبي

- A) ست
B) إحدى عشرة
C) إثنان
D) سادس
E) خمس و عشرون

Alt-standart: 8 – 3.1.1. Söz və ifadələri qrammatik-semantik xüsusiyyətlərinə görə fərqləndirir.

Bölmə: Saylar. Saatların və tarixlərin ifadəsi.

İzah: Bu test tapşırığında verilmiş bəndlər arasından sıra sayını seçmək tələb edilir. Təqdim edilən bəndlərdən 4-də qeyd olunan saylar miqdar saylarıdır. Doğru cavab isə “سادس” (altıncı) qeyd olunan bənddir.

أشيروا إلى الجملة الفعلية.

- A) هذه البناية بناية قديمة وجميلة.
B) هذه الرواية شهيرة في العالم.
C) هل مكتبة مدرستنا مفتوحة الآن؟
D) عندما سمع هذا الخبر فهم المسألة.
E) مصر أكبر بلد عربي مساحة.

Alt-standart: 8 – 3.1.1. Söz və ifadələri qrammatik-semantik xüsusiyyətlərinə görə fərqləndirir.

Bölmə: Cümlə - sadə və mürəkkəb cümlələr.

İzah: Bu test tapşırığında feili cümləni göstərmək tələb edilir. Verilmiş bəndlər arasında 1-i sual olmaqla, 4 müxtəlif ismi cümlə vardır. Doğru cavab isə “عندما سمع هذا الخبر فهم المسألة” (O, bu xəbəri eşidəndə məsələni anladı.) qeyd olunan bənddir.

أقروا النصّ وأجيبوا
عن الأسئلة 23-30.

أنا آذربيجاني. أسكن مع عائلتي في مدينة باكو. أبي طبيب و أمي مدرسة. لي أخت واحدة و هي أكبر مني. أختي طالبة و هي تدرس في الجامعة.
مدينة باكو عاصمة جمهورية آذربيجان. تقع باكو على ساحل البحر. إنها مدينة جميلة و حديثة. هناك متنزه كبير و جميل على ساحل البحر. يذهب كثير من الناس إلى ذلك المتنزه. إنهم يحبونه جدا. في باكو شوارع طويلة و جادات واسعة أيضا. و في مدينة باكو كثير من المتاحف و الآثار التاريخية كذلك. لمدينة باكو تاريخ قديم. في مدينة باكو مدينة صغيرة اسمها "إيجاري شهر - المدينة الداخلية". و الاسم الآخر لهذه المدينة هو "المدينة القديمة". في المدينة الداخلية قلعة قديمة و قصر اسمه "قصر شيروانشاهلار". يزور كثير من الضيوف من البلدان الأجنبية مدينة باكو كل سنة. مثلا، من تركيا و روسيا و من البلدان العربية كذلك.
يحب الضيوف العرب أن يسافروا إلى المناطق الجبلية و البعيدة عن العاصمة. كما أن الضيوف العرب يحبون الجو البارد. ولكن الجو لا يكون باردا جدا في باكو. ويكون الجو باردا في المناطق التي تقع في شمال آذربيجان.
يعيش في آذربيجان عدد كثير من القوميات المختلفة. آذربيجان وطن لجميع الشعوب التي تعيش فيها. إننا نحب بلدنا.

أية فكرة غير مذكورة في النصّ؟

- A) في مدينة باكو قلعة قديمة.
B) مدينة باكو جميلة و حديثة.
C) تقع باكو على ساحل البحر.
D) يكون الجو حارا في جنوب آذربيجان.
E) في باكو متنزه على ساحل البحر.

Alt-standart: 8 – 3.1.4. Mətnəki əsas fakt və hadisələri seçir, qruplaşdırır.

İzah: Oxuyub-anlama bacarığını yoxlayan bu test tapşırığında oxu mətnində qeyd edilməyən fikri tapmaq tələb olunur. Cavablarda Bakı şəhərində qədim bir qalanın mövcudluğu, Bakının gözəl və müasir bir şəhər olması, Bakının dəniz sahilində yerləşməsi, Bakıda dənizkənarı parkın varlığı qeyd edilir. Buna görə də tapşırığın doğru cavabı mətnə "يكون الجو حارا في جنوب آذربيجان" (Azərbaycanın cənubunda hava isti olur) fikrinin qeyd olunduğu bənddir.

أكملوا الجملة حسب موضوع النصّ:

يسافر العرب إلى ...

- A) المدن الحديثة
B) المناطق الجبلية
C) المدن القديمة
D) البلدان الأجنبية
E) المدن التاريخية

Alt-standart: 8 – 3.1.4. Mətnəki əsas fakt və hadisələri seçir, qruplaşdırır.

İzah: Bu test tapşırığında mətnə qeyd edilmiş "Ərəblər ... səyahət edirlər." cümləsini mətnə əsasən tamamlamaq tələb edilir. Verilmiş bəndlər arasında "müasir şəhərlər", "qədim şəhərlər", "xarici ölkələr" və "tarixi şəhərlər" də ibarət səhv bəndlər vardır. Doğru cavab isə "المناطق الجبلية" (dağlıq ərazilər) fikrinin qeyd olunduğu bənddir.

ما هو الموضوع الأساسي للنصّ؟

- A) حب الوطن
B) ساحل البحر
C) المدينة الداخلية
D) قصر شيروانشاهلار
E) عاصمة آذربيجان

Standart: 7 – 3.1.4. Mətnəki əsas fikri müəyyən edir.

İzah: Bu test tapşırığında mətnin əsas fikrini müəyyən etmək tələb edilir. Mətnə "vətən sevgisi", "dənizin sahili", "İçəri şəhər" və "Şirvanşahlar sarayı"ndan ümumi şəkildə bəhs edilsə də, mətnin əsas fikri və doğru cavab "عاصمة آذربيجان" (Azərbaycanın paytaxtı) fikri qeyd edilən bənddir. Səhv hesab edilən fikirlər mətnə qeyd edilsə də mətnin əsas mövzusu deyil.

اختروا الجواب الصحيح على السؤال حسب النصّ: من يحب الجو البارد؟

- A) سكان مدينة باكو
B) أبوه و أمّه
C) الضيوف العرب
D) الضيوف من تركيا
E) الضيوف من روسيا

Alt-standart: 5 – 3.1.4. Mətnin məzmununa uyğun suallara cavab verir.

İzah: Bu test tapşırığında mətnə əsasən verilmiş: "Soyuq havanı kim sevir?" - sualına cavab vermək tələb edilir. Verilmiş bəndlər arasında "Bakı şəhərinin sakinləri", "onun ata və anası", "Türkiyədən olan qonaqlar" və "Rusiyadan olan qonaqlar" ifadələri qeyd olunan səhv bəndlər vardır. Doğru cavab isə "الضيوف العرب" (ərəb qonaqlar) qeyd olunan bənddir.

ماذا يسمى الشخص الذي يدرس في الجامعة؟

- A) طالبة

Alt-standart: 6 – 3.1.1. Söz və ifadələrin leksik-semantik mənasını fərqləndirir.

İzah: Oxuyub-anlama bacarığını yoxlayan bu açıq tipli test tapşırığında: "Universitetdə təhsil alan şəxs necə adlanır?" - sualına cavab yazmaq tələb

olunur. Beləliklə, doğru cavab kimi „طالبة“ (tələbə) sözü yazılmalıdır.

أكتبوا كلمة مترادفة لكلمة "حديقة" من النص.

A) متنزه

Alt-standart: 7 – 1.1.1. Müraciətlərə uyğun tapşırıqları icra edir.

İzah: Bu test tapşırığında verilmiş sözün (حديقة) oxu mətnində işlədilmiş sinonimini yazmaq tələb edilir. Beləliklə, doğru cavab kimi „متنزه“ yazılmalıdır.

أكملوا الجملة بتغيير كلمتين على الأقل حسب موضوع النص:
يحب الضيوف العرب ...

A) يحب الضيوف العرب أن يذهبوا إلى الأماكن الجبلية.

Alt-standart: 8 – 3.1.4. Mətndəki əsas fakt və hadisələri seçir, qruplaşdırır.

İzah: Bu test tapşırığında oxu mətnindən götürülmüş cümlədə ən azı iki sözü dəyişməklə cümləni tamamlamaq tələb edilir. Beləliklə, doğru cavab „يحب الضيوف العرب أن يذهبوا إلى الأماكن الجبلية“ kimi yazıla bilər.

أجيبوا عن السؤال و اكتبوا ثلاث جمل على الأقل: لماذا يحب الناس السفر؟

Alt-standart: 9 – 4.1.3. Müxtəlif konstruksiyalı cümlələri düzgün yazır. 10 – 4.1.3. Cümlələri və abzasları düzgün əlaqələndirmək üçün bağlayıcı vasitələrdən istifadə edir. 11 – 3.1.4. Mətndəki fakt və hadisələri real həyatla əlaqələndirərək şərh edir.

İzah: Bu açıq tipli test tapşırığında verilmiş suala (Nə üçün insanlar səyahət etməyi sevirələr?) öz fikrini ifadə etməklə ən azı üç cümlə ilə cavab yazmaq tələb olunur. Cavab yazarkən birləşdirici vasitələrin köməyi ilə fikirləri əlaqəli və ardıcıl şəkildə ifadə etmək, fikirlər arasında məntiqi rabitəni təmin etmək, müxtəlif qrammatik forma və strukturlardan (sadə və mürəkkəb cümlələr) düzgün və yerində istifadə etməklə zaman uzlaşmasını gözləmək və mövzuya uyğun söz və söz birləşmələrini yerində və düzgün şəkildə istifadə etmək tələb olunur. Bu suala nümunə cavab aşağıdakı kimi ola bilər:

لأن الناس يعرفون بلدانا و مدنا جديدة في السفر. ويزورون الآثار القديمة و المتاحف وغيرها من الأماكن التاريخية و الحديثة. كما أنهم يعرفون كثيرا من الأصدقاء. إن الشخص الذي يسافر إلى البلدان المختلفة تكون معلوماته كثيرة.

(Çünki insanlar səyahət əsnasında yeni ölkə və şəhərlərlə tanış olurlar. Eləcə də qədim abidələri, muzey və başqa tarixi, müasir məkanları ziyarət edirlər. Bundan əlavə, çoxlu dostlar tanıyırlar.

Həqiqətən müxtəlif ölkələrə səyahət edən adamın məlumatları çox olur.)